



การศึกษาความสอดคล้องระหว่างความคิดเห็นของผู้ปกครองกับผู้บริหาร
ต่อการจัดการศึกษาและความต้องการของผู้ปกครอง
โรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

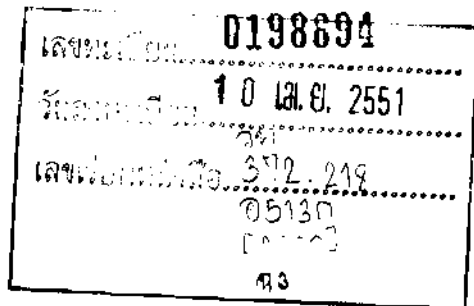
อังฉรียา ลิ้มเนียม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

พ.ศ. 2550

**A STUDY OF CONSISTENCY BETWEEN PARENTS'
AND SCHOOL ADMINISTRATORS' OPINIONS ON EDUCATIONAL
MANAGEMENT AND PARENTS' NEEDS IN PRIVATE
KINDERGARTEN SCHOOLS IN SAMUTPRAKARN**

AUDCHARIYA LIMNIAM



**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Education Management
Graduate School, Dhurakij Pundit University**

2007



ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ปริญญา ศีษาศาสตรมหาบัณฑิต

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาความสอดคล้องระหว่างความคิดเห็นของผู้ปกครองกับผู้บริหารต่อการจัดการ
ศึกษาและความต้องการของผู้ปกครอง โรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

เสนอโดย อัจฉริยา ลิ่มเนียม

สาขาวิชา การจัดการการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ศ.ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา

ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้ว

พิมพ์ วิมาจรัญ
..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.พิมพ์ใจ ภิบาลสุข)

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา
..... กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ศ.ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา)

สุนทร ศาสตรสาระ
..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สุนทร ศาสตรสาระ)

สนานจิตร สุคนธ์ทรัพย์
..... กรรมการ
(รศ.ดร.สนานจิตร สุคนธ์ทรัพย์)

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

สมศักดิ์ ดำริชอบ
..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผศ. ดร.สมศักดิ์ ดำริชอบ)

วันที่ 22 เดือน กันยายน พ.ศ. 2558

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องมาจากความกรุณาอย่างสูงจาก ศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์โชติ แยมแสง ผู้ช่วยอาจารย์ที่ปรึกษา ที่ท่านได้ให้ความรู้ ให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างสม่ำเสมอและขอกราบขอบพระคุณ ดร.พิมพ์ใจ กิบาลสุข ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สมานจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์ ดร.สุนทรี่ ศาสตราสาร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สำลี ทองธิว ดร.สมานจิต ภิรมย์รัตน์ กรรมการสอบเค้าโครงร่างวิทยานิพนธ์ ที่ท่านกรุณาให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์จนทำให้วิทยานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาสละเวลาตรวจสอบเครื่องมือ และให้คำแนะนำ อันเป็นประโยชน์ที่ทำให้ผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงเพื่อให้ถูกต้องยิ่งขึ้น ซึ่งประกอบด้วย ดร.วิลเลียม วิมุกตายน อาจารย์วัฒนา รวยสำราญ อาจารย์จริธร แหวนทอง อาจารย์สารภี มะกัท่าทอง อาจารย์บุญระวี นิ่มมา และขอขอบพระคุณผู้บริหารและผู้ปกครอง โรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาการจัดการการศึกษาทุกท่านที่ได้ถ่ายทอดความรู้อันมีค่า ให้คำปรึกษา และให้คำชี้แนะแนวทางการวิจัยเพื่อเป็นประโยชน์ สำหรับการวิจัยในครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ท้ายที่สุดขอกราบขอบพระคุณคุณแม่ พ่อคุณแม่ ที่ท่านให้การสนับสนุน ให้กำลังใจและอยู่เบื้องหลังความสำเร็จตลอดมา

อังฉริยา ลิมเนียม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ม
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ซ
สารบัญตาราง.....	ฎ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 โรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ.....	4
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.5 ขอบเขตของการวิจัย	5
1.6 นิยามศัพท์.....	6
2. แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 การจัดการศึกษาระดับอนุบาล.....	8
2.1.1 ความสำคัญของการจัดการศึกษาระดับอนุบาล.....	8
2.1.2 หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย.....	10
2.2 ปรัชญาแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับอนุบาล.....	12
2.3 แนวคิดการจัดการ โรงเรียนอนุบาลในปัจจุบัน.....	14
2.4 มาตรฐานโรงเรียนอนุบาลเอกชน.....	19
2.5 องค์ประกอบการจัดการศึกษาโรงเรียนอนุบาลเอกชน	20
2.5.1 ด้านหลักสูตรการ จัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการ.....	22
2.5.2 ด้านบุคลากรครูผู้สอน.....	33
2.5.3 ด้านการจัดสภาพแวดล้อม.....	36
2.5.4 ด้านการบริการและการอำนวยความสะดวกอื่น ๆ.....	40
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46
2.6.1 งานวิจัยในประเทศ.....	46
2.6.2 งานวิจัยในต่างประเทศ.....	49

สารบัญ (ต่อ)	หน้า
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	51
3.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	52
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	53
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	54
3.4 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	55
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	56
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	56
4. ผลการศึกษา.....	57
5. สรุปผลการศึกษา.....	77
5.1 วิธีการดำเนินการวิจัย	77
5.2 สรุปผลการศึกษา	78
5.3 สรุปผลข้อเสนอแนะจากคำถามปลายเปิด	82
5.4 อภิปรายผล.....	83
5.5 ข้อเสนอแนะ.....	89
บรรณานุกรม	92
ภาคผนวก.....	99
ภาคผนวก ก. รายชื่อโรงเรียนที่ผู้ปกครองและผู้บริหารมิใช่กลุ่มตัวอย่าง.....	100
ภาคผนวก ข. รายชื่อโรงเรียนที่ผู้ปกครองและผู้บริหารเป็นกลุ่มตัวอย่าง.....	101
ภาคผนวก ค. แบบสอบถามสำหรับผู้ปกครอง.....	102
แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร.....	112
ภาคผนวก ง. ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา.....	122
ประวัติผู้เขียน.....	124

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ปรัชญาแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับอนุบาล.....	14
2.2 องค์ประกอบการจัดการศึกษาโรงเรียนอนุบาลเอกชน.....	21
2.3 พัฒนาการด้านร่างกาย.....	26
2.4 พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ.....	26
2.5 พัฒนาการด้านสังคม.....	27
2.6 พัฒนาการด้านสติปัญญา.....	27
4.1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง.....	58
4.2 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร.....	59
4.3 ความคิดเห็นด้านหลักสูตร การจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการ....	61
4.4 ความคิดเห็นด้านบุคลากรครูผู้สอน.....	63
4.5 ความคิดเห็นด้านการจัดสภาพแวดล้อม.....	65
4.6 ความคิดเห็นด้านการบริการและการอำนวยความสะดวกอื่น ๆ.....	67
4.7 ความต้องการหลักสูตรการจัดประสบการณ์และการประเมินพัฒนาการ.....	69
4.8 ความต้องการบุคลากรครูผู้สอน.....	71
4.9 ความต้องการการจัดสภาพแวดล้อม.....	72
4.10 ความต้องการการบริการและอำนวยความสะดวกอื่น ๆ.....	73
4.11 การตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาล.....	74

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษาความสอดคล้องระหว่างความคิดเห็นของผู้ปกครองกับผู้บริหารต่อการจัดการศึกษาและความต้องการของผู้ปกครอง โรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ
ชื่อผู้เขียน	อัจฉริยา ลิ่มเนียม
อาจารย์ที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา
ปีการศึกษา	2550

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองกับผู้บริหารต่อสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชน และความสอดคล้องระหว่างความคิดเห็นของผู้ปกครองกับผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษาและความต้องการของผู้ปกครองโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ในภารกิจหลักของการจัดการศึกษาโรงเรียน 4 ด้าน คือ (1) ด้านหลักสูตรการจัดประสบการณ์และการประเมินพัฒนาการ (2) ด้านบุคลากรครูผู้สอน (3) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม (4) ด้านการบริการและการอำนวยความสะดวกอื่น ๆ โดยเก็บข้อมูลจากผู้ปกครองและผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ รวม 296 คน ประกอบด้วยผู้ปกครอง 275 คน ผู้บริหาร 21 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลเป็นค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดลำดับ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของผู้ปกครองกับผู้บริหารต่อสภาพการจัดการศึกษา

1.1 การจัดการด้านหลักสูตร การจัดประสบการณ์และการประเมินพัฒนาการ โรงเรียนอนุบาลส่วนใหญ่จัดหลักสูตรตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด โดยจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อมให้เด็กเกิดพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา แต่โรงเรียนยังไม่ค่อยได้ให้ผู้ปกครอง หรือชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดหลักสูตร ส่วนการประเมินพัฒนาการจะมีการประเมินเป็นระยะ ๆ และแจ้งให้ผู้ปกครองทราบอย่างสม่ำเสมอ

1.2 การจัดการด้านบุคลากร บุคลากรควรจบการศึกษาปฐมวัยหรือผ่านการอบรม และมีประสบการณ์ด้านปฐมวัย กิริยามารยาทเรียบร้อย แต่งกายสุภาพ มีพฤติกรรมที่แสดงว่ารักและเข้าใจเด็ก เป็นแบบอย่างที่ดี มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เด็กได้เกิดพัฒนาการในด้านร่างกาย

อารมณ์ จิตใจ สังกม และสติปัญญา ตลอดจนมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้ปกครอง และการดูแลความปลอดภัย การเจ็บป่วยของเด็ก และเพิ่มเติมในเรื่องการช่วยแก้ไขพฤติกรรม การอ่านของเด็กให้ชัดเจนขึ้น

1.3 การจัดการสภาพแวดล้อม โรงเรียนจัดสภาพห้องเรียนและบรรยากาศให้มีความอบอุ่นเหมือนบ้าน ห้องเรียนสะอาดสวยงาม โต๊ะเก้าอี้ ผู้ชั้นมีขนาดเหมาะสม เพียงพอ มีอุปกรณ์เกมการศึกษา และมุมต่างๆ ที่ให้เด็กได้เกิดพัฒนาการ บริเวณโดยรอบปลอดภัย อาคารเรียนแข็งแรง มีเครื่องเล่นสนามให้เด็กได้ออกกำลังกาย ห้องน้ำสะอาดถูกสุขลักษณะ ส่วนการจัดแหล่งเรียนรู้บริเวณรอบ ๆ โรงเรียน เช่น มุมนิทรรศการ แปลงเกษตรสาธิต และสัตว์เลี้ยงต่าง ๆ ยังจัดอยู่ไม่มากนัก

1.4 การบริการและการอำนวยความสะดวกอื่น ๆ โรงเรียนมีการฝึกสุขนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหาร จัดอาหารกลางวันที่มีประโยชน์ถูกหลักโภชนาการ อาหารเสริม นม ของว่าง น้ำดื่ม มีห้องเฉพาะสำหรับเตรียมอาหารที่สะอาด และมีบริการรถรับส่งพร้อมทั้งมีครูช่วยดูแลความปลอดภัย ส่วนการจัดบริการห้องพยาบาล เตียงนอน ยาสามัญประจำบ้าน โรงเรียนยังทำอยู่น้อย

2. ความสอดคล้องระหว่างความคิดเห็นของผู้ปกครองกับผู้บริหารและความต้องการของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาที่มีความสอดคล้องกัน ดังนี้

2.1 การจัดการด้านหลักสูตร การจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการ มีความสอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่ แต่มีประเด็นที่ไม่สอดคล้องกัน 2 ประเด็น ประเด็นแรก คือ การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมและผู้อื่น ประเด็นที่สอง คือ การจัดการประเมินพัฒนาการด้วยเครื่องมือวิธีการที่หลากหลายอย่างต่อเนื่อง ส่วนความต้องการของผู้ปกครองต้องการให้เพิ่มการอ่าน การเขียน และการคิดเลข

2.2 การจัดการด้านบุคลากร มีความสอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่ ที่ไม่สอดคล้องกัน 1 ประเด็น คือ ครูมีการติดต่อกับผู้ปกครองเป็นประจำ เพื่อร่วมมือกันพัฒนาและแก้ไขปัญหาของเด็ก ส่วนความต้องการของผู้ปกครองต้องการให้ครูจบการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาการศึกษาปฐมวัยโดยตรง

2.3 การจัดการสภาพแวดล้อมมีความสอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่ ที่ไม่สอดคล้องกันมี 1 ประเด็น คือ บริเวณโรงเรียนสะอาด ร่มรื่น สวยงามทั้งสวนหย่อม สนามหญ้า ส่วนความต้องการผู้ปกครองต้องการให้เพิ่มป้ายนิเทศ บอร์ดแสดงผลงานของนักเรียน

2.4 การบริการและการอำนวยความสะดวกอื่น ๆ โรงเรียนมีการจัดการที่สอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ปกครองทุกประเด็น โดยผู้ปกครองต้องการให้จัดเรียนเสริมวิชาภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์ และดนตรี

Thesis title	A Study of Consistency between Parents' and School Administrators' Opinions on Educational Management and Management of Parents' Needs in Private Kindergarten Schools in Samutprakarn
Author	Audchariya Linniam
Thesis Advisor	Professor Dr. Wallapa Devahastin Na Ayduhya
Department	Education Management
Academic Year	2007

ABSTRACT

The aims of this descriptive research were to study parents' and school administrators' opinions on the state of educational management of private kindergarten schools, and the consistency between the parents' and the school administrators' opinions on educational management needs and of the parents in the private kindergarten schools in Samutprakarn focused on 4 dimensions of the schools' major mission in educational administration, including (1) curriculum, organization of experience and evaluation of development, (2) teaching personnel, (3) environmental arrangements and (4) services and other facilities. Data were collected from 296 parents and school administrators of the private kindergarten schools in Samutprakarn, including 275 parents and 21 school administrators. The research instruments comprised survey questionnaires. Data analysis included percentages, frequencies, standard deviations and rankings.

The research results were as follows:

1. Parents' and school administrators' opinions on the state of educational management

1.1 Curriculum, organization of experience and evaluation of development. Most kindergarten schools developed their curriculum based on the pre-school curriculum B.E. 2546 by the Ministry of Education. They organized experiences to prepare the children to develop physically, emotionally, spiritually, socially and intellectually. However, the schools did not much allow the parents or the community to participate in the curriculum development. As for the evaluation of development, the schools did evaluate the students periodically and reported to the parents regularly.

1.2 Management of teaching personnel. The personnel should graduated with a degree in early childhood education or passed training and have experiences in early childhood education. They had polite behavior, dressed properly and demonstrated love and understanding for children and were a good role model. They arranged activities to encourage the children to develop physically, emotionally, spiritually, socially and intellectually, as well as had good relationship with the parents. They looked after the children's safety and illness, and also helped correct the children's speech and reading.

1.3 Environmental arrangements. The schools arranged the classroom conditions and atmosphere to be as hospitable as children's homes. The classrooms were clean and nice. The size of tables, chairs, cabinets and shelves were appropriate and sufficient for use. There were enough educational equipments and games. In addition, there were corners for the students to develop skills. The surroundings were safe. The buildings were well constructed. There was a playground for children to exercise. The toilets were in hygienic conditions. There was not much arrangement of learning areas around the schools, for example corners for exhibitions, vegetable patches for demonstration and animals.

1.4 Services and other facilities. The schools had trained the children to have good hygiene habit in eating meals. They provided healthy lunches, special meals, milk, dessert and drinking water. They had special clean rooms for food preparation. They provided school vans with teachers to take care of children's safety. There were not many facilities in terms of nursing rooms, beds, common household medicine.

2. Consistency between parents' and school administrators' opinions and the needs of parents about educational management.

2.1 Curriculum, organization of experience and evaluation of development. Both the parents and the school administrators had consistent opinions in most aspects, except for the issue of arrangement of activities to enable children to adjust themselves to the society and other people, and the issue of evaluation of development by using various instruments and methods constantly. The parents expressed their needs for more reading, writing and mathematical calculation skills for their children.

2.2 Both parents and school administrators had consistent opinions in all but one issue about the teaching personnel, which stated the regularity of contact between teachers and

parents to collaborate with each other in developing and solving problems related to the children. The parents indicated that they wanted the teachers who graduated with a bachelor's degree in early childhood education.

2.3 Environmental arrangements. The parents and school administrators had consistent opinions in most issues related to environmental arrangements, except for one issue on the school's surroundings such as a small park and a grass field that were clean, shady and pleasant. The parents mentioned that they needed more notices and boards that showed students' work.

2.4 Services and other facilities. The schools made all arrangements that were consistent with the parents' opinions. The parents also needed tutoring sessions in English, computer and music subjects.

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาถือได้ว่าเป็นรากฐานสำคัญที่สุดในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ที่สามารถสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและพัฒนาประเทศได้เป็นอย่างดี เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองตลอดช่วงชีวิต ดังจะเห็นได้จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในหมวด 1 มาตรา 6 ที่บัญญัติไว้ว่า “ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม ” (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2), 2545 : 5) ที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยมุ่งให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มากขึ้นเป็นลำดับ ฉะนั้นหากประเทศชาติต้องการทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพจึงจำเป็นต้องพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพควบคู่ด้วย ตั้งแต่การวางรากฐาน ตระหนักถึงความสำคัญของพัฒนาการของชีวิตตั้งแต่แรกเกิด ด้วยเหตุนี้เด็กจึงถือเป็นหัวใจสำคัญ เพราะในอนาคตจะเติบโตใหญ่เป็นกำลังสำคัญที่ช่วยผลักดันให้ชาติเจริญก้าวหน้าได้อย่างทัดเทียมนานาประเทศ ประเทศไทยจึงให้ความสำคัญต่อพัฒนาการเด็ก ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่ายิ่ง เป็นความหวังของครอบครัว เป็นผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรม เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ อนาคตของประเทศชาติจึงขึ้นอยู่กับคุณภาพของเด็ก ที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ มีศักยภาพแห่งตน มีความสามารถในด้านต่าง ๆ ที่จะประกอบอาชีพ ดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข และเป็นประโยชน์ต่อสังคม

นโยบายรัฐบาล ด้านการศึกษาในปี 2549 ได้กล่าวไว้ว่า “... พัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งความรู้ อันเป็นเงื่อนไขไปสู่ระบบ เศรษฐกิจฐานความรู้ให้คนไทยทั้งปวง ได้รับโอกาสเท่าเทียมกันที่จะเรียนรู้และฝึกอบรมได้ตลอดชีวิต และมีปัญญาเป็นทุนไว้สร้างงานและสร้างรายได้ และนำประเทศให้รอดพ้นจากวิกฤตเศรษฐกิจ และสังคม โดยยึดหลักการศึกษารสร้างชาติ สร้างคน และสร้างงาน ...” และนโยบายด้านการศึกษาในข้อ 5 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกฝ่ายร่วมรับผิดชอบการจัดการศึกษาและฝึกอบรม โดยรัฐเป็นผู้วางระบบ นโยบาย กำกับคุณภาพมาตรฐาน สนับสนุนและระดมทรัพยากร เตรียมความพร้อมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน เครือข่ายครอบครัว และอื่น ๆ รวมทั้งการจัดการศึกษา เพื่อคนพิการหรือทุพพลภาพ และผู้ด้อยโอกาส

(<http://evaluation.obec.go.th>.) ดังนั้น การให้การศึกษาจึงเป็นหน้าที่ของทุกคนในสังคมร่วมรับผิดชอบอย่างครบวงจร ตั้งแต่วางแผนปฏิบัติการ ใฝ่ระวัง ตรวจสอบ ประเมินผล และโรงเรียนก็เป็นส่วนหนึ่งในการเตรียมเยาวชนของชาติด้วยการให้การศึกษาเพื่อให้เป็นบุคคลที่ดี มีความรู้ และมีคุณภาพของประเทศชาติ

การจัดการศึกษาปฐมวัย หรือการจัดการศึกษาระดับอนุบาลเป็นการศึกษาเบื้องต้นที่มีความสำคัญต่อชีวิตในอนาคตของเด็ก เพราะเด็กในวัยนี้เป็นวัยเริ่มชีวิตของพัฒนาการด้านต่าง ๆ ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา หากพื้นฐานในขั้นนี้ไม่ได้รับการสนับสนุนและมีการส่งเสริมเป็นอย่างดี การเรียนรู้ในขั้นต่อ ๆ ไปอาจประสบปัญหา และยากที่ผู้เรียนจะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพ ดังนั้นการจัดการศึกษาระดับอนุบาลจึงถือเป็นส่วนสำคัญที่จะขาดเสียมิได้ ซึ่งเด็กในวัยอนุบาล คือเด็กที่มีอายุในช่วง 3-5 ปี นับว่า เป็นวัยสดใสของชีวิต เป็นวัยแห่งการวางรากฐานทั้งหลายทั้งปวงในชีวิต บุคลิกภาพที่จะก่อตัวและพัฒนาไปในด้านที่ดีงามทั้งหลายอยู่ที่จุดเริ่มต้นของชีวิตตั้งแต่เยาว์วัย จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องวางรากฐานการศึกษาให้เหมาะสมที่สุด ดังที่ นกเนตร ธรรมบวร (2546 : 81) กล่าวว่า การศึกษาในระดับปฐมวัยไม่ใช่เพียงการเตรียมตัวเด็กให้พร้อมที่จะเข้าเรียนต่อในระดับประถมศึกษาเท่านั้น แต่ควรเป็นการช่วยเด็กให้ใช้ชีวิตอยู่ในสังคมในวัยเริ่มต้นอย่างมีความสุข มีความสามารถในการคิด การใช้ภาษา การแสดงออกเชิงสร้างสรรค์ มีความเชื่อมั่น รวมถึงมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง

ประเทศชาติได้เห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาปฐมวัย ดังปรากฏให้เห็นจากการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้จัดตั้งสถาบันแห่งชาติเพื่อการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย พร้อมทั้งประกาศว่า การศึกษาปฐมวัย คือ การสร้างคน สร้างชาติ (คณะกรรมการงานวิจัย และพัฒนาอนุบาลศึกษาฝ่ายการศึกษาในโรงเรียนของอัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ, 2543 : 2) นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 3 มาตรา 18 (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542 : 11) กำหนดให้มีการจัดการศึกษาปฐมวัย และสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยระบุว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานให้จัดในสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

1. สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการและเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษ หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่น

2. โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนของรัฐ โรงเรียนเอกชนและโรงเรียนที่สังกัดสถาบันพุทธศาสนา หรือศาสนาอื่น

3. ศูนย์การเรียน ได้แก่ สถานที่เรียนที่หน่วยงานจัดการศึกษานอกโรงเรียน บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน

องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ โรงพยาบาล สถาบันทางการแพทย์ สถาน
สงเคราะห์ และสถาบันสังคมอื่นเป็นผู้จัด

ปัจจุบันสังคมมีส่วนร่วมในการจัดบริการให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นและ
ผู้รับบริการ โดยเฉพาะการศึกษาระดับปฐมวัยมีการจัดทั้งภาครัฐและภาคเอกชน แต่หน่วยงานที่จัด
การศึกษาระดับอนุบาลมากที่สุด คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนซึ่งรับผิดชอบ
ควบคุมดูแลโรงเรียนอนุบาลเอกชนและโรงเรียนเอกชนทั่วไป ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน
พ.ศ. 2525 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546 : 15 – 16) โดยโรงเรียนอนุบาล
เอกชนทำการเปิดมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2483 เป็นต้นมา โรงเรียนเอกชนจึงมีการตื่นตัวในการจัด
การศึกษาระดับอนุบาลเอกชน และมีการพัฒนามากขึ้นเรื่อย ๆ เป็นลำดับ เพื่อตอบสนองการ
พัฒนาศักยภาพของเด็กได้อย่างชัดเจน และที่สำคัญเด็กมีความสุขในการเรียนรู้

การศึกษาของไทยจึงได้เปิดโอกาสให้เอกชนมีส่วนร่วมรับภาระในการจัดการศึกษา
ของชาติมาโดยตลอดภายในขอบเขตที่รัฐบาลกำหนด ซึ่งช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลในการจัด
การศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับอุดมศึกษา โรงเรียนเอกชนจึงมีความสำคัญต่อการจัด
การศึกษา ดังจะเห็นได้จากแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2545 – 2549 (สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545 : 37 – 38) ได้ระบุความสำคัญของการศึกษาว่า การเรียนรู้
เป็นครรลองของทุกชีวิตที่เกิดขึ้นได้ ทุกที่ ทุกเวลา ต่อเนื่องยาวนานตลอดชีวิต ตั้งแต่เกิดจนตายที่
ต้องให้ทุกคนมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้ที่ทุกส่วนของสังคมไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือภาคเอกชนที่จัด
ขึ้น และมีส่วนร่วมในการจัดแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ และสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ (2536 : 21) กำหนดไว้ในนโยบายการศึกษา ข้อ 18 ว่า “ ... ส่งเสริมให้
เอกชนจัดการศึกษาทุกระดับเพิ่มขึ้น ให้อิสระในความคล่องตัวในการบริหาร และการจัดการ ... ”
โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนเอกชนให้พัฒนาตนเองและประเมินตนเองอย่าง
สม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถดำรงกิจการอยู่ได้ด้วยพึ่งตนเองให้มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ
นโยบายและการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2545 – 2549 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ, 2545 : 12) เมื่อชุมชนและท้องถิ่นมีความเข้มแข็งพอ ทั้งด้านเศรษฐกิจ และความรู้
ความสามารถ ให้รัฐกระจายความรับผิดชอบไปยังชุมชนท้องถิ่น ครอบครัว ชุมชน องค์กร
บริหารส่วนตำบล เทศบาล เอกชน องค์กรเอกชน และอื่น ๆ คำเน้นการเต็มทีในทุกด้าน รัฐจำกัด
บทบาทตนเอง ให้เป็นผู้กำหนดนโยบาย รูปแบบ การตรวจสอบมาตรฐาน การประเมินผล และ
การช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสกลุ่มต่าง ๆ

สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน พบว่ามีปัญหาและอุปสรรคอยู่หลาย
ประการ จรวพร ธรณินทร์ (อ้างถึงใน สุรีย์ มุสิกะ, 2542 : 9) ได้กล่าวถึงอุปสรรคจากสิ่งแวดล้อม

ภายนอก และภายในโรงเรียนว่านโยบายของรัฐในการขยายโอกาสทางการศึกษา มุ่งให้นักเรียนได้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้โรงเรียนของรัฐแทบทุกสังกัดขยายการจัดตั้งสถานศึกษาเพื่อรองรับจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้น ทั้งยังได้งบประมาณสนับสนุนในการจัดการศึกษาอีกด้วย จึงส่งผลกระทบโดยตรงต่อโรงเรียนเอกชน นอกจากนี้โรงเรียนเอกชนต้องแข่งขันในด้านปริมาณและคุณภาพระหว่างโรงเรียนของรัฐและโรงเรียนเอกชนด้วยกัน ทั้งด้านความแตกต่างกันของขนาดพื้นที่ บุคลากร คุณภาพในการบริหารจัดการ และคุณภาพเชิงวิชาการ มีผลทำให้โรงเรียนบางแห่งประสบปัญหาขาดทุนและล้มเลิกกิจการไปในที่สุด

ส่วนของ รพีพรรณ เอกสุภาพันธ์ (2540 : 11) ได้กล่าวถึงการจัดการศึกษาระดับอนุบาลศึกษาว่า การจัดการศึกษาระดับอนุบาลศึกษาควรเน้นคุณภาพของโรงเรียนอนุบาล โดยปลูกฝังค่านิยม จริยธรรม คุณธรรม ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ให้แก่ นักเรียน แต่ในปัจจุบันโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ส่วนใหญ่ยังสอนหนังสือและให้ท่องจำทำการบ้าน ซึ่งจุดนี้ควรปรับปรุง

1.2 โรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

สำหรับโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ถือว่าเป็นสถานที่ที่มีบทบาทสำคัญต่อประชาชนทั่วไป เนื่องจากจังหวัดสมุทรปราการมีโรงงานอุตสาหกรรมหลายแห่ง และบริษัทต่าง ๆ ของภาคเอกชนอีกจำนวนมาก ก่อปรกัอยู่ที่ใกล้กรุงเทพมหานคร การคมนาคมสะดวก ประชากรบางส่วนเป็นผู้ย้ายถิ่นฐานมาเพื่อประกอบอาชีพต่าง ๆ จึงมีประชากรมาอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น โดยเฉพาะประชากรที่อยู่ในวัยเรียนเป็นผลทำให้มีการจัดการศึกษาระดับอนุบาลเพื่อรองรับบุตรหลานจากผู้ประกอบอาชีพนั้นๆ เพราะผู้คนส่วนใหญ่ต้องทำงานหาเลี้ยงชีพ เพื่อเป็นการรองรับบุตรหลานของผู้คนดังกล่าว โรงเรียนอนุบาลเอกชนจึงมีบทบาทในการช่วยแบ่งเบาภาระของผู้ปกครองในการให้การศึกษา และเป็นทางเลือกหนึ่งที่มีส่วนช่วยในการจัดการศึกษาการศึกษาในระดับอนุบาลจึงกลายเป็นความจำเป็นของชีวิตที่มากขึ้นกว่าเดิม

โรงเรียนอนุบาลเอกชนที่เปิดสอนเฉพาะระดับอนุบาลศึกษาปีที่ 1 – 3 สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1 และเขต 2 มีทั้งสิ้น 41 โรงเรียน ปัจจุบันในจังหวัดสมุทรปราการมีแนวโน้มในการเปิดกิจการโรงเรียนอนุบาลเอกชนเพิ่มมากขึ้น จึงเกิดการแข่งขันกันเองค่อนข้างสูง อีกทั้งยังต้องแข่งขันกับโรงเรียนอนุบาลของภาครัฐซึ่งมีนโยบายให้เด็กเข้ารับการศึกษาค่าใช้จ่าย โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ด้วยเหตุนี้โรงเรียนอนุบาลเอกชนจำเป็นต้องมีการพัฒนาการจัดการศึกษา และการดำเนินงานต่าง ๆ ให้มีคุณภาพสูงขึ้นเรื่อย ๆ สอดรับกับการประเมินภายนอกของสำนักงาน

รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) เพื่อให้โรงเรียนได้รับการรับรองคุณภาพเป็นที่ยอมรับโดยทั่วกัน

ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษา และเล็งเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาโรงเรียนอนุบาลเอกชน เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผน พัฒนา ปรับปรุง และสร้างความมั่นคงในการดำเนินงานของโรงเรียนอนุบาลเอกชนต่อไป

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

1.3.1 ความคิดเห็นของผู้ปกครองกับผู้บริหารต่อสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

1.3.2 ความสอดคล้องระหว่างความคิดเห็นของผู้ปกครองกับผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษาและความต้องการของผู้ปกครองโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ ดังนี้

1.4.1 เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในการวางแผนพัฒนาการบริหารงานการศึกษาระดับอนุบาล

1.4.2 เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชน เพื่อให้ได้คุณภาพเป็นที่เชื่อถือ ศรัทธา แก่ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการจัดการศึกษาโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ โดยกำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย

1.5.1.1 ด้านหลักสูตรการ จัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการ

1.5.1.2 ด้านบุคลากรครูผู้สอน

1.5.1.3 ด้านการจัดสภาพแวดล้อม

1.5.1.4 ด้านการบริการและการอำนวยความสะดวกอื่น ๆ

1.5.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร และผู้ปกครองของโรงเรียนอนุบาล เอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2548 ผู้ปกครองจำนวน 317 คน ผู้บริหารจำนวน 21 คน จากโรงเรียนทั้งหมด 41 โรงเรียน

1.6 นิยามศัพท์

ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ผู้วิจัยได้ใช้คำนิยามศัพท์ ดังนี้
การศึกษาปฐมวัย หมายถึง เป็นการศึกษาที่จัดให้แก่เด็กได้พัฒนาในช่วงอายุระหว่าง 0 - 5 ปี ส่วนใหญ่ใช้ในการเรียกสาขาวิชา หรือผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาปฐมวัย ซึ่งการศึกษาปฐมวัยเป็นการให้การศึกษาเด็กเล็กและระดับอนุบาล

การศึกษาระดับอนุบาล หมายถึง การให้การศึกษาและพัฒนาเด็กในโรงเรียน ในช่วงอายุ 3-5 ปี

โรงเรียนอนุบาลเอกชน หมายถึง โรงเรียนที่บุคคลหรือคณะบุคคลที่มีใจของรัฐบาล เป็นผู้ดำเนินการจัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา และเปิดสอนเด็กที่มีอายุ 3-5 ปี ระดับอนุบาลปีที่ 1-3 ในจังหวัดสมุทรปราการ

ความสอดคล้อง หมายถึง ความคิดเห็นและความต้องการต่อการจัดการโรงเรียนอนุบาลของผู้ปกครองกับผู้บริหารที่อยู่ในลำดับเดียวกัน หรือใกล้เคียงกัน

การจัดการ หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการของโรงเรียน ใน 4 ด้าน คือ (1) ด้านหลักสูตร การจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการ (2) ด้านบุคลากร ครูผู้สอน (3) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม (4) ด้านการบริการและการอำนวยความสะดวกอื่น ๆ

หลักสูตร หมายถึง การจัดการศึกษาโดยมุ่งเน้นการเตรียมความพร้อมให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา สอดแทรกวิชาการในลักษณะการเรียนรู้ปนเล่น แสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสมกับวัย รวมถึงการให้ผู้ปกครอง ชุมชน ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน

การจัดประสบการณ์ หมายถึง การเรียนรู้ที่มาจากประสบการณ์ของเด็ก หรือที่ครูจัดให้โดยสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กทั้งด้านการเตรียมความพร้อม และวิชาการ โดยจัดกิจกรรมที่让孩子ได้ลงมือปฏิบัติจริง ร้องเพลง และเกมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ ใช้สื่อเทคโนโลยีช่วยในการเรียนการสอน

การประเมินพัฒนาการ หมายถึง การติดตาม รวบรวม สรุปผลพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก โดยมีการรายงานถึงผู้ปกครองให้ทราบอย่างสม่ำเสมอ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

บุคลากร หมายถึง ครูผู้ดูแลที่จบการศึกษาปฐมวัย หรือมีประสบการณ์ด้านปฐมวัย และเป็นผู้อำนวยการควบคุมดูแลความปลอดภัยทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน โดยเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในการพูดและการกระทำ รวมถึงการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ

สภาพแวดล้อม หมายถึง บรรยากาศ อาคารสถานที่ สนามทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน โดยมีบรรยากาศที่อบอุ่นเหมือนบ้าน สะอาด ร่มรื่น สวยงาม พร้อมทั้งมีอุปกรณ์ต่าง ๆ และแหล่งเรียนรู้ อย่างครบครัน

การบริการและการอำนวยความสะดวกอื่น ๆ หมายถึง การบริการพิเศษที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น การจัดบริการอาหารกลางวัน อาหารเสริม การบริการรักษาความปลอดภัย รถรับส่ง เป็นต้น

ความต้องการ หมายถึง สิ่งที่ผู้ปกครองอยากให้โรงเรียนจัดเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่โรงเรียนจัดบริการอยู่แล้ว เช่น การเรียนภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์ ดนตรี และการปรับปรุงสภาพแวดล้อม เป็นต้น

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้รับใบอนุญาต หรือผู้จัดการ หรือครูใหญ่ ของโรงเรียนที่ได้รับการแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525

ผู้ปกครอง หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่เลี้ยงดู และอบรมสั่งสอนเด็กอย่างใกล้ชิดที่บ้าน โดยผู้ปกครองอาจจะเป็นบิดา มารดา ญาติ หรือผู้ที่บิดามารดา ไร้หัวใจฝากบุตรธิดามาอยู่ด้วย ซึ่งจะมีอำนาจในการตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของเด็ก

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความสอดคล้องระหว่างความคิดเห็นของผู้ปกครองกับผู้บริหารต่อการจัดการศึกษาและความต้องการของผู้ปกครอง โรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้า จึงได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นต่อไปนี้

- 2.1 การจัดการศึกษาระดับอนุบาล
 - 2.1.1 ความสำคัญของการจัดการศึกษาอนุบาล
 - 2.1.2 หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย
- 2.2 ปรัชญาแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับอนุบาล
- 2.3 แนวคิดการจัดการ โรงเรียนอนุบาลในปัจจุบัน
- 2.4 มาตรฐาน โรงเรียนอนุบาลเอกชน
- 2.5 องค์ประกอบการจัดการศึกษา โรงเรียนอนุบาลเอกชน
 - 2.5.1 ด้านหลักสูตร การจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการ
 - 2.5.2 ด้านบุคลากรครูผู้สอน
 - 2.5.3 ด้านการจัดสภาพแวดล้อม
 - 2.5.4 ด้านการบริการและอำนวยความสะดวกอื่น ๆ
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 2.6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 2.6.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

2.1 การจัดการศึกษาระดับอนุบาล

2.1.1 ความสำคัญของการจัดการศึกษาระดับอนุบาล

การเจริญเติบโตของเด็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 5 ปี (5 ปี 11 เดือน 29 วัน) เป็นระยะที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เพราะเป็นช่วงอายุของการพัฒนาการสูง ดังเห็นได้จากทฤษฎีความรู้เรื่องการพัฒนาการเด็ก การพัฒนาสมอง

รวมทั้งงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่าช่วงเวลาที่สำคัญและจำเป็นที่สุดในการพัฒนาคือช่วง 5 ปีแรกของชีวิต ประสบการณ์ที่เด็กได้รับจะมีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างความพร้อมของเด็กที่จะพัฒนาตนเองในขั้นต่อไป เด็กทุกคนรวมทั้งเด็กด้อยโอกาส เด็กพิการ ควรได้รับการเลี้ยงดูจากบิดามารดาด้วยความรักความอบอุ่นเพื่อเป็นพื้นฐานในการส่งเสริมพัฒนาการที่ต่อเนื่องไปเรื่อย ๆ เมื่อถึงช่วงอายุ 3-5 ปี เป็นวัยที่เด็กเริ่มออกจากบ้านไปสู่สถานศึกษา ที่บุคคลจะต้องได้รับในระยะต้นของชีวิต ดังนั้นการจัดการศึกษาในระดับนี้จึงควรทำอย่างมีประสิทธิภาพโดยการนำเนื้อหาสาระในวิชาต่าง ๆ บูรณาการเข้าด้วยกัน เป็นกิจกรรมที่ได้มีส่วนร่วม เหมาะสมกับความสนใจและความต้องการของเด็ก โดยมีครูเป็นผู้แนะนำให้เด็กทำกิจกรรมผ่านประสบการณ์ต่าง ๆ ด้วยตนเอง จึงควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านการเล่น เด็กจะรู้สึกสนุกสนาน ได้สังเกต มีโอกาสทำการทดลอง สร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและค้นพบด้วยตนเอง ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของเด็กในวัยอนุบาล ดังจะเห็นได้จาก ชัยยงค์ พรหมวงษ์ (อ้างอิงใน สมพร จิตาทร, 2538:10) ได้กล่าวถึงพัฒนาการของเด็กก่อนวัยเรียนไว้ว่า

...พื้นฐานการเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็กก่อนวัยเรียน เป็นระยะที่เด็กจำเพาะเจตคติและอุปนิสัยต่อการดำเนินชีวิตในอนาคต การนำทางเด็กในการปลูกฝังนิสัยที่ดีจึงจำเป็นที่จะต้องดำเนินอย่างระมัดระวัง พ่อแม่จำนวนมากยังไม่เข้าใจธรรมชาติของเด็กดีนัก ดังนั้นโรงเรียนจึงเป็นที่พักพิงอีกแหล่งหนึ่งในการนำเด็กให้มีเจตคติและอุปนิสัยที่พึงปรารถนา...

การให้ความสำคัญของเด็กวัยอนุบาลในประเทศไทยจึงมีมาตั้งแต่ ปีพ.ศ. 2483 โดยกระทรวงธรรมการได้จัดตั้งโรงเรียนอนุบาลขึ้นเป็นแห่งแรก คือ โรงเรียนละอออุทิศ สังกัดกองฝึกหัดครู กรมวิสามัญศึกษา โดย อารี รังสินันท์ (2524 : 140) กล่าวว่าในขณะนั้นมี ม.ล. มานิจ ชุมสาย เป็นหัวหน้ากองการฝึกหัดครู และเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในวงการศึกษาระดับอนุบาล ซึ่งถือว่าเป็นผู้บุกเบิกการอนุบาลศึกษาของประเทศไทย เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสนใจ และความเชี่ยวชาญในเรื่องเด็กเล็ก และการประถมศึกษา เป็นผู้วางโครงการก่อสร้างอาคารเรียนโรงเรียนละอออุทิศ ได้ใช้ปรัชญาการเรียนการสอนตามแนวของ Montessori ตลอดจนสนับสนุนให้มีการผลิตสื่ออนุบาลตามแนวทางของ Montessori เพื่อช่วยให้การศึกษาระดับอนุบาลดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

นโยบายและแผนการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2545 – 2549 มีการกำหนดเงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย เพื่อมุ่งพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเร่งด่วน เนื่องจากยังพบปัญหาในการจัดการศึกษาที่ขาดคุณภาพ เช่น ขาดคุณภาพในเรื่องวิธีการเรียนของเด็ก บุคลากรที่เกี่ยวข้อง พ่อแม่ ผู้ปกครอง ยังขาดความเข้าใจเรื่อง เรื่องปรัชญาการพัฒนาเด็ก

ปฐมวัย และการอบรมเลี้ยงดู เป็นต้น เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้องและสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ทิศกล่าวไว้ว่า เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการพัฒนาที่เหมาะสมเพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ เรียนรู้ด้วยความสุข และพัฒนาอย่างรอบด้าน สมดุลเต็มตามศักยภาพ จึงได้มีการกำหนดเงื่อนไขสู่ความสำเร็จไว้ด้วยกัน 7 ประการโดยสรุป ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ,2545:13)

1. รัฐประกาศนโยบายให้ชัดเจนที่จะสนับสนุนส่งเสริมให้มีการดำเนินการด้วยการ จัดสรรงบประมาณในการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยถือเป็นการลงทุนที่สำคัญ
2. ทุกส่วนของสังคมตั้งแต่ครอบครัว ชุมชน หน่วยงานของรัฐ เอกชน ธุรกิจ เอกชน สื่อมวลชน และสถาบันสังคมต่าง ๆ ต้องตระหนักถึงความสำคัญในการ พัฒนาเด็กอายุ 0-5 ปี และเห็นความจำเป็นในการวางรากฐานที่มั่นคงต่อชีวิต
3. ต้องมีความร่วมมือกันระหว่างทุกส่วนในการพัฒนา และการให้บริการสำหรับเด็ก ปฐมวัยอย่างเป็นระบบ มีความหลากหลาย และต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดกระบวนการ เรียนรู้ที่มีคุณภาพ
4. ต้องมีการประสานงานกันชัดเจนระหว่างหน่วยงานหลักที่ดูแลเด็กปฐมวัย ทั้ง หน่วยงานนโยบาย หน่วยปฏิบัติ และหน่วยงานทางวิชาการ
5. กำหนดมาตรฐานของการพัฒนาเด็กปฐมวัย และต้องมีการประเมินผล
6. ต้องดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการเป็นรายละเอียด พร้อมทั้งกำหนดตัวบ่งชี้และ ติดตามผลทุกระดับ
7. ต้องมีทรัพยากรบุคคล เงิน และอุปกรณ์เครื่องใช้ให้เพียงพอในการพัฒนาเด็ก ปฐมวัย และมีทรัพยากรเพียงพอในการติดตามประเมินผล

จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงเป็นแนวทางที่จะพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอนุบาล ให้มีคุณภาพสูงมากขึ้น แต่สิ่งที่จะละเลยไม่ได้คือการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนที่จะทำให้สามารถ จัดการศึกษาระดับอนุบาลให้ถูกต้อง เพื่อให้เด็กได้เกิดการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

2.1.2 หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย

การจัดการศึกษาตามที่สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (2533:2-30)และสมาคมการอนุบาลศึกษาแห่งประเทศไทยสหรัฐอเมริกา (อ้างถึงใน นกเนตร ชรรณบรร ,2546:15-16) ได้ให้ข้อประกอบหลักการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยที่สอดคล้องกันส่งผลต่อ พัฒนาการเด็กอย่างครบถ้วน 10 ประการ สรุปสาระสำคัญการจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีคุณภาพได้ ดังนี้

1. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ในชั้นเรียน ควรส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้พัฒนาความเข้าใจตนเอง และบุคคลรอบข้าง
2. หลักสูตร การเรียนการสอนควรส่งเสริมให้เด็กเป็นผู้ลงมือปฏิบัติจริงในชั้นเรียน โดยผ่านการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความสนใจ และประสบการณ์เดิมของเด็ก
3. การติดต่อสื่อสารกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง พ่อแม่ ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญมากในชีวิตของเด็ก โรงเรียนจึงควรส่งเสริม และกระตุ้นให้พ่อแม่ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน
4. บุคลากรในสถานศึกษาปฐมวัยควรผ่านการอบรมเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก และการศึกษาปฐมวัย รวมถึงเป็นผู้ตระหนักในความต้องการของเด็ก ทั้งนี้เนื่องจากคุณภาพและความสามารถของบุคลากรถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการตัดสินคุณภาพของสถานศึกษาปฐมวัย
5. การให้ความสำคัญกับ โครงสร้างของระบบการบริหารบุคลากรในสถานศึกษาปฐมวัย ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักประกันว่า ความต้องการและความสนใจของเด็กจะครอบคลุมถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กและผู้ใหญ่จะได้รับการตอบสนอง
6. การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ การจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับการบริหารงาน การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพรวมถึงการติดต่อสื่อสารที่ดี การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ความมั่นคงทางเศรษฐกิจการเงิน รวมตลอดถึงการให้ความเอาใจใส่ต่อความต้องการ และการทำงานของบุคลากรในการปกครองปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่
7. การจัดสิ่งแวดล้อมทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกชั้นเรียน การจัดสิ่งแวดล้อมควรคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของเด็กในกิจวัตรประจำวัน
8. การดูแลสุขภาพ ความปลอดภัยของเด็กและผู้ใหญ่ การจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีคุณภาพจำเป็นต้องคำนึงถึงการป้องกันโรคภัยไข้เจ็บและอุบัติเหตุอันอาจเกิดขึ้น รวมตลอดถึงให้ความรู้แก่เด็กเกี่ยวกับความปลอดภัย และการดูแลสุขภาพของตนเอง
9. โภชนาการที่ดี การจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีคุณภาพควรคำนึงถึงหลักโภชนาการที่ดี กล่าวคือ เด็กจำเป็นต้องได้รับสารอาหารที่พอเพียงและมีคุณค่า รวมตลอดถึงมีสุขนิสัยในการรับประทานอาหารที่ดี
10. การประเมินผลที่เป็นระบบและมีความต่อเนื่อง การประเมินผลเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของการจัดการศึกษาปฐมวัย การประเมินผลควรมุ่งเน้นที่ประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาปฐมวัยในการตอบสนองความต้องการของเด็กและผู้ปกครอง

ที่กล่าวมาเป็นหลักในการจัดการศึกษาปฐมวัยที่สำคัญเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กที่มีความสัมพันธ์และพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นขั้นตอนไปพร้อมกันทุกด้านสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 2546 ที่มีแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ที่ยึดให้เด็กได้เรียนรู้ในสิ่งแวดล้อมที่เป็นอิสระ ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ การพัฒนาศักยภาพและพัฒนาการของเด็กซึ่งหลักการนี้ได้นำมาใช้ในการจัดการศึกษาระดับอนุบาลด้วย

2.2 ปรัชญาแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับอนุบาล

การจัดการศึกษาระดับอนุบาลในหลาย ๆ ประเทศนั้นได้จัดขึ้นตามปรัชญาของนักจิตวิทยา นักการศึกษาต่าง ๆ ที่ได้รับการยอมรับกันทั่วไป และประเทศต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงประเทศไทยด้วยก็ใช้ยึดเป็นแนวทางการจัดการศึกษาระดับอนุบาล ทั้งการจัดโรงเรียน สภาพแวดล้อม และการจัดประสบการณ์ของด้นมาโดยตลอด

จอห์น ล็อก (John Locke, 1632-1714) ล็อกมีความเชื่อว่าเด็กเปรียบเสมือนผ้าขาวสะอาด เด็กจะเติบโตเป็นบุคคลเช่นใดนั้นขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่ได้รับจากพ่อแม่ สังคม การศึกษาและโลกรอบตัว การศึกษาคือการพยายามทำให้มนุษย์เป็นผู้มีเหตุผล การจัดการศึกษาต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การอธิบายเหตุผลในการเรียนรู้ และบทบาทของสิ่งแวดล้อมต่อการพัฒนาเด็ก

ส่วนนักปราชญ์ชาวฝรั่งเศส มอง ฌาค รูสโซ (Jean Jacques Rous, 1712-1778) มีความเชื่อว่าเด็กเกิดมาพร้อมกับแนวโน้มที่จะเป็นคนดี เน้นถึงความจำเป็นที่ต้องให้เด็กเติบโตไปตามธรรมชาติ เรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมมากกว่าการเตรียมความพร้อมเพื่ออนาคต การเรียนการสอนควรยืดหยุ่นโดยคำนึงถึงความต้องการของเด็กเป็นหลัก

ผู้เขียนทฤษฎีขั้นตอนพัฒนาการทางสติปัญญา ซึ่งนักศึกษานำไปใช้กันอย่างแพร่หลาย คือ พียาเจท์ (Piaget, 1986-1980. อ้างอิงใน ปิยะนันท์ หิรัณย์ชโลทร, 2545:10) กล่าวว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยเพื่อฝึกการจัดประสบการณ์ตามหลักพัฒนาการ และเน้นการเรียนรู้ที่เกิดจากการกระทำ

จอห์น ดิวอี้ (John Dewey, 1859-1952) มีแนวคิดว่า เด็กจะเรียนรู้ได้ดีเมื่อการจัดการเรียนการสอนตามประสบการณ์จริงมีความสัมพันธ์กับชีวิตปัจจุบันของเด็ก โดยต่อต้านการเรียนการสอนแบบท่องจำ และครูที่เข้มงวด การให้การศึกษาอบรมเด็กต้องยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง โดยคำนึงถึงความสนใจของเด็ก เริ่มจากการกระตุ้นให้เด็กสนใจทำกิจกรรมด้วยตนเอง หาประสบการณ์จากกิจกรรม ไม่ใช่รับรู้จากที่ครูบอก บทบาทของครูเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวก จัดเตรียมประสบการณ์ สภาพแวดล้อมเพื่อเอื้อให้เด็กสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง ดิวอี้จึงถือเป็นผู้นำ

ของแนวคิดการศึกษาแบบก้าวหน้า และเน้นความสำคัญของความรับผิดชอบต่อสังคมในระบอบประชาธิปไตย

นักการศึกษาชาวเยอรมัน และผู้นำการศึกษาอนุบาล เฟรเอเบล (Friedrich Froebel, 1782-1852) ได้รับการขนานนามว่าเป็น “ บิดาการศึกษาอนุบาล ” เป็นผู้ริเริ่มแนวคิดการจัดการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีรูปแบบ เขาเชื่อว่า การศึกษาปฐมวัยมีความสำคัญที่สุดในการปฏิรูปการศึกษา การจัดประสบการณ์ ครูควรส่งเสริมพัฒนาตามธรรมชาติของเด็ก การดูแลเอาใจใส่เด็ก กิจกรรมต่าง ๆ ต้องจัดให้เหมาะสมกับขั้นพัฒนาการของเด็ก การสอนต้องอาศัยเครื่องมือที่สร้างขึ้น โดยสอนเกี่ยวกับอาชีพ มีการกำหนดตารางการจัดกิจกรรมประจำวันอย่างละเอียด ข้อสำคัญครูต้องฝึกนิสัยเด็กให้รู้จักเวลา การตรงต่อเวลา การได้รับประทานอาหารว่าง อาหารกลางวัน การนอนที่เหมาะสมและการมีระเบียบวินัย โดยใช้ตารางกิจกรรมประจำวันเป็นกรอบ

ผู้นำการศึกษาระดับอนุบาลที่เป็นที่ยอมรับกันทั่วโลกอีกคนหนึ่ง คือ มอนเตสซอรี (Montessori, 1870-1952) แพทย์ชาวอิตาลี ผู้ริเริ่มการจัดสถานที่เรียนให้เหมือนบ้าน และคิดค้นเครื่องเล่นแบบมอนเตสซอรีที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย โดยมีปรัชญาว่าการศึกษาของคนเริ่มตั้งแต่เกิดและปฐมวัยเป็นวัยสำคัญที่สุดสำหรับการเรียนรู้จากการได้สัมผัส เด็กมีความแตกต่างระหว่างบุคคลจึงควรมีเสรีภาพที่เลือกทำกิจกรรมใด ๆ ตามความพร้อมและความสนใจของตนเอง รับผิดชอบต่องานของตนเอง ครูเป็นเพียงผู้ชี้แนะยามที่เด็กต้องการ เน้นสุขภาพอนามัยเป็นเรื่องสำคัญที่ครูจะต้องตรวจตราและศึกษา

วอลดอร์ฟ (Waldorf) เชื่อว่า การศึกษาคือการช่วยคนให้ดำเนินชีวิตแห่งตนที่ถูกต้องตามธรรมชาติ ด้วยการให้เด็กทำกิจกรรมตามแต่ตนสนใจ โดยมีครูผู้ปกครองเป็นผู้ป้องกันเด็กจากการรบกวนของโลกสมัยใหม่และเทคโนโลยี สิ่งที่เด็กได้สัมผัสต้องเป็นธรรมชาติที่บริสุทธิ์ เน้นการเรียนรู้อย่างธรรมชาติ เพราะเขาเชื่อว่า เด็กสามารถพัฒนาศักยภาพแห่งตนได้ภายใต้การเรียนรู้อย่างธรรมชาติโดยไม่ต้องตกแต่ง การสอนของครูต้องเป็นการสร้างการเรียนรู้ที่นุ่มนวลและแทรกซึมไปกับความรู้สึกของเด็กตามธรรมชาติโดยไม่ต้องสัมผัสเทคโนโลยี

แนวคิดต่าง ๆ เหล่านี้เป็นที่สนใจของนักการศึกษาที่มีผลต่อการจัดการศึกษาของประเทศไทยเป็นอย่างมาก ซึ่งเป็นแนวคิดที่มีปรัชญาใช้ยึดถือเป็นแนวทาง ตามที่ สิริมา ภิญโญ อดันตพงษ์ (2545 :28) ได้กล่าวสรุปได้ตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ 2.1 ปรัชญาแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับอนุบาล

ชื่อ	แนวคิด
ล็อก (Locke,1632-1714)	การจัดการศึกษาต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
เปสตาลอสซี (Pestalozzi,1746-1827)	เด็กมีความแตกต่างระหว่างบุคคล
คิวอี้ (Dewey,1859-1952) และ พือาเจท์ (Piaget,1986-1980)	การเรียนรู้จากการกระทำ จากประสบการณ์ตรง
เฟรอเบล (Froebel,1782-1852)	เด็กพัฒนาได้ดีจากการเล่น
มอนเตสเซอร์รี่ (Montessori,1870-1952)	การฝึกประสาทสัมผัสทั้ง 5 คือ การดู การฟัง การชิมรส การดมกลิ่น และการสัมผัส เป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การพัฒนาทางสติปัญญา
อีริกสัน(Erikson,1950)	สภาพแวดล้อมมีผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็กในอนาคต
เอลคายด์ (Elkind,1983)	การเร่งให้เด็กเรียนขณะที่ไม่พร้อมเป็นอันตรายอย่างยิ่งยวด

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า แนวคิดดังกล่าวสามารถนำมาบูรณาการร่วมกัน โดยสิ่งสำคัญ คือการตระหนักถึงความสำคัญที่มุ่งเน้นตัวเด็กเป็นสำคัญ เข้าใจพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กที่ฝึกให้เด็กเกิดกระบวนการคิดด้วยตนเอง ส่งผลให้การจัดการศึกษาจะสามารถก้าวเข้าสู่ความเป็นสากลและมีคุณภาพ โดยแต่ละโรงเรียนจะนำมาศึกษาและปรับใช้ตามความเหมาะสมกับความต้องการหรือท้องถิ่นของตนเพื่อเป็นพื้นฐานในการจัดการศึกษาระดับอนุบาล

2.3 แนวคิดการจัดการโรงเรียนอนุบาลในปัจจุบัน

การจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลในปัจจุบัน ส่วนมีการแข่งขันเพื่อปรับคุณภาพให้เป็นที่ยอมรับ สร้างศรัทธาให้เกิดขึ้น และ หากจะแบ่งแนวทางในด้านการเรียนการสอนของไทยในปัจจุบัน แบ่งออกเป็นหลักได้ 4 ประเภท 1) แนวอนุบาลที่เร่งการสอนแนวเขียน อ่าน

- 2) อนุบาลเตรียมพร้อม ซึ่งมุ่งพัฒนา EQ ควบคู่ไปกับการพัฒนา IQ 3) โรงเรียนอนุบาล 2 ภาษา
 4) โรงเรียนอนุบาลนานาชาติ นอกจากนี้โรงเรียนอนุบาลปัจจุบันหลายแห่งได้สร้างจุดเด่นของโรงเรียน และเป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครองในสังคมปัจจุบัน ประกอบไปด้วย การเรียนการสอนแบบนีโอฮิวแมนนิส วอลดอร์ฟ มอนเตสซอรี ไฮ สโคป และการสอนแบบโครงการ

2.3.1 การจัดการศึกษาแบบนีโอฮิวแมนนิส (Neo-Humanist Education)

นีโอฮิวแมนนิส เป็นการศึกษาแนวใหม่มีจุดเริ่มต้นมาจากโยคีชาวอินเดีย พีอาร์.ซาร์การ์ (P.R.Sarkar) เชื่อว่าแนวคิดนี้จะพัฒนาให้ คนสมบูรณ์ โดยเน้นด้านร่างกาย จิตสำนึก จิตใต้สำนึก และจิตเหนือสำนึก นั่นคือเด็ก จะต้องมียุทธศาสตร์ สมบูรณ์ แข็งแรง ด้วยการส่งเสริม ให้ออกกำลังกาย รวมถึง การพัฒนา ด้านอารมณ์ และสติปัญญา ควบคู่ไปด้วย โรงเรียนแนวนี้จะ ไม่มีการขัดเยียด สิ่งที่เป็น นามธรรม หรือวิชาการ มากเกินไป ให้ กับเด็ก อย่างเด็กอนุบาลจะเน้นการให้เด็กได้เล่นเพื่อให้พัฒนา กล้ามเนื้อทุกส่วนของร่างกาย ส่วนเด็กโต ขึ้นสักหน่อย ก็เริ่มที่จะให้เรียนรู้ด้าน วิชาการ และศิลปะ ไปพร้อมๆ กัน โดยจัดสิ่งแวดล้อมในทุกสาขา วิชาที่เกี่ยวพันกับชีวิต อาทิ ศิลปะ ดนตรี กีฬา ธรรมชาติ ศึกษา การทำครัว เกม เพื่อให้พัฒนาในทุกๆ ส่วน โดยเป็นแนวการศึกษาแบบหนึ่งที่ต้องการทำให้เด็กๆ เก่ง ฉลาดแข็งแรง จิตใจดี และมีความสุข โดยใช้วิธีการด้านบวก และเชื่อว่าความเป็นคนที่สมบูรณ์นั้นเกิดจากศักยภาพที่สำคัญ 4 ด้าน

(เกียรติวรรณ อมาตยกุล,2547:www.tataya.com)

1. ร่างกาย (Physical) จะต้องแข็งแรง
2. จิตใจ (Mental) ถ้ารูปร่างดีแข็งแรง แต่จิตใจไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ดัดสันใจด้วยตนเองไม่ได้ ไม่มีความเป็นตัวของตัวเอง ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ก็ไม่มีประโยชน์
3. ความมีน้ำใจ (Spiritual) มีความรักให้กับคนอื่นในวงกว้าง ช่วยเหลือคนอื่นโดยที่ไม่หวังผลตอบแทน มีความเมตตาและมีน้ำใจ
4. วิชาการ (Academic) ถ้าไม่มีวิชาการ ไม่มีความรู้ก็ไม่มีทางที่เราจะมีอะไรมาบำรุงตัวเอง

ทั้ง 4 ด้านข้างต้น คือ หลักการสู่ความเป็นคนที่สมบูรณ์การศึกษาตามแนวคิดแบบนี้โอฮิวแมนนิสจึงต้องจัดให้ครบทั้งหมดนี้ โดยการจัดกิจกรรมต้องให้สอดคล้องกับหลักการ 4 ข้อดังนี้

1. การสร้างบรรยากาศให้คลั่งคลั่งคลั่ง

อารมณ์และความรู้สึกมีผลต่อการเรียนรู้ของเด็ก ๆ และตัวเราเป็นอย่างมาก เด็กๆ จะเกิดการเรียนรู้และใช้ศักยภาพของตนเองได้สูงที่สุดเมื่อสบายใจและมีความสุข เราเรียกสภาวะของการ

เรียนรู้ที่ดีที่สุดนี้ว่า สภาวะคลื่นสมองต่ำ สิ่งที่มีอิทธิพลต่อคลื่นสมองของเด็กๆ ได้แก่ สิ่งแวดล้อมรอบข้างที่ทำให้เกิดความสุข มีอารมณ์ดี ยิ้มแย้ม เป็นมิตร การยกย่องชมเชยที่เหมาะสม การได้ฝึกโยคะ การทำสมาธิ การได้เรียนรู้เรื่องต่างๆ รอบตัวได้อย่างเหมาะสมที่สุด นอกจากนี้ในขณะที่เรียนรู้ มีการเปิดเพลงบรรเลงเบาๆ และการออกกำลังกายอยู่เสมอ

2. การพัฒนาเซลล์สมอง

ความฉลาดของสมองขึ้นอยู่กับเซลล์ประสาท ที่เป็นตัวเชื่อมระหว่างเซลล์สมอง ยังมีมากเท่าใด การประสานงานของเซลล์สมองก็ดีขึ้นและทำให้ประสิทธิภาพของสมองจับไวตามไปด้วย เนื่องจากฐานสมองของคนเราอยู่ที่มือและเท้า การที่ทำให้เด็กได้เคลื่อนไหวโดยใช้มือและเท้ามากๆ ผ่านกิจกรรมอย่างหลากหลาย จะมีผลดีโดยตรงต่อการพัฒนาสมอง และการเรียนรู้ที่รอบด้าน

3. การสร้างภาพพจน์ด้านบวกให้กับเด็ก

ภาพพจน์หรือความรู้สึกที่เรามีต่อตนเองสามารถเปลี่ยนแปลงได้ทั้งด้านบวกและลบ เด็กๆก็เช่นกัน หากเราเปลี่ยนแปลงหรือส่งเสริมให้เขามีภาพพจน์ด้านบวกกับตัวเอง จะทำให้เขามีความเชื่อมั่นสูงขึ้น กล้าแสดงออกมากขึ้น พร้อมทั้งจะยอมรับและปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้การรับรู้และการเรียนรู้ของเขาดีขึ้นไปด้วย การทำกิจกรรมเพื่อทำให้เด็กมีภาพพจน์ที่ดีต่อตนเอง ผู้ใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือครูต้องเข้าใจธรรมชาติของเด็กว่า พวกเขาต้องการที่จะได้รับการยอมรับ การชมเชย ความสำเร็จ การเรียนรู้สิ่งใหม่ ความสนุกสนานและท้าทาย ภายใต้อาใจใส่ใจ การชมเชย การให้กำลังใจ

4. การเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็ก และการให้ความรัก

เด็กๆเรียนรู้จากสิ่งที่พวกเขาเห็นมากกว่าสิ่งที่พวกเขาได้ยิน เด็กจึงมักเป็นอย่างที่ผู้ใหญ่ทำมากกว่าที่ผู้ใหญ่สอน ดังนั้น ถ้าผู้ใหญ่ต้องการให้เด็กเป็นคนอย่างไร ผู้ใหญ่ก็ต้องทำตัวให้เป็นคนอย่างนั้นเสียก่อน และเด็กๆที่ได้รับความรักจากรอยยิ้ม คำชมเชย คำพูดให้กำลังใจ ความเข้าใจ การให้อภัย การกอดสัมผัสที่อบอุ่น แวดวงที่เป็นมิตร จะเป็นเด็กที่มีความสุข มีพลังในการต่อสู้กับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในชีวิต

2.3.2 โรงเรียนแนวพุทธ

โรงเรียนแนวพุทธเป็นแนวคิดเพื่อเด็กไทยได้พัฒนาทั้งพฤติกรรม จิตใจและปัญญา โดยมีผู้บริหารโรงเรียน ครู - อาจารย์ พ่อแม่ผู้ปกครองชุมชน ร่วมมือกันดูแลเอาใจใส่เด็ก ช่วยกันสร้างสรรค์ความอบอุ่นให้โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ที่เด็กจะอยู่ได้อย่างมีความสุข มีความเก่งในเชิงวิชาการ มีคุณธรรมพร้อมที่จะช่วยเหลือและอยู่ร่วมกับผู้อื่นมีสภาพแวดล้อมของโรงเรียนสะอาดสงบ ร่มรื่น และเรียบง่าย ให้มีคุณธรรมคู่ไปกับวิชาการเป็นผู้เรียนที่มีความสมดุล โรงเรียนแนว

พุทธเป็นแนวคิดหรือหลักการในการจัดการศึกษาที่สัมพันธ์กับการมองชีวิตมนุษย์และธรรมชาติทั้งหมด โดยการนำหลักพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาผู้เรียน ตามที่ พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต, 2546:www.watphraphutthachai.com) กล่าวว่า "การศึกษาแนวพุทธ" คือรู้ความจริงของธรรมดาแล้วพัฒนาคนบนฐานของธรรมชาติ โดยเป็นการจัดการศึกษาที่เน้น ศิล สมาธิ และ ปัญญา การศึกษารูปแบบนี้ได้ทำการศึกษาพระพุทธศาสนาไปด้วย และสามารถแทรกเข้าสู่วิถีชีวิตประจำวันได้ และนำแนวคำสอนนี้เข้าสอดแทรกลงในหลักสูตรการเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ โดยผ่านหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้เด็กเหล่านี้มีความสุขในการดำรงชีวิต

2.3.3 การจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ (Project Approach)

การจัดการศึกษาการเรียนการสอนแบบโครงการ (Project Approach) เป็นความคิดริเริ่มของ คิลแพทริก (William Kilpatrick) นักศึกษาชาวอเมริกัน ด้วยการนำแนวคิดของคิวอี้ (Jonh Dewey) มาประยุกต์เป็นรูปแบบการสอนแบบโครงการ โดยมีหัวใจอยู่ที่การแสวงหาคำตอบเพื่อสร้างองค์แห่งความรู้ด้วยตัวเด็กเองด้วยการเริ่มต้นจากเรื่องหรือปัญหาที่เด็กสนใจศึกษาแล้วสืบค้นหาคำตอบ อาจทำคนเดียว เป็นกลุ่มเล็ก หรือกลุ่มใหญ่ก็ได้ ซึ่งระบบการเรียนการสอนในปัจจุบัน เป็นที่ทราบกันคืออยู่แล้วว่า ต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ความหมายคือ ให้ผู้เรียนเลือกเรียนในเรื่องที่ตนเองสนใจ แล้วนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาแลกเปลี่ยนพร้อมทั้งถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้รับทราบ หรือที่เราเรียกระบบการเรียนการสอนในลักษณะนี้ว่า "การสอนแบบสืบค้น" ซึ่งเป็นการฝึกให้นักเรียน เป็นคนช่างสังเกต และค้นคว้าหาคำตอบด้วยตัวเอง โดยอาศัยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์เข้ามาช่วยในการศึกษานั้นเอง ดังที่ (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2546:81) ได้กล่าวถึงการทำกิจกรรมสืบค้นที่สำคัญมี ดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลที่ต้องการศึกษาจากการสังเกตซึ่งเป็นเรื่องที่เด็กสนใจ
2. สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเรื่องที่จะศึกษาจะเป็นกระบวนการที่เด็กใช้ระหว่างการศึกษาที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากผู้ปกครอง โดยมีการนำคำถามไปถามพ่อแม่ หรือคนในบ้านเพื่อให้เด็กนำมารวบรวมความคิดในส่วนที่เป็นหัวข้อความรู้ที่ต้องการ
3. ปฏิบัติการทดลองเป็นกระบวนการเพื่อหาคำตอบ โดยอาจเชิญวิทยากรผู้ที่มีความรู้ในเรื่องนั้น ๆ มามีส่วนร่วมในการสอนก็ได้
4. รวบรวมเอกสารผลงาน
5. เตรียมรายงาน สรุปจากที่เด็กศึกษาหาคำตอบด้วยตนเอง

6. จัดแสดงผลงานที่ได้จากการทำโครงการ โดยอาจจัดแสดงอยู่ในรูปการวาดภาพระบายสี เล่าเรื่องราว เป็นต้น เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดให้เพื่อน ๆ นักเรียน ครู เพราะครูเป็นเพียงผู้อำนวยการการเรียนรู้ ด้วยการสนับสนุนอุปกรณ์ การให้คำปรึกษาแนะนำเพื่อจะนำไปสู่เป้าหมายที่เด็กต้องการ

เนื่องจากการศึกษาในลักษณะดังกล่าวมีข้อจำกัดในเรื่องของเนื้อหาอาจไม่ครอบคลุม และในเรื่องเวลา เพราะในแต่ละโครงการที่จะศึกษาต้องใช้เวลาตาม (ผกา โวหาร, 2543:6-7) ที่กล่าวถึงปัญหาการเรียนการสอนแบบโครงการจะใช้เวลาตาม ใช้งบประมาณมาก อีกทั้งต้องใช้ความร่วมมือสื่อสารหลายทาง หากผู้บริหารผู้ปกครองและชุมชนไม่ร่วมมือจะมีปัญหา และใช้เวลาหากจะนำมาใช้แบบเดียวตลอด ผลที่ตามมาเด็กจะได้รับการเรียนรู้ที่แคบ ควรให้เด็กได้เรียนรู้อย่างหลากหลาย

ดังนั้นการนำวิธีการจัดการศึกษารูปแบบโครงการที่ทำได้คือสอนผสมผสานกับการจัดการเรียนการสอนรูปแบบอื่น หรือจัดเป็นกิจกรรมเสริมประสบการณ์ประกอบการเรียนปกติ โดยการบูรณาการมาเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องและครอบคลุมทั้งด้านภาษา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และสังคมศาสตร์ที่เหมาะสมกับพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กในวัยต่าง ๆ

2.3.4 การจัดการเรียนการสอนแบบไฮ สโคป (High Scope Approach)

การเรียนการสอนแบบไฮ สโคป (High Scope Approach) โดยเดวิด ไวคาร์ต (David Weikart) และคณะที่มีพื้นฐานแนวคิดมาจากทฤษฎีของพียาเจต์ ซึ่งเป็นโปรแกรมการศึกษาที่มีหลักสูตรและการสอนเน้นการเรียนรู้โดยใช้หลักการสร้างความรู้ (constructive process) จากการทำที่ ต้องมีการคิดร่วมกันทำตามแผนที่กำหนด มีการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติที่เด็กสามารถสร้างความรู้ได้เอง โดยใช้กระบวนการสร้างสรรค์การเรียนรู้ที่เกิดจากการกระทำของตน การประเมินผลงานอย่างมีแบบแผน ช่วยให้เด็กเกิดความรู้ขึ้น โดยที่สามารถเลือกเรียน เลือกปฏิบัติ กระทำ ดำเนินการเรียนรู้และประเมินผลงานของตนเอง ดังที่ (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2546:109-116) กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนแบบไฮ สโคป เป็นการสร้างองค์จากการที่เด็กได้ลงมือจัดทำกับ อุปกรณ์ หรือประสบการณ์ที่เป็นประสบการณ์ตรง โดยใช้หลักปฏิบัติ 3 ประการ คือ

1. วางแผน (Plan)
2. ปฏิบัติตามแผน (Do)
3. ทบทวนการปฏิบัติ (Review)

ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนดังกล่าวเป็นการสอนที่ให้เด็กอิสระ ได้เรียนรู้ตามความสนใจ สามารถทำงานของตนเองได้ตั้งแต่ต้นจนจบ มีการคิดการปฏิบัติเป็นลำดับ ตามวงจร

ของการวางแผน การปฏิบัติและการทบทวน ซึ่งครูต้องมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กและกระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุด

จากที่กล่าวมาแนวคิดการจัดโรงเรียนอนุบาลในปัจจุบันแต่ละรูปแบบมีจุดเด่นแตกต่างกันไป จึงควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองและสังคม เพราะการจัดเรียนการสอนทุกรูปแบบต่างส่งผลต่อเด็กในการเรียนรู้ และสิ่งที่มีนัยของการจัดการศึกษาปฐมวัยต้องส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการสมวัย มีสุขภาพดี เด็กสามารถเป็นตัวของตัวเอง มีความภาคภูมิใจ เรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ มีความคิดอิสระ สร้างสรรค์ สามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีความหมาย และมีความมกอกงามทางปัญญาที่ทันต่อสภาพโลกและสังคมในปัจจุบัน

2.4 มาตรฐานโรงเรียนอนุบาลเอกชน

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กในวัยอนุบาลเป็นเรื่องละเอียดอ่อน เป็นการจัดการศึกษาเพื่อการดูแล และสร้างเสริมเด็กให้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ทางกระทรวงศึกษาธิการได้ออกระเบียบว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนอนุบาลเอกชน พ.ศ. 2531 เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการอย่างถูกต้องมีหลักเกณฑ์เป็นการสร้างมาตรฐานที่ดี โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(1) นักเรียน

โรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตร 3 ปี จะรับนักเรียนได้เมื่ออายุครบ 3 ปี ส่วนโรงเรียนที่เปิดหลักสูตร 2 ปี จะรับนักเรียนได้เมื่อนักเรียนมีอายุครบ 4 ปี นับถึงวันเปิดภาคเรียน โดยนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 3 จะต้องมีคุณลักษณะที่แสดงว่าผ่านการเตรียมความพร้อมทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกำหนด

(2) การจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อม

โรงเรียนต้องจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อมตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกำหนด โดยต้องจัดให้เหมาะสมแก่วัยมีการพักผ่อน การรับประทานอาหาร จะต้องจัดให้สมดุลเพียงพอ ส่วนการประเมินผลให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

(3) การบริหารโรงเรียน

โรงเรียนต้องจัดให้มีครูห้องเรียนละ 1 คน ต่อนักเรียน 30 คน ถ้านักเรียนเกินกว่านี้ต้องมีพี่เลี้ยงอีก 1 คน โดยพี่เลี้ยงไม่มีหน้าที่สอนมีเพียงหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือครูในการให้บริการ

ต่าง ๆ พี่เลี้ยงจะต้องเป็นเพศหญิง มีความรู้ไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า และสำหรับตามเกณฑ์ของสมศ.ครูห้องเรียนละ 1 คน คือนักเรียน 25 คน

(4) โรงเรียน สถานที่และอาคาร

บริเวณโรงเรียนต้องมีที่ดินผืนเดียวติดต่อกันไม่น้อยกว่า 90 ตารางวา ไม่เป็นพื้นที่ลุ่มหรือมีสิ่งกีดขวางให้เกิดอันตรายแก่นักเรียน มีรั้วแสดงบริเวณโรงเรียนอย่างเป็นทางการ

อาคารเรียนที่มีห้องเรียนเกินกว่า 2 ห้องติดต่อกัน ต้องมีช่องทางเดินภายในอาคารหรือระเบียงทางเดินต้องกว้างไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร ถ้ามีม้านั่งระเบียงต้องกว้างไม่น้อยกว่า 1.75 เมตร อาคารตั้งแต่ 2 ชั้นขึ้นไป บันไดต้องแบ่งเป็นสองช่วง ช่วงหนึ่งสูงไม่เกิน 2.00 เมตร ความกว้างของบันไดแต่ละช่วงไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร ต้องคิดราวลูกกรง และราวเตี้ยสำหรับนักเรียนเกาะขึ้นบันได

ห้องเรียนต้องมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 35 ตารางเมตร และเป็นห้องโล่งไม่มีเสาหรือสิ่งกีดขวาง ภายในห้องต้องมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก โดยรวมเนื้อที่หน้าต่าง ประตู และช่องลมแล้วไม่น้อยกว่า 20 % ของเนื้อที่ห้อง แสงสว่างในห้องเรียนต้องมีความเข้มไม่น้อยกว่า 200 ลักส์สม่ำเสมอทั้งห้อง ห้องเรียนต้องมีทางออก 2 ทาง แต่ถ้ามีทางออกทางเดียวต้องกว้างไม่น้อยกว่า 1.60 เมตร นอกจากห้องเรียนแล้วทางโรงเรียนต้องจัดให้มีห้องบริหาร ที่รับประทานอาหาร ห้องเตรียมอาหาร ห้องพยาบาล ห้องนอนโดยอาจจะใช้ห้องเรียนเป็นห้องนอนก็ได้แต่ต้องจัดให้มีที่นอนอุปกรณ์ต่าง ๆ ห้องน้ำ และห้องส้วมที่ถูกสุขลักษณะ

(5) ครุภัณฑ์และอุปกรณ์การเตรียมความพร้อม

ครุภัณฑ์เครื่องใช้ประจำห้องต้องมีโต๊ะนักเรียน เก้าอี้ กระดาน โต๊ะเก้าอี้สำหรับครูทำงาน แผ่นป้ายสำหรับติดผลงานเด็ก ที่สำคัญเก็บอุปกรณ์การเรียน เอกสาร เครื่องใช้ ของเล่น ประจำตัวนักเรียน

2.5 องค์ประกอบการจัดการศึกษาโรงเรียนอนุบาลเอกชน

จากหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยที่ครอบคลุมการจัดการศึกษาอนุบาล มี 10 ประเด็น ดังที่กล่าวไว้ในหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ผู้วิจัยได้จัดกลุ่มขององค์ประกอบออกมาเป็นการจัดการศึกษาระดับอนุบาลได้ 4 ด้าน คือ (1) ด้านหลักสูตร การจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการ (2) ด้านบุคลากรครูผู้สอน (3) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม (4) ด้านการบริการและการอำนวยความสะดวกอื่น ๆ รายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ 2.2 องค์ประกอบการจัดการศึกษาโรงเรียนอนุบาลเอกชน

หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย	การจัดการศึกษาโรงเรียนอนุบาลเอกชน
<p>1. การเรียนการสอนควรส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ในชั้นเรียน เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้พัฒนาตนเอง และบุคคลรอบข้าง</p> <p>2. การจัดการเรียนการสอนควรส่งเสริมให้เด็กเป็นผู้ลงมือปฏิบัติจริง โดยผ่านกิจกรรมที่เหมาะสม</p> <p>3. โรงเรียนควรส่งเสริมการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครอง และการกระตุ้นให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน</p> <p>4. การประเมินผลต้องทำอย่างมีระบบและมีความต่อเนื่อง เพราะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของการจัดการศึกษา พร้อมทั้งตอบสนองความต้องการของเด็กและผู้ปกครอง</p>	<p>1. ด้านหลักสูตร การจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการ</p> <p>การจัดการศึกษาโดยมุ่งเน้นการเตรียมความพร้อมให้เด็กเกิดพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา สอดแทรกวิชาการในลักษณะเรียนปนเล่น การเรียนรู้ที่มาจากประสบการณ์ของเด็ก โดยการจัดกิจกรรมที่ให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง รวมถึงการให้ผู้ปกครองชุมชน ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร และสรุปผลการประเมินพัฒนาการให้ผู้ปกครองทราบอย่างสม่ำเสมอ</p>
<p>5. บุคลากรในโรงเรียนควรผ่านการอบรมเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กและการศึกษาปฐมวัย</p> <p>6. มีการติดต่อสื่อสารที่ดี การมีสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง ชุมชน และการมีปฏิสัมพันธ์ต่อเด็ก</p> <p>7. ให้ความสำคัญกับความต้องการและความสนใจของเด็ก พร้อมตอบสนองปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กและผู้ปกครอง</p>	<p>2. ด้านบุคลากรครูผู้สอน</p> <p>ครูผู้ดูแลที่จบการศึกษาปฐมวัย หรือมีประสบการณ์ด้านปฐมวัยและเป็นผู้อำนวยความสะดวกดูแลความปลอดภัยทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน โดยเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในการพูดและการกระทำ รวมถึงการติดต่อสื่อสารถึงผู้ปกครองอยู่เสมอ</p>
<p>8. การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกชั้นเรียน ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของเด็กในกิจกรรมประจำวัน</p>	<p>3. ด้านการจัดสภาพแวดล้อม</p> <p>บรรยากาศ อาคารสถานที่ สนามทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน โดยมีบรรยากาศที่อบอุ่น เหมือนบ้าน สะอาด ร่มรื่น สวยงาม พร้อมทั้งมีอุปกรณ์ต่างๆ และแหล่งเรียนรู้ อย่างครบครัน</p>

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย	การจัดการศึกษาโรงเรียนอนุบาลเอกชน
9. การจัดการศึกษาปฐมวัยจำเป็นต้องคำนึงถึงการดูแลสุขภาพของเด็ก การป้องกันโรคภัยไข้เจ็บ และอุบัติเหตุ รวมถึงการให้ความรู้แก่เด็กเกี่ยวกับความปลอดภัย และการดูแลสุขภาพตัวเอง	4. ด้านการบริการและการอำนวยความสะดวกอื่น ๆ การบริการพิเศษที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ เช่น การจัดบริการอาหารกลางวัน อาหารเสริม การบริการรักษาความปลอดภัย รถรับส่ง เป็นต้น
10. การจัดบริการด้านโภชนาการ ต้องคำนึงถึงหลักโภชนาการที่ดี เพราะเด็กจำเป็นต้องรับสารอาหารอย่างเพียงพอ และมีคุณค่า รวมถึงฝึกนิสัยในการรับประทานอาหาร	

จากตารางดังกล่าวข้างต้น ในการวิจัยนี้ได้ใช้เป็นกรอบการศึกษาความสอดคล้องระหว่างความคิดเห็นของผู้ปกครองกับผู้บริหารต่อการจัดการศึกษาและความต้องการของผู้ปกครองในโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ 4 ด้าน คือ (1) ด้านหลักสูตร การจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการ (2) ด้านบุคลากรครูผู้สอน (3) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม (4) ด้านการบริการและการอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ดังมีรายละเอียดดังนี้

2.5.1 ด้านหลักสูตร การจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการ

การจัดการศึกษาระดับอนุบาลในช่วงเวลาที่ผ่านมามีการจัดขึ้นหลายหน่วยงานแตกต่างกันไปหลายรูปแบบตามความพร้อมที่มีอยู่ และขึ้นอยู่กับพื้นฐานความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติการเรียนรู้ของเด็กและจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการจึงมีแนวทางการจัดการศึกษาที่เป็นกลาง โดยมีการจัดทำหลักสูตรหรือแนวทางการจัดประสบการณ์ เพื่อเป็นการจัดการศึกษาให้เด็กในวัยนี้ได้พัฒนาไปในทิศทางที่ถูกต้อง เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งวีรบุรุษ ปิณชวณิช (2544:19) กล่าวว่า หลักสูตรถือเป็นองค์ประกอบที่มีสำคัญยิ่งที่จะทำให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ เพราะหลักสูตร คือ แนวทางในการจัดการศึกษาที่จะทำให้ผู้เรียนเก่ง ดี และมีความสุข ในการหาความรู้ตามจุดมุ่งหมายของชาติ ส่วนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2541:35) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดให้ผู้เรียนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของ

การศึกษา สำหรับ อัมภา บุญช่วย (อ้างถึงใน พรพิมล สิริเจริญพร, 2546:9) กล่าวถึงหลักสูตรว่า ความหมายของหลักสูตรมี 2 ลักษณะ คือ ความหมายที่กว้างจะรวมถึงกิจกรรมการเรียนการสอนเข้าด้วยกัน ส่วนในความหมายที่แคบกว่ามองหลักสูตรเป็นเพียงโครงการแผนประสบการณ์แนวทางในการปฏิบัติที่เกิดขึ้นก่อนสอน และเยาเวพา เดชะคุปต์ (2542:68-72) สรุปว่า การจัดการศึกษาในระดับอนุบาลนิยมใช้คำว่า “แนวการจัดประสบการณ์” แทนคำว่า “หลักสูตร” เนื่องจากการจัดการศึกษาในระดับนี้มีความแตกต่างจากระดับประถมศึกษา ในระดับปฐมวัยเป็นการพัฒนาให้มีความพร้อมทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา อีกทั้งยังเป็นการปูพื้นฐานเพื่อเรียนในที่สูงขึ้นต่อไป แต่จุดมุ่งหมายของหลักสูตรประถมศึกษาถือว่าเป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถในการขั้นพื้นฐานให้คงสภาพอ่านออก เขียนและคิดคำนวณได้ ประกอบอาชีพตามควรแก่วัย และตามความสามารถ ดังนั้นหลักสูตร คือ แนวการจัดประสบการณ์ที่มีความสำคัญมากสำหรับการจัดการศึกษาระดับอนุบาล

ปัจจุบันในการจัดทำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานพัฒนาการ โดยเชื่อว่า การเรียนรู้ของเด็กเกิดจากประสบการณ์โดยผ่านการเล่นซึ่งเป็นกิจกรรมที่สำคัญในชีวิตเด็กทุกคน การเล่นจะมีอิทธิพลส่งผลช่วยพัฒนาการร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยสอดคล้องกับวัฒนธรรมทางสังคมที่แวดล้อมตัวเด็ก เพราะสิ่งแวดล้อมจะมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ การพัฒนาศักยภาพ และพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ดังปรัชญาการศึกษาปฐมวัย (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2547:5-7) ที่ว่า “ การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาการเด็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 5 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดู และการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคม วัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง และสังคม ” โดยมีการจัดทำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ที่ยึดหลักการ 6 ประการ สรุปสาระสำคัญคือ

(1) สร้างหลักสูตรที่เหมาะสม โดยเป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาเด็กทุกด้าน อยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์เดิมที่เด็กมีอยู่ และประสบการณ์ใหม่ที่เด็กจะได้รับต้องมีความหมายกับตัวเด็ก เป็นหลักสูตรที่ให้โอกาสทั้งเด็กปกติ เด็กด้อยโอกาส และเด็กพิเศษ ได้พัฒนา รวมทั้งยอมรับในวัฒนธรรมและภาษาของเด็ก พัฒนาให้เด็กมีความสุขในปัจจุบัน มิใช่เพียงเพื่อเตรียมเด็กสำหรับอนาคตข้างหน้าเท่านั้น

(2) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้จะต้องจัดสภาพที่สนองความต้องการ ความสนใจของเด็กทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน

ให้เด็กได้มีโอกาสได้เลือกเล่น เรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง และโลกที่เด็กอยู่ รวมทั้งพัฒนาการอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคม

(3) การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ผู้สอนมีความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กอย่างมาก ผู้สอนต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้บอกความรู้หรือสั่งให้เด็กทำตามเป็นผู้อำนวยความสะดวก ในการจัดสภาพแวดล้อม ประสบการณ์และกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กที่ผู้สอนและเด็กมีส่วนร่วมที่ริเริ่มทั้ง 2 ฝ่าย โดยผู้สอนจะเป็นผู้สนับสนุน ชี้แนะ และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก ส่วนเด็กเป็นผู้ลงมือกระทำ เรียนรู้และค้นพบด้วยตนเอง นอกจากนี้ผู้สอนต้องรู้จักพัฒนาตนเอง ปรับปรุง ใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้เหมาะกับเด็ก

(4) การบูรณาการการเรียนรู้ โดยยึดหลักการบูรณาการที่ว่า หนึ่งแนวคิดเด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายกิจกรรม หนึ่งกิจกรรมเด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายทักษะและหลายประสบการณ์สำคัญ ดังนั้น ครูผู้สอนต้องวางแผนในแต่ละวันให้เด็กรู้ผ่านการเล่นที่หลากหลายกิจกรรมหลากหลายทักษะ หลากหลายประสบการณ์สำคัญ อย่างเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการ

(5) การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก การประเมินเด็กปฐมวัยยึดวิธีการสังเกตเป็นส่วนใหญ่ การรวบรวมผลงาน การแสดงออกในสภาพที่เป็นจริง ข้อมูลครอบครัวเด็ก ตลอดจนการที่เด็กประเมินตนเองสามารถบอกได้ว่าเด็กเกิดการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าเพียงใด ข้อมูลจากการประเมินพัฒนาการจะช่วยผู้สอนในการวางแผนการจัดกิจกรรม

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ทั้งนี้ เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่เด็กเจริญเติบโต ผู้สอน พ่อแม่ และผู้ปกครองจะต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ทำความเข้าใจพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ต้องยอมรับและร่วมมือกันรับผิดชอบ หรือถือเป็นหุ้นส่วนที่จะต้องช่วยกันพัฒนาเด็กให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกัน

จากหลักการจัดทำหลักสูตรที่กล่าวมาข้างต้น กรมวิชาการ (2546:26) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เพื่อให้เด็กอายุ 3-5 ปี มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และคุณลักษณะตามวัยที่มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล ดังต่อไปนี้

1. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย และมีสุขนิสัยที่ดี
2. กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

3. มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

4. มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

5. ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว และรักการออกกำลังกาย

6. ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย
7. รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย
8. อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
9. ใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างเหมาะสมกับวัย
10. มีความสามารถในการคิดและการแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย
11. มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
12. มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีทักษะในการแสวงหาความรู้

จากหลักการนี้ผู้บริหาร ครูผู้สอน จำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจหรือวิเคราะห์หลักสูตรให้มาก อีกทั้งยังต้องทำการนิเทศ กำกับ ติดตาม มีการจัดการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ มีการประเมินอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นจึงควรมีการประเมินก่อนนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อตรวจสอบคุณภาพโดยอาศัยความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ อีกทั้งประเมินในระหว่างการใช้หลักสูตร เพื่อเป็นการตรวจสอบว่าหลักสูตรนำไปใช้ได้ดีเพียงใด รวมถึงการประเมินหลังการใช้หลักสูตร เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข และควรมีการคัดเลือกครูผู้สอนให้เหมาะสมในฐานะผู้เสริมสร้างการเรียนรู้ ผู้ดูแลเด็ก และเป็นผู้นำหลักสูตรไปใช้โดยตรง จึงจำเป็นต้องมีการวางแผน การประเมินหลักสูตรให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น

2.5.1.1 คุณลักษณะตามวัย

คุณลักษณะตามวัยเป็นความสามารถตามวัยหรือพัฒนาการตามธรรมชาติเมื่อเด็กมีอายุในช่วงวัยนั้น ๆ ที่ผู้จัดการศึกษาต้องทำความเข้าใจคุณลักษณะต่างๆ เพื่อนำไปพิจารณาจัดประสบการณ์ได้อย่างเหมาะสม ดังที่ กรมวิชาการ (2546:27-30) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะตามวัยในพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน สรุปได้เป็นตาราง ดังนี้

ตารางที่ 2.3 พัฒนาการด้านร่างกาย

พัฒนาการด้านร่างกาย		
อายุ 3 ปี	อายุ 4 ปี	อายุ 5 ปี
1. กระโดดขึ้นลงอยู่ ก้มที่ ได้ 2. รับลูกบอลด้วยมือและ ลำตัว 3. เดินขึ้นบันได สลับเท้าได้ 4. เขียนรูปร่างกลมตามแบบ ได้ 5. ใช้กรรไกรมือเดียวได้	1. กระโดดขาเดียวอยู่กับที่ได้ 2. รับลูกบอลได้ด้วยมือทั้งสอง 3. เดินขึ้นบันได สลับเท้าได้ 4. เขียนรูปสี่เหลี่ยมตามแบบได้ 5. ตัดกระดาษเป็นเส้นตรง 6. กระฉับกระเฉงไม่ชอบอยู่เฉย	1. กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าอย่าง ต่อเนื่อง 2. รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้น ได้ด้วยมือทั้งสอง 3. เดินขึ้น ลงบันได สลับเท้าได้อย่าง คล่องแคล่ว 4. เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้ 5. ตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งที่ กำหนด 6. ใช้ก้ามเนื้อเล็กได้ดี เช่น ตี กระดุม ผูกเชือกร้อยเท้า 7. ยึดตัวคล่องแคล่ว

ตารางที่ 2.4 พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ

พัฒนาการด้านอารมณ์ และจิตใจ		
อายุ 3 ปี	อายุ 4 ปี	อายุ 5 ปี
1. แสดงอารมณ์ตาม ความรู้สึก 2. ชอบที่จะทำให้ผู้ใหญ่ พอใจและได้คำชม 3. กลัวการพลัดพรากจากผู้ เลี้ยงดูใกล้ชิดน้อยลง	1. แสดงออกทางอารมณ์ได้ เหมาะสมกับบางสถานการณ์ 2. เริ่มรู้จักชื่นชมความสามารถ และผลงานของตนเองและผู้อื่น 3. ชอบท้าทายผู้ใหญ่ 4. ต้องการให้มีคนฟัง คนสนใจ	1. แสดงอารมณ์ได้สอดคล้องกับ สถานการณ์อย่างเหมาะสม 2. ชื่นชมความสามารถและผลงาน ของตนเองและผู้อื่น 3. ยึดตนเองเป็นศูนย์กลางน้อยลง

ตารางที่ 2.5 พัฒนาการด้านสังคม

พัฒนาการด้านสังคม		
อายุ 3 ปี	อายุ 4 ปี	อายุ 5 ปี
1.รับประทานอาหารได้ด้วยตนเอง 2.ชอบเล่นแบบคู่ขนาน (เล่นของเล่นชนิดเดียวกัน แต่ต่างคนต่างเล่น) 3.เล่นสมมติได้ 4.รู้จักรอคอย	1.แต่งตัวได้ด้วยตนเอง ไปห้องส้วมได้เอง 2.เล่นร่วมกับคนอื่นได้ 3.รอคอยตามลำดับก่อน – หลัง 4.แบ่งของให้คนอื่น 5.เก็บของเล่นเข้าที่ที่ได้	1.ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง 2.เล่นหรือทำงานโดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกับผู้อื่นได้ 3.พบผู้ใหญ่ รู้จักไหว้ ทำความเคารพ 4.รู้จักขอบคุณ เมื่อรับของจากผู้ใหญ่ 5.รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

ตารางที่ 2.6 พัฒนาการด้านสติปัญญา

พัฒนาการด้านสติปัญญา		
อายุ 3 ปี	อายุ 4 ปี	อายุ 5 ปี
1.สำรวจสิ่งต่าง ๆ ที่เหมือนกันและต่างกันได้ 2.บอกชื่อของตนเองได้ 3.ขอความช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา 4.สนทนาโต้ตอบ/เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้น ๆ ได้	1.จำแนกสิ่งต่าง ๆ ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้าได้ 2.บอกชื่อและนามสกุลของตนเองได้ 3.พยายามแก้ปัญหาด้วยตนเอง หลังจากได้รับคำแนะนำ 4.สนทนาโต้ตอบ/เล่าเรื่องเป็น	1.บอกความแตกต่างของกลิ่น สี เสียง รส รูปร่าง จำแนกและจัดหมวดหมู่สิ่งของได้ 2.บอกชื่อ นามสกุล และอายุของตนเองได้ 3.พยายามหาวิธีแก้ปัญหาด้วยตนเอง

(ต่อ) ตารางที่ 2.6

<p>5.สนใจนิทานและเรื่องราวต่าง ๆ</p> <p>6.ร้องเพลง ท่องคำกลอน คำคล้องจองง่าย ๆ และแสดงท่าทางเลียนแบบได้</p> <p>7.รู้จักใช้คำถาม “อะไร”</p> <p>8.สร้างผลงานตามความคิดของตนเองอย่างง่าย ๆ</p> <p>9.อยากรู้อยากเห็นทุกอย่างรอบตัว</p>	<p>ประโยชน์อย่างต่อเนื่อง</p> <p>5.สร้างผลงานตามความคิดของตนเอง โดยมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น</p> <p>6.รู้จักใช้คำถาม “ทำไม”</p>	<p>4.สนทนาโต้ตอบ/เล่าเป็นเรื่องราวได้</p> <p>5.สร้างผลงานตามความคิดของตนเอง โดยมีรายละเอียดเพิ่มขึ้นและแปลกใหม่</p> <p>6.รู้จักใช้คำถาม “ทำไม” “อย่างไร”</p> <p>7.เริ่มเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรม</p> <p>8.นับปากเปล่าได้ถึง 20</p>
--	---	---

คุณลักษณะตามวัยที่กล่าวข้างต้นเป็นสิ่งสำคัญที่บุคลากรในการจัดการศึกษาดังทราบ เพื่อนำมาพิจารณาถึงแนวการจัดประสบการณ์ที่หลักสูตรได้กำหนดขึ้น พัฒนาการของเด็กในแต่ละช่วงอายุอาจเร็วหรือช้ากว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้และการพัฒนาจะเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ถ้าสังเกตพบว่าเด็กไม่มีความก้าวหน้าอย่างชัดเจนแล้วนั้น จำเป็นต้องพาเด็กไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญหรือแพทย์เพื่อแก้ไขได้ทัน่วงที

2.5.1.2 การจัดประสบการณ์

การจัดประสบการณ์หรือกระบวนการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลอายุ 3-5 ปี เป็นการสอนที่ไม่ใช่การบอก การให้ข้อมูล หรือการบรรจุสิ่งที่ผู้ใหญ่คิดว่าเด็กต้องรู้ การสอนสำหรับเด็กวัยนี้เป็นการสร้างสรรค์ให้เด็กได้เรียนรู้ จะไม่จัดเป็นรายวิชาแต่จัดในรูปของกิจกรรม บูรณาการให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการเล่น การเลียงดู เพื่อให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยมีหลักการ และแนวทางการจัดประสบการณ์ที่เน้นที่ตัวเด็กเป็นสำคัญ สนอง กับความต้องการและความสนใจที่แตกต่างกันไป โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการผลผลิตที่เด็ก จะได้รับผ่านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ดังที่ พัฒนา ชัชพงศ์ (อ้างถึงใน สมพร ทิตาทร,2538:16-17) กล่าวว่า

“ การจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กอนุบาลควรจัดในรูปของหน่วย ประสบการณ์ซึ่งในแต่ละหน่วยประสบการณ์นั้นจะส่งเสริมพัฒนาเด็กทุก ด้าน ส่งเสริมทักษะต่าง ๆ และเพื่อพัฒนาเด็กทุกด้านบรรลุเป้าหมายการ จัดหน่วยประสบการณ์ให้เด็กควรจัดในรูปของกิจกรรมต่าง ๆ คือ การ เคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมการเล่นตามมุม กิจกรรมในวงกลม กิจกรรมเกมการศึกษา กิจกรรมสร้างสรรค์ และกิจกรรมกลางแจ้ง ”

สำหรับแนวทางการจัดประสบการณ์ต้องจัดให้สอดคล้องกับระดับการพัฒนาร ะียนรู้ของเด็กแต่ละวัย โดยมีเด็กเป็นผู้ริเริ่ม คิด วางแผน ตลอดจนตัดสินใจลงมือกระทำด้วย ตนเองผ่านการทำงานเป็นกลุ่มเพื่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ๆ และครูควรสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ส่งเสริมการสร้างลักษณะนิสัยที่ดี ทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน โดยมีการเลือกทำ กิจกรรมต่าง ๆ ที่ครอบคลุมที่ได้สัดส่วนเหมาะสมกับพัฒนาการในแต่ละวัยที่สำคัญทั้งในด้านการ พัฒนากล้ามเนื้อเล็ก - ใหญ่ ด้านสังคมนิสัย อารมณ์จิตใจ การคิด ภาษา และจินตนาการต่าง ๆ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ,2547: 57-66) สรุปได้ดังนี้

1. กิจกรรมเสรี และการเล่นตามมุม ถือได้ว่าเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้เลือกเล่นได้ อย่างอิสระตามความต้องการของตนเอง โดยในห้องเรียนต้องมีการจัดมุมต่าง ๆ เช่น มุมบล็อก มุมบ้าน มุมร้านค้า มุมแต่งตัว เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการเล่น ทั้งแบบรายบุคคล หรือแบบกลุ่ม ได้การแสดงบทบาทสมมุติที่เด็กได้พบในชีวิตประจำวันกระตุ้นให้คิด แก้ปัญหาด้วยตนเอง ส่งผล ถึงพัฒนาด้านอารมณ์ จิตใจ ปลูกฝังคุณธรรม การมีน้ำใจ แบ่งปัน การรอคอย และเป็น การพัฒนากล้ามเนื้อเล็กเพื่อให้เกิดความแข็งแรง ประสานสัมพันธ์ระหว่างมือและตาในขณะที่เล่น กระบวนการพัฒนาจะเกิดขึ้นจากการทำกิจกรรม

2. กิจกรรมสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการผ่านศิลปะ เช่น การวาดภาพ การปั้น ให้เด็กแสดงออก ได้อย่างอิสระทางความคิด ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและเห็นความสวยงามของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว

3. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ จัดขึ้นเพื่อให้เด็กได้เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของ ร่างกายได้อย่างอิสระตามจังหวะการเคลื่อนไหว โดยใช้เสียงเพลง คำคล้องจอง ผ่านจังหวะดนตรี เสียงตบมือ เสียงเพลง เสียงเคาะไม้ที่เด็กสามารถทำร่วมกับครูได้ซึ่งการร้องเพลงประกอบท่าทางก็ สามารถสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นได้ เพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิดจินตนาการ สร้างสรรค์ ดังที่ (สำนัก วิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน,2547:59 -60)กล่าว

ว่าเด็กในวัยอนุบาลร่างกายกำลังอยู่ในระหว่างพัฒนา การใช้ส่วนต่างๆ ของร่างกายยังไม่ผสมผสานหรือประสานสัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์ การเคลื่อนไหวของเด็กมีลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1. ช้า ได้แก่ การคืบ คลาน
2. เร็ว ได้แก่ การวิ่ง
3. นุ่มนวล ได้แก่ การไหว้ การบิน
4. ชิ่งขัง ได้แก่ การกระต๊อบเท้าตัง ๆ ตีกลองตัง ๆ
5. ร่าเริงมีความสุข ได้แก่ การตบมือ หัวเราะ
6. เศร้าโศกเสียใจ ได้แก่ สีหน้า ทำท่าทาง เป็นต้น

4. กิจกรรมเสริมประสบการณ์และกิจกรรมในวงกลม เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้เด็กได้พัฒนาการเรียนรู้ ฝึกการทำงาน การอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มทั้งกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ โดยการจัดกิจกรรมต้องมุ่งเน้นให้เด็กได้มีโอกาสฟัง พูด สังเกต คิดแก้ปัญหาใช้เหตุผลและฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน จัดกิจกรรมด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น สนทนา อภิปราย สาธิต ทดลอง เล่านิทาน การเล่นบทบาทสมมุติ ศึกษานอกสถานที่ การเชิญผู้ปกครองและชุมชนเข้าร่วมเป็นวิทยากร สนทนาให้ความรู้แก่เด็ก ๆ แทนครูผู้สอน โดยวิทยากรมีความรู้ในด้านนั้น ๆ เช่น ตำรวจ พยาบาล เป็นต้น จะช่วยให้เด็กสนใจ สนุกสนาน และได้พัฒนาการคิดสามารถแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้

5. กิจกรรมกลางแจ้ง เป็นการจัดให้เด็กได้มีโอกาสออกไปนอกห้องเรียน ได้ออกกำลังกาย เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่สร้างความแข็งแรงผ่านการเคลื่อนไหวในการใช้อวัยวะต่าง ๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว เช่น การเล่นเครื่องเล่นสนาม เล่นกีฬา เล่นทราย เล่นเกม การละเล่น การเล่นมุมช่างไม้ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ทักษะการสังเกต มีความคิดสร้างสรรค์ คลายความเครียด โดยได้เลือกเล่นตามความต้องการอย่างอิสระด้วยตนเอง

6. เกมการศึกษา ถือว่าเป็นการช่วยพัฒนาด้านสติปัญญา รู้จักการสังเกต คิดหาเหตุผล โดยอาจจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับสี รูปร่าง จำนวน ที่ออกมาในรูปแบบเกมจับคู่ ต่อแบบภาพ มีการตั้งกฎกติกาง่าย ๆ ที่เด็กสามารถเล่นได้

จากที่กล่าวมาในเรื่องการจัดประสบการณ์ถือเป็นส่วนสำคัญในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับเด็ก เด็กกับครูผู้สอนที่มีส่วนร่วมในการคิด การวางแผน ทำกิจกรรมร่วมกัน ลงมือปฏิบัติและช่วยกันสรุปบทวน ปัจจุบันจึงมีการนำแนวคิดใหม่ที่เรียกว่า วัตกรรมการศึกษาเข้ามาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยการจัดประสบการณ์นั้นต้องคำนึงถึงพัฒนาการที่เหมาะสมกับวัย ผ่านการเรียนรู้ที่ตรงกับความต้องการ

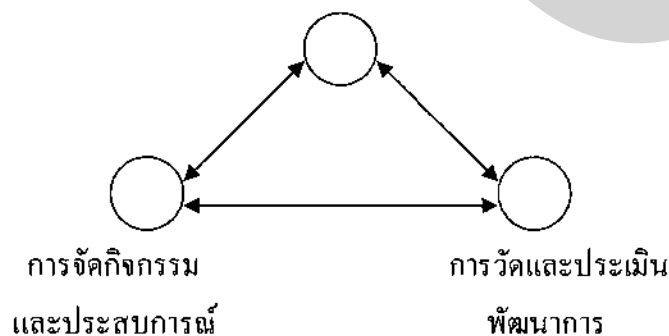
และความสนใจของเด็กซึ่งต้องสอดคล้องกับสภาพการดำเนินชีวิตประจำวัน ผนวกคุณธรรม จริยธรรมเข้าไปได้อย่างผสมกลมกลืน

2.5.1.3 การประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการเด็กถือเป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญมาก เป็นกระบวนการที่ต้องทำอย่างต่อเนื่อง สอดแทรกอยู่ในการจัดกิจกรรมทุกขั้นตอน โดยไม่ต้องใช้การสอบ การประเมินควรให้ครอบคลุมพัฒนาของเด็กทุกด้านเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งจัดทำอย่างเป็นระบบ มีการวางแผนที่จะเลือกใช้เครื่องมือและจดบันทึก เพื่อนำผลมาใช้ในการจัดประสบการณ์ และทราบพัฒนาหรือการเปลี่ยนแปลงของเด็ก ซึ่งส่วนใหญ่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ต้องการให้มีการประเมินผลพัฒนาการเด็ก เนื่องจากต้องการทราบว่าลูกของตนเรียนอะไร ตนสามารถช่วยกระตุ้นพัฒนาลูกได้อย่างไรบ้าง ดังนั้นจึงควรรายงานผลจากการประเมิน หรือสรุปพัฒนาการของเด็กเป็นระยะให้ผู้ปกครองทราบอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ผู้สอนต้องตระหนักอยู่เสมอว่าการทำงานร่วมกับผู้ปกครองเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กมีความสำคัญมากจึงควรให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการประเมินเพื่อนำผลที่ได้มาวิเคราะห์วางแผนพัฒนาเด็กต่อไป

คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (2547:84) ได้ให้ความหมายของการประเมินพัฒนาการว่า หมายถึง กระบวนการสังเกตพฤติกรรมของเด็กในขณะทำกิจกรรม แล้วจดบันทึก เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมที่เด็กแสดงออกในแต่ละครั้ง เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ และทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2539:9) ได้เสนอแผนภาพแสดงความสัมพันธ์ของการประเมินผลพัฒนาการเด็กที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนไว้ดังนี้

จุดมุ่งหมายของการอนุบาลศึกษา



จะเห็นได้ว่าการประเมินพัฒนาการมีความสัมพันธ์กับการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนที่จะทำให้ทราบถึงพัฒนาการและผลสัมฤทธิ์ในการเรียน เพื่อกระตุ้นให้ครูใช้เป็นพื้นฐานในการปรับปรุงการสอนต่อไป

การพัฒนาเด็กให้สูงสุดตามศักยภาพคือจุดประสงค์ของการสอน การประเมินพัฒนาการจึงมีความสำคัญที่ช่วยสนับสนุนให้การสอนของครูเป็นไปได้ดี โดยการสังเกตและเฝ้ามองพัฒนาการของเด็ก เพื่อนำมากำหนดทิศทางที่เด็กมีความถนัดและช่วยให้เด็กพัฒนาได้สูงสุดตามศักยภาพของตน ดังที่ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2547:86) ได้กล่าวถึงวิธีการที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการเด็ก โดยสรุปได้ดังนี้

1. การสังเกตและการบันทึก การสังเกตจะมีด้วยกัน 2 แบบ คือ การสังเกตอย่างมีระบบ ได้แก่ การสังเกตอย่างมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนตามที่วางแผนไว้ และการสังเกตอีกแบบหนึ่งคือ การสังเกตแบบไม่เป็นทางการ เป็นการสังเกตในขณะที่เด็กทำกิจกรรมประจำวันและเกิดพฤติกรรมที่ไม่คาดคิดว่าจะเกิดขึ้น และผู้สอนจดบันทึกไว้ โดยที่ทางโรงเรียนได้จัดทำแบบฟอร์มสำหรับบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคลไว้ให้

2. การสนทนา สามารถใช้การสนทนาได้ทั้งแบบกลุ่มหรือรายบุคคล เพื่อประเมินความสามารถในการแสดงความคิดเห็นและพัฒนาการด้านการใช้ภาษาของเด็ก และบันทึกบทสนทนาลงในแบบที่สร้างไว้

3. การสัมภาษณ์ ด้วยวิธีพูดคุยกับเด็กเป็นรายบุคคลและควรจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดความเครียดและวิตกกังวล ผู้สอนควรใช้คำถามที่เหมาะสม เปิดโอกาสให้เด็กได้คิดและตอบอย่างอิสระ ช่วยให้ได้ประเมินความสามารถทางสติปัญญาและค้นพบศักยภาพในตัวเด็ก

4. การรวบรวมผลงานที่แสดงออกถึงความก้าวหน้าแต่ละด้านของเด็กเป็นรายบุคคล โดยจัดเก็บรวบรวมไว้ในรูปแบบแฟ้มผลงาน ซึ่งเป็นวิธีรวบรวมและจัดระบบข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กที่ชัดเจน แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงในพัฒนาการทุกด้าน และยังใช้เป็นสื่อในการสื่อสารถึงผู้ปกครองให้รับทราบความก้าวหน้าของลูกตนเองได้

5. การประเมินการเจริญเติบโตของเด็ก เพื่อดูพัฒนาการทางด้านร่างกาย ได้แก่ น้ำหนัก ส่วนสูง และโครงสร้างของอวัยวะรวมถึงกล้ามเนื้อต่าง ๆ ดังนั้นผู้สอนจำเป็นต้องทราบลำดับขั้นตอนการพัฒนาการของเด็กในแต่ละช่วงอายุเป็นอย่างดี ซึ่งส่วนใหญ่โรงเรียนมีตารางพัฒนาการในแต่ละช่วงอายุให้ครูผู้สอนทุกคน

ดังนั้นในการจัดประสบการณ์จำเป็นต้องมีการประเมินผลการเรียนควบคู่กันไป เพื่อเป็นการค้นหาจุดเด่น จุดด้อยในตัวเด็ก เป็นข้อมูลในการพัฒนาและนำไปใช้ในวัตถุประสงค์ต่าง ๆ

ในการจัดประสบการณ์ให้เด็กในชั้นเรียนอย่างเหมาะสม และตอบสนองต่อการเรียนรู้ของเด็กแต่ละคน

2.5.2 ด้านบุคลากรครูผู้สอน

สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ที่เด็กต้องก้าวออกมาสัมผัส บุคคลที่ช่วยอบรมสั่งสอนเด็กและช่วยเหลือดูแลในการใช้ชีวิตนอกบ้านเป็นครั้งแรกของเด็กคือ ครู ที่ต้องดูแลและเสริมสร้างพัฒนาการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2545:3) ที่สรุปได้ว่าการให้การศึกษาระดับอนุบาลนั้นมี 2 มิติร่วมกันระหว่างการดูแล และการให้การศึกษแก่เด็กและผู้ปกครอง และรุ่ง แก้วแดง (2543:134) ได้แสดงความคิดเห็นในเรื่องของครูว่า “ครูมีบทบาทและสำคัญอย่างยิ่งในฐานะผู้ให้การศึกษาของชาติ ครูคือผู้ที่กำหนดอนาคตของคนในชาติ ชาติใดก็ตามที่ได้ครูเป็นคนมีความรู้ เป็นคนเก่งเสียสละตั้งใจทำงาน เพื่อผลประโยชน์ของนักเรียน ชาตินั้นจะได้พลเมืองที่เก่งและฉลาด มีศักยภาพและมีความสามารถที่จะแข่งขันกับทุกประเทศในโลก ” นอกจากนี้พ่อแม่แล้ว บุคคลที่สำคัญในชีวิตของเด็กคนต่อมาก็คือครูที่ปรารถนาดี รัก เข้าใจ และเป็นพี่เลี้ยงของเด็ก ครูในวัยอนุบาลจึงเป็นบุคคลที่ 3 เสมือนเป็นแม่แบบของเด็กที่นับว่ามีความสำคัญมากและมีส่วนต่อการจัดการศึกษาช่วยวางรากฐานที่ดีให้กับเด็กในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขต่อไป

ผู้ที่จะเป็นครูต้องมีความมุ่งมั่นตั้งใจด้วยใจรัก โดยเฉพาะครูในวัยอนุบาล เพราะครูในวัยนี้มีงานหนักมากกว่าครูอื่นตรงที่ว่าต้องคอยดูแลอยู่กับเด็กโดยตลอด เพราะเด็กยังเล็กต้องการการดูแล เอาใจใส่ระวังความปลอดภัยและปูพื้นฐานความรู้ต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา ดังนั้นสมาคมแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาของเด็กเยาวชนแห่งรัฐวอชิงตัน (NAEYC.1996:67-77) และ Suzanne Krogh (1990:58-71 อ้างอิงใน วศิณี อิศรเสนา, 2547:205-206) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูโดยสรุปสาระได้ ดังนี้

1. ครูต้องมีความรักและความเข้าใจในตัวเด็ก ด้านพัฒนาการ จิตวิทยาเด็ก ความต้องการ พื้นฐานในครอบครัวที่แตกต่างกัน ทั้งในด้านความสามารถในการเรียนรู้ของเด็กเพื่อจะได้จัดประสบการณ์ที่เหมาะสม นอกจากนี้ครูต้องรู้วิธีที่จะเพิ่มทักษะให้กับเด็กมีอิสระและเกิดความมั่นใจในการคิด ส่งเสริมการเรียนรู้จากการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5

2. ส่งเสริมพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็กไปพร้อม ๆ กันทุกด้าน เด็กในช่วงวัยอนุบาลจะมีความกระตือรือร้น อยากเรียนรู้ตลอดเวลา ครูจึงควรมีบทบาทในการส่งเสริม ชักชวนให้เด็กแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นเพียงเพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมและสื่อให้เด็กเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่

3. สามารถนำหลักสูตรมาใช้ในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับพัฒนาการการเรียนรู้ที่เหมาะสมวัย จัดบูรณาการเนื้อหาได้อย่างผสมกลมกลืนให้ได้พัฒนาทักษะกระบวนการแสวงหาความรู้อย่างหลากหลาย นอกจากนี้การจัดประสบการณ์ต้องเป็นไปโดยไม่ใช้ลักษณะการบังคับ แต่ให้เด็กคิดและเกิดความต้องการด้วยตนเอง

4. การมีกลยุทธ์การสอนที่หลากหลาย และสอนอย่างมีความหมาย รวมทั้งนำแนวคิด ทฤษฎีการสอนต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ เมื่อต้องการสาธิต เล่าเรื่องราว หรือเล่านิทานควรมีการนำสื่อ มาประกอบการสอนที่น่าสุมโนทัศน์ของเด็ก แสดงวัสดุอุปกรณ์ใหม่ ๆ โดยใช้คำอธิบายสั้น ๆ เปิดโอกาสให้เด็กทำกิจกรรมร่วมกัน กระตุ้นให้ค้นพบสิ่งที่กำลังเรียนรู้ด้วยตนเอง ครูควรมีวิสัยทัศน์ ที่กว้างไกล สามารถจัดกิจกรรม คัดแปลง สร้างสรรค์กิจกรรมที่ตอบสนองต่อความต้องการ ความอยากรู้อยากเห็น และความสนใจที่แตกต่างกัน โดยครูมีหน้าที่เป็นผู้ถาม ช่วยเหลือเด็กทันที ที่เด็กต้องการความช่วยเหลือ

5. มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการประเมินผลในหลาย ๆ วิธี และมีการประเมินอย่าง ต่อเนื่อง เช่น การสังเกตเป็นรายบุคคล พูดคุย ประเมินผลจากสภาพจริง การจดบันทึก การทำ แฟ้มสะสมผลงาน อาจกล่าวได้ว่าการสังเกตและจดบันทึกถือเป็นหัวใจสำคัญ ครูควรสังเกต พฤติกรรมในขณะที่เด็กทำว่าเด็กกำลังคิดอะไร ทำไปเพราะอะไร การได้ข้อมูลมาจะช่วยนำมา วิเคราะห์และนำผลมาพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน การปฏิบัติงานของครู ตลอดจนนำ ผลมาพัฒนาเด็กร่วมกับผู้ปกครอง

6. ควรหมั่นตรวจสอบทบทวนการทำงานของตนเอง วิเคราะห์ ประเมินค่าการทำงาน ของตนเองอยู่เสมอ โดยตรวจสอบการทำงานของตนเองจากการพูดคุยประชุมผู้ปกครอง ยอมรับ ฟังคำวิจารณ์ หากผลออกมาไม่ดีต้องรีบพัฒนาปรับปรุง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน มากขึ้นและส่งผลดีกับตัวเด็กด้วย

7. มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง ร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กโดยการให้ ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ด้านพัฒนาการส่งเสริมลูกที่บ้านให้ต่อเนื่องกับโรงเรียนพร้อมทั้งรับ ฟัง ข้อมูลเด็กจากผู้ปกครอง เพื่อเสริมการเรียนรู้ ครูควรให้ผู้ปกครองทราบว่า มีแนวการสอนและ หลักการสอนอย่างไร บอกเรื่องราวเกี่ยวกับเด็กอย่างตรงไปตรงมา ในขณะเดียวกันก็ให้ผู้ปกครอง ได้เข้ามามีบทบาทกับทางโรงเรียนเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ควรส่งเสริมความร่วมมือกับชุมชนใน การพัฒนาการศึกษาอีกด้วย

8. ครูควรทำงานเป็นทีม ให้ความร่วมมือกันปรึกษาหารือเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การจัดการเรียนการสอน อีกทั้งมีการพัฒนาตนเองโดยเข้ารับการศึกษาอบรมอยู่ตลอด เพราะในโลก

ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงถ้าเราอยู่นิ่งก็จะล้าหลัง ไม่รู้เท่าทัน ส่งผลกระทบต่อความเข้าใจในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้ดียิ่งขึ้น

นอกจากประเด็นทั้ง 8 ข้อดังกล่าว สิ่งที่ครูทุกคนจะละเลยไม่ได้คือการดูแลเรื่องความปลอดภัย ความสะอาดสุขภาพและสุขอนามัยที่ดี อีกทั้งพัฒนาตนเองให้เป็นครูนักวิจัยที่ถือเป็นโมทัศน์หนึ่งของการพัฒนาวิชาชีพครู และเป็นบทบาทใหม่ที่สำคัญในยุคนี้ ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก ตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 โดยครูจะมีบทบาทเป็นนักวิจัยในลักษณะของการทำงานที่มีการวิจัยเป็นฐาน คือ สามารถนำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อแสวงหาวิธีปฏิบัติ แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน หรือปรับปรุงการเรียนการสอน และพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก

สำหรับคุณลักษณะของครูปฐมวัยตามคาดหวังของผู้ปกครอง พัทรี สนวนแก้ว (2536:50) สรุปไว้ดังต่อไปนี้

1. มีความอดทน เพราะเด็กยังไม่สามารถเข้าใจและทำได้เท่าผู้ใหญ่ ครูจึงต้องใช้ความอดทนมากในการฝึกอบรมเด็ก
2. มีความเป็นมิตร บุคลิกภาพดี อารมณ์ดี ใจเย็น ครูต้องสามารถควบคุมตนเองให้ได้ ไม่โกรธง่าย รับฟังเด็กและชี้แจงเหตุผลให้เด็กเข้าใจ
3. มีคุณธรรมสูง ซื่อสัตย์สุจริตและซื่อตรงต่อหน้าที่ และผู้อื่น โดยการทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี
4. อุทิศตนเพื่อการสอนอย่างจริงจัง ขยันเอาใจใส่ต่อหน้าที่
5. มีวินัยความระเบียบ มีความมั่นคง และยุติธรรม เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นครูต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ วางตนเป็นกลาง
6. มีความเอาใจใส่ ใจเย็น ให้การดูแลเด็กเป็นอย่างดีไม่นิ่งดูดาย
7. มีความเฉลียวฉลาด สามารถร้องรำทำเพลงที่ช่วยพัฒนาการสอนร่วมกับเด็กได้
8. มีความสามารถที่จะกระตุ้น ส่งเสริม และสนับสนุนเด็กปฐมวัยให้ก้าวไปสู่ความสำเร็จของชีวิต
9. มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร และสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองได้เป็นอย่างดี

จากที่กล่าวมาครูจึงนับว่ามีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญในการพัฒนาดูแลเด็ก ผู้ที่เป็นครูอนุบาลควรมีความรู้อย่างเต็มที่ เพราะเด็กในวัยนี้เป็นวัยเริ่มต้นแห่งการเรียนรู้ และเริ่มเข้าเรียน ครูควรนำความรู้ต่าง ๆ มาจัดกิจกรรมให้เด็กได้อย่างเหมาะสม เพื่อเด็กจะได้เรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างสูงสุด รวมทั้งทำหน้าที่ในด้านการเป็นแม่แบบ โดยเฉพาะเด็กเล็ก ๆ

เป็นวัยที่ชอบเลียนแบบสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ครูจึงควรมีบุคลิกที่ดี วางตัวเหมาะสม มีวาจาไพเราะ ยิ้มแย้มแจ่มใส สุภาพเรียบร้อย มีคุณธรรมจริยธรรม เพื่อเด็กจะได้เรียนรู้ในสิ่งที่ดีจากครู

2.5.3 ด้านการจัดสภาพแวดล้อม

การจัดสภาพแวดล้อม หมายถึง การจัดสภาพต่าง ๆ ในโรงเรียนทั้งภายในห้องเรียน ภายนอกห้องเรียน เพื่อช่วยกระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ได้รับประสบการณ์จากการอยู่ร่วมกัน ทำกิจกรรมร่วมกันอย่างมีความสุข ตลอดจนส่งเสริมให้เด็กมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ดังที่ อารมณ์ สุวรรณपाल (2537:70) กล่าวว่า สถานศึกษาสำหรับเด็กอนุบาลเปรียบเสมือนบ้านหลังที่สองของเด็กที่ทำการสอนอบรมเลี้ยงดูเด็กอนุบาล โดยคำนึงถึงหลักพัฒนาการทั้งสี่ด้าน เด็กจะใช้ชีวิตส่วนใหญ่ในสถานศึกษาตลอดเวลากลางวัน โดยมีครูทำหน้าที่แทนพ่อแม่ของเด็กในการอบรมดูแล ดังนั้นสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาจึงควรเป็นสถานที่ที่เด็กใช้เรียนรู้ กิน เล่น พักผ่อน ให้ความอบอุ่นแก่เด็ก

ความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมที่มีต่อเด็กอนุบาลที่เหมาะสมและมีคุณค่าจะช่วย ให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง ได้รับรู้ผ่านประสาทสัมผัส เกิดการเรียนรู้ในการอยู่ร่วมกับเพื่อน เล่นและทำงานด้วยกัน นอกจากนี้ยังช่วยให้เด็กเกิดความอยากรู้อยากเห็น ได้ค้นคว้า ทดลอง สังเกต หาเหตุผล แก้ปัญหาและขยายประสบการณ์ได้อย่างกว้างขวาง ซึ่งประสบการณ์ต่าง ๆ ถือเป็นพื้นฐานในการสร้างเสริมพัฒนาการของเด็ก ดังนั้น จึงจำเป็นต้องจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของหลักสูตร โดยไม่ละเลยเรื่องความสะดวก ความปลอดภัย ความมีอิสระอย่างมีขอบเขตในการเล่น ความสะดวกในการทำกิจกรรม ความพร้อมของ อาคารสถานที่ เช่น ห้องเรียน ห้องน้ำห้องส้วม สนามเด็กเล่น ที่มีความพอเหมาะทั้งเรื่องของ ขนาด น้ำหนัก สี บรรยากาศ การจัดที่เล่นและมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ต้องเพียงพอกับความ ต้องการ ด้วยเหตุนี้จึงให้ความสำคัญกับการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ซึ่งทั้งสองส่วนเป็นองค์ประกอบที่แยกออกจากกันไม่ได้ ทั้งนี้เพราะถ้าผู้จัดการศึกษาระดับนี้สามารถ จัดสภาพแวดล้อมได้อย่างถูกต้องเหมาะสมแล้วนั้นจะส่งผลดีต่อนักเรียนในการเรียนรู้เพื่อ พัฒนาการทุก ๆ ด้าน และยังมีผลต่อทัศนคติของเด็กของเด็กอีกด้วย

2.5.3.1 การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน

ครูและเด็กต้องใช้เวลาอยู่ด้วยกันทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ภายใน ห้องเรียน ในแต่ละวันของเด็กจะอยู่ที่นี้เป็นส่วนใหญ่ ทั้งเรียน เล่น ทำงาน และพักผ่อน ดังนั้น การจัดสภาพแวดล้อมควรคำนึงว่าเด็กมีความแตกต่างและความต้องการในการใช้พื้นที่ที่แตกต่างกัน

จากผู้ใหญ่ เพราะเด็กเคลื่อนไหวรวดเร็วจึงต้องมีขนาดพื้นที่ที่กว้างพอเหมาะ โดยมีสภาพภายในห้องเรียนที่มีชีวิตชีวา อบอุ่นเหมือนบ้าน โดยนักการศึกษา Greenman (1988:135 อ้างอิงใน นภนทร ธรรมบวร, 2546:135) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ในการเริ่มต้นจัดชั้นเรียน ควรพิจารณาถึง วัสดุ อุปกรณ์ที่เคลื่อนย้ายไม่ได้ก่อน เช่น ประตู หน้าต่าง ปลั๊กไฟ ห้องน้ำ เป็นต้น นอกจากนั้น ยังต้องคำนึงถึงการถ่ายเทอากาศ แสงสว่าง บุคลากรในชั้นเรียน รวมตลอดถึงวัสดุ อุปกรณ์ที่เคลื่อนย้ายได้ โดยอาจเขียนรายชื่อของกิจกรรมทุกอย่างที่จะเกิดขึ้น และดำเนินไปในชั้นเรียน ตั้งแต่เช้าจนถึงเย็น

กรมวิชาการ (อ้างอิงใน ภาวิณี บุญทา, 2545:22-23) ได้เสนอแนะลักษณะของห้องเรียนที่คาดหวังจะเอื้อต่อหลักสูตรนั้นควรคำนึงถึงเรื่องดังต่อไปนี้

1. การจัดบรรยากาศในห้องเรียน ห้องเรียนเป็นสถานที่ที่ผู้เรียนใช้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และเป็นสถานที่ที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมส่วนตัว กิจกรรมที่ผู้เรียนสนใจหาความสนุกสนานเพลิดเพลิน และใช้เป็นการพักผ่อนยามว่าง สภาพแวดล้อมในห้องเรียนจึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่มีผลต่อการเรียนการสอนของครู สภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยจะช่วยให้การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นผลดี

2. การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้จะต้องยึดหลักการเปลี่ยนแปลงได้อยู่เสมอตามความจำเป็นของการเรียนรู้ การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนในลักษณะเป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพสิ่งเร้า เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ เช่น การจัดตกแต่งห้องเรียน การจัดที่นั่ง วัสดุอุปกรณ์ การจัดมุมเสริมประสบการณ์ความรู้และอื่น ๆ

การจัดสภาพแวดล้อมควรมีห้องขนาดกว้าง พื้นที่ไม่น้อยกว่า 35 ตารางเมตร มีห้องเรียนครบตามจำนวนที่โรงเรียนจัด ภายในมีการจัดมุมประสบการณ์ต่าง ๆ โดยมีตู้เก็บเอกสาร อุปกรณ์และจัดบริเวณให้วางสิ่งของอย่างเป็นสัดส่วนไม่เกะกวม เพื่อความสะดวกในการทำกิจกรรมเสริมประสบการณ์ อีกทั้งยังคำนึงถึงแสงสว่าง สี เสียง การถ่ายเทของอากาศ ตลอดจนเครื่องตกแต่งห้องอยู่ในสภาพที่ถูกต้องลักษณะ ดังที่ ทิพยาภรณ์ มานะจตุติ (2542:34) ได้กล่าวว่า หลักสำคัญในการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนต้องคำนึงถึงความปลอดภัย ความสะอาด เป้าหมายการพัฒนาเด็ก ความเป็นระเบียบ ความเป็นตัวของตัวเอง ให้เด็กเกิดความรู้สึกอบอุ่น มั่นใจ และมีความสุข ซึ่งอาจจัดแบ่งพื้นที่ให้เหมาะสมกับการประกอบกิจกรรมตามหลักสูตร สอดคล้องกับ อัมภิกา ภูเดช (2542:88) กล่าวว่า เด็กวัยอนุบาลต้องการประสบการณ์จากการกระทำ คือ การปฏิบัติด้วยตนเองจากของจริงหรือสถานการณ์จริง สิ่งจำลองและการแสดง ประสบการณ์จะได้จากการสังเกตและสัญลักษณ์ ดังนั้นการเรียนรู้เชิงปฏิบัติต้องอาศัยสื่อที่หลากหลาย เพราะจะช่วยให้เด็กแต่ละคนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาทุกด้านอย่างรวดเร็ว มีความสุข

แต่ช่วยประหยัดทรัพยากรและพลังงานตลอดจนความปลอดภัยนั้น ต้องจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ดังนี้

1. จัดอย่างมีความหมาย ทุกอย่างที่จัดไว้ในห้องต้องมีเหตุผล สามารถอธิบายได้ว่าจัดเพื่ออะไร เพราะเหตุใด เช่น มุมน้ำและมุมศิลปะต้องอยู่ใกล้ห้องน้ำ เพราะเป็นมุมที่เลอะเทอะต้องอยู่ในที่ทำความสะอาดง่าย มีพื้นที่ที่เห็นได้ชัดว่าเพื่อการเรียนรู้อะไร

2. คำนึงถึงการใช้ของเด็ก ซึ่งต้องเหมาะสมกับพัฒนาการและความสนใจของเด็ก เช่น รูปภาพหรือตัวหนังสือต้องอยู่ในระดับสายตาของเด็ก เพื่อเด็กจะได้ดูหรือมีการสัมผัสได้โดยไม่ฝืนกับสรีระของร่างกาย จำเป็นต้องมีของเล่นเพื่อการพัฒนาและความสนใจของเด็ก

3. มีการเคลื่อนไหวและปรับเปลี่ยนตลอด การจัดห้องเรียนต้องให้สอดคล้องกับวัย ความต้องการและวัตถุประสงค์ของการจัดประสบการณ์ที่ต้องการสอน จึงต้องปรับเปลี่ยนตลอดเวลาเพื่อกระตุ้นเด็ก และเด็กควรมีส่วนร่วมในการปรับเปลี่ยนห้องด้วย

4. จัดให้สวยงามดึงดูดสายตาให้เด็กอยากเรียน อยากใช้ และอยากมาโรงเรียน การจัดข้าวของเครื่องใช้ต้องคำนึงถึงความสะอาดที่เด็กจะหยิบใช้ ทำความสะอาด และเก็บเข้าที่ได้ด้วยตนเอง

นอกจากห้องเรียนตามปกติแล้วโรงเรียนควรจัดให้มีห้องเรียนนอกประสงค์เพื่อจัดเป็นห้องกิจกรรมตามประสบการณ์ต่าง ๆ หรือห้องประกอบการอื่น ๆ ที่ใช้สำหรับรับประทานอาหาร ใช้สำหรับนอน เล่น โดยอุปกรณ์ส่วนใหญ่จะมีโต๊ะ ตู้ เครื่องนอน ราวแขวนเสื้อผ้า ที่เก็บที่นอน ที่วางเครื่องอย่างเพียงพอกับจำนวนนักเรียน เป็นต้น ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงการใช้งานของเด็กเพื่อฝึกให้เด็กมีระเบียบ ช่วยเหลือตนเองให้มากที่สุด โดยทางโรงเรียนต้องจัดให้สวยงาม ไม่รุงรังซึ่งอาจเป็นแหล่งที่อยู่ของยุงที่สร้างปัญหาตามมาได้ และมีการตรวจสอบสภาพการใช้งานให้พร้อมใช้ อยู่เสมอ ปรับปรุง หรือมีการปรับเปลี่ยนใหม่เป็นบางครั้ง เมื่อสภาพนั้นดูชินตาหรือเก่าเกินไป เพื่อให้ดูสดชื่น สวยงามกว่าเดิม

2.5.3.2 การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน

ประสบการณ์นอกชั้นเรียนก็ถือได้ว่าเป็นส่วนสำคัญอีกประการที่ช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ของเด็กได้ ซึ่งจะเป็นการเรียนรู้ในรูปแบบที่แตกต่างจากภายในห้องเรียน โรงเรียนนั้นควรจัดให้สวยงาม ร่มรื่น มีไม้ดอกไม้ประดับและไม้ยืนต้นเพื่อให้ร่มเงา โดยมีพื้นที่สำหรับนั่งพักผ่อนหย่อนใจสำหรับผู้ปกครองและนักเรียนอย่างพอเพียง ดังที่ ศิริพรรณ ยิ้มย่อง (2544:46) ได้กล่าวว่า สภาพแวดล้อมนอกห้องเรียนเป็นการจัดสภาพแวดล้อมที่มีความสำคัญไม่น้อยกว่าสภาพแวดล้อมในห้องเรียน การจัดสภาพแวดล้อมนอกห้องเรียนแยกเป็น 2 ส่วน คือ ในร่มที่อาจ

เป็นระเบียบหรือศาลา ส่วนกลางแจ้ง หมายถึงบริเวณนอกชายคาออกไป ไม่ได้หมายถึงกลางแดด เพราะกิจกรรมสำหรับเด็กต้องมีร่มเงา เช่น นั่งฟังนิทานใต้ต้นไม้ เป็นต้น

ส่วนประกอบของสิ่งแวดล้อมภายนอกที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ทำท่ายางร่างกายได้อย่างอิสระ โดยมีครูที่คอยให้คำแนะนำ ส่งเสริม และให้กำลังใจ เพื่อให้เด็กได้ทำกิจกรรมต่างๆ ที่เสริมการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงได้อย่างเหมาะสมและปลอดภัย

นอกจากนี้ ปิยะนันท์ หิรัณย์ชโลทร (2545:28-29) ได้กล่าวถึงการจัดสภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน โดยสรุปได้ดังนี้

1. สนาม สนามเด็กเป็นสิ่งสำคัญต่อการออกกำลังกาย การเล่นเกมกลางแจ้งที่เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้เคลื่อนไหวตามใจชอบเป็นการพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ของเด็กที่ได้ปีน ป่าย กระโดด วิ่ง สนามจึงควรแบ่งเป็นสนามหญ้าให้เด็กได้วิ่งเล่น สัมผัสกับหญ้านุ่ม ๆ นั่งหรือนอนเล่นกับสนาม ดังนั้นสนามควรสะอาด ปลอดภัย หญ้าถูกตัดเรียบเสมอ รอบบริเวณควรปลูกต้นไม้เพื่อความสวยงาม อีกส่วนหนึ่งของสนามควรแบ่งเป็นสนามเด็กเล่น ซึ่งมีเครื่องเล่นสนามเด็กติดตั้งอยู่ สิ่งที่ต้องคำนึงถึงคือเครื่องเล่นควรตั้งให้ห่างกันพอสมควรเพื่อป้องกันการวิ่งชนกัน

2. สวน เป็นบริเวณที่ใช้ปลูกต้นไม้ พืชผักสวนครัว เล็ก ๆ น้อย ๆ ที่ครูและเด็กช่วยกันดูแล เป็นการปลูกฝังการรักธรรมชาติของเด็กและช่วยให้เด็กได้เรียนรู้เกิดการค้นพบด้วยตนเอง ถ้าในโรงเรียนมีเนื้อที่กว้างการปลูกต้นไม้ลงดินจะดีกว่าวิธีอื่น แต่ในกรณีที่มีเนื้อที่น้อย การแก้ไขปัญหารื่องนี้อาจทำได้โดยการปลูกต้นไม้ลงในกระถางหรือกระบะก็ได้

3. ที่สำหรับเลี้ยงสัตว์ เป็นที่ที่เด็กชอบมาก ส่วนใหญ่จะจัดไว้ติดกับสวนเพื่อจะได้มีร่มเงา ที่สำหรับเลี้ยงสัตว์อาจจัดไว้เป็นกรง สำหรับเลี้ยงสัตว์ที่ไม่ก่อให้เกิดอันตราย สัตว์ที่นิยมเลี้ยงเพื่อความสวยงามอาจเป็น นก กระต่าย หรือปลา

4. พื้นที่เป็นปูนซีเมนต์ บริเวณที่เป็นปูนซีเมนต์ควรมีเป็นส่วนหนึ่งป้องกันไว้เมื่อเวลาฝนตก เด็กจะได้วิ่งหรือออกกำลังกายบนปูนซีเมนต์

5. รั้ว โรงเรียนในระดับอนุบาลต้องมีการกั้นอาณาเขตให้ชัดเจน เพื่อเป็นการระบุบริเวณโรงเรียนให้ชัดเจนแล้ว ยังช่วยให้เกิดความรู้สึกปลอดภัยด้วย

กล่าวโดยสรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนทั้งในห้องและนอกห้องเรียนมีความสำคัญต่อเด็กในระดับอนุบาลเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยเสริมสร้างพัฒนาการต่าง ๆ ได้อย่างสมดุลภายในกฎระเบียบที่ได้ตกลงร่วมกันกับเด็กเพื่อให้เกิดความสุขในการเรียนรู้ที่ดี ถ้าผู้จัดการศึกษาระดับนี้ตระหนักถึงความสำคัญและจัดสภาพแวดล้อมได้ดีเหมาะสมแล้วนั้นส่งผลต่อนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง

2.5.4 ด้านการบริการและการอำนวยความสะดวกอื่น ๆ

โรงเรียนในระดับอนุบาลเอกชนควรจะมีความแตกต่างกับโรงเรียนอื่น ๆ ของภาครัฐในงานกิจการนักเรียนด้านการอำนวยความสะดวกและบริการอื่น ๆ ซึ่งถือเป็นการสนับสนุนการจัดการศึกษาให้ลุล่วงด้วยดีและเพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง โรงเรียนจึงมีการจัดบริการขึ้น ดังที่ ธีรวุฒิ ประทุมพนพรัตน์ (2534:5) ได้กล่าวโดยสรุปได้ดังนี้ งานกิจการนักเรียนเป็นภารกิจหนึ่งของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนอกห้องเรียนปกติ เพื่อเป็นการบริการให้นักเรียนได้มีโอกาสพัฒนาในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านอารมณ์ สังคม และจิตใจ จนสามารถปรับตัวเข้ากับคนอื่น ๆ ได้ดี มีคุณภาพเหมาะสมออกไปร่วมงานกับคนอื่น ๆ ได้ในโลกของการทำงาน กิจกรรมการบริการที่ว่านั้น ได้แก่ บริการอาหารกลางวัน บริการสุขอนามัย เป็นต้น สอดคล้องกับ อมรชัย ดันติเมธ (2537:140-141) ที่กล่าวโดยสรุปว่า การบริการกิจการนักเรียนเพื่ออำนวยความสะดวกต่าง ๆ สำหรับเด็กอนุบาลมีความสำคัญมาก เพราะเด็กในวัยนี้เป็นวัยที่กำลังพัฒนาสมควรได้รับบริการด้านสุขภาพอนามัย บริการด้านอาหาร และด้านพาหนะรับส่งนักเรียน ตลอดจนจัดกิจกรรมที่พัฒนาเด็กได้อย่างเหมาะสมโดยมีการประชาสัมพันธ์ ปฐมนิเทศให้ผู้ปกครองทราบโดยทั่วถึงเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน

2.5.4.1 การจัดบริการด้านอาหารโภชนาการ

การจัดบริการด้านอาหารเป็นการให้บริการแก่เด็ก ซึ่งถือว่ามีส่วนสำคัญทั้งด้านการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาการ เนื่องจากเป็นช่วงอายุที่ร่างกายมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว อาหารที่ถูกหลักโภชนาการจึงจำเป็นสำหรับเด็กในวัยนี้เป็นอย่างมาก โดยโรงเรียนต้องให้บริการแก่เด็กในการจัดบริการอาหารหลัก หรืออาหารเสริมและอธิบายถึงประโยชน์คุณค่าที่ได้รับทั้งในช่วงเช้า กลางวัน และบ่าย นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างนิสัยการรับประทานอาหารตั้งแต่เด็ก พร้อมทั้งช่วยเหลือเด็กให้ได้รับคุณค่าทางอาหารครบ 5 หมู่ ให้เพียงพอต่อความต้องการของร่างกาย เป็นการช่วยเสริมจากการรับประทานอาหารที่บ้านซึ่งผู้ปกครองอาจหาอาหารให้ตามความพอใจของบุตรหลานจึงละเลยเรื่องสารอาหารไปบ้าง จริงอยู่ถึงแม้พันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยประการสำคัญที่จะกำหนดการเจริญเติบโตของร่างกาย แต่ภาวะทางโภชนาการหรืออาหารที่บริโภคก็มีอิทธิพลต่อความเจริญเติบโตของมนุษย์เช่นกัน เพราะถ้ามีปัญหาการขาดสารอาหารแล้วย่อมมีผลร้ายต่อการเจริญเติบโตทั้งทางร่างกายและสมอง ดังที่ อารมณ สุวรรณपाल (2537:117) และ สอดคล้องกับ ยุวดี กาญจนนัฐติ (2529:597-598) ได้กล่าวถึงการจัดการด้านอาหารที่ส่งผลต่อเด็กอนุบาล สรุปได้ดังนี้

1. มีผลต่อการเจริญเติบโตของร่างกาย ทำให้ร่างกายมีการเจริญเติบโตอย่างปกติ มีความต้านทานโรค และร่างกายเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่เหมาะสมตามวัยพร้อมทั้งมีพลังงานเพียงพอที่ใช้สำหรับทำกิจกรรมต่าง ๆ อย่างกระฉับกระเฉงว่องไว

2. มีผลต่อการเจริญเติบโตทางสมอง ทำให้สมอง ระบบประสาทและสติปัญญา มีการเจริญเติบโตเต็มที่ มีความรับรู้ได้ดี มีสมาธิและความสามารถทางสติปัญญาในการเรียนรู้

3. มีผลต่อการพัฒนาการทางอารมณ์และบุคลิกภาพ ทำให้เด็กอนุบาลมีอารมณ์ร่าเริงแจ่มใส ส่งผลให้เกิดบุคลิกภาพที่ดี สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ดี สนุกสนานในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ตรงข้ามกับเด็กที่สุขภาพทางกายไม่ดี อารมณ์จะหงุดหงิด โมโหง่าย กลายเป็นเด็กเกรงขอบเกลี้ยงเพื่อนและไม่ยอมเข้ากลุ่มเล่นกับเพื่อน

ดังนั้นการจัดบริการด้านอาหารควรจัดให้ถูกสุขลักษณะและมีคุณค่าทางอาหารเพียงพอ พร้อมทั้งสอดแทรกความรู้ให้กับเด็กในการรับประทานอาหารที่ถูกต้อง โรงเรียนจึงมีภารกิจหลักของงานด้านนี้ คือ การจัดอาหารเพื่อส่งเสริมสุขภาพของเด็ก การให้ความรู้ด้านอาหาร รวมถึงการปรับปรุงภาวะโภชนาการให้เด็กที่รับประทานอาหารไม่ถูกต้อง ดังนี้

1. การจัดอาหาร หมายถึง การให้บริการด้านอาหารของสถานศึกษาที่จัดให้แก่เด็กและผู้ปกครอง ได้แก่ อาหารเช้า อาหารว่าง อาหารกลางวัน อาหารว่างบ่าย อาหารเย็น ซึ่งโรงเรียนแต่ละแห่งให้บริการในลักษณะที่แตกต่างกันไป สำหรับอาหารกลางวันจะเป็นอาหารหลักที่โรงเรียนต้องจัดขึ้น อาหารว่างในช่วงเช้าและบ่ายต้องจัดเสริมให้แก่เด็ก ในส่วนอาหารเช้าและเย็นจะเป็นการให้บริการความสะดวกให้ผู้ปกครอง ในกรณีที่เด็กไม่ได้รับประทานอาหารมาจากที่บ้านหรือต้องรอผู้ปกครองถึงช่วงเย็นยืดหยุ่นตามสภาพการณ์ของโรงเรียนแต่ละแห่ง โดยอาหารที่จัดต้องเป็นอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการ โดยที่โรงเรียนอาจจัดบริการอาหาร ดังนี้ (อารมณ์ สุวรรณपाल, 2537:117-119)

1.1 อาหารและของว่างในแต่ละวัน จะต้องมียุติปริมาณและคุณภาพตามหลักโภชนาการ

1.2 การติดรายการอาหารและติดประกาศให้ชัดเจน ผู้ปกครองจะต้องทราบว่าเป็นแต่ละวันอาหารที่เด็กได้รับมีอะไรบ้าง

1.3 อาหารที่เด็กนำมารับประทานจากบ้าน เช่น ขนม นม อาหารอื่น ๆ ต้องเก็บไว้ อย่างดีจนกว่าจะถึงเวลาอาหาร ควรเก็บไว้ในตู้เย็น หรือฝาครอบมิดชิด

1.4 อาหารต้องจัดเตรียมในที่ที่สะอาด และภาชนะที่ใช้ต้องไม่เป็นอันตราย

1.5 ส่วนประกอบในการปรุงอาหารต้องถูกต้องตามหลักโภชนาการต้องไม่มีสิ่งเจือปนที่เป็นพิษต่อร่างกาย

การจัดบริการอาหารในแต่ละช่วงเวลานั้นเป็นการช่วยส่งเสริมสุขภาพเด็กด้วยอาหารที่มีประโยชน์ สะอาด ปลอดภัย และมีปริมาณที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของเด็กเพราะเด็ก ความจุของกระเพาะยังน้อยต้องเพิ่มอาหารระหว่างมื้อเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการ โดยการ ประเมินการเจริญเติบโตที่เป็นที่นิยมคือ คือการดูน้ำหนักส่วนสูงต้องเหมาะสมตามวัย

2. การให้ความรู้ด้านอาหาร หมายถึง งานที่ฝึกฝนปลูกฝังเด็กอนุบาลและจัด ประสพการณ์ให้มีความรู้ ทางโภชนาการที่ถูกต้อง มีเจตคติที่ดีต่อการรับประทานอาหารที่มี คุณประโยชน์ สร้างนิสัยบริโภคที่ดีแก่เด็ก หรืออาจเรียกได้ว่าการบริการด้านอาหารเป็นสื่อ สำหรับสอนโดยสามารถสอดแทรกผ่านกิจกรรมการเล่นทุกอย่างได้ ซึ่งเด็กจะได้ปฏิบัติจริงด้วย การกินอาหารที่มีประโยชน์ที่โรงเรียน ช่วยลดเซกความบกพร่องของผู้ใหญ่ที่เป็นเหตุให้เด็กกิน อาหารไม่ถูกต้อง จะได้เป็นการปรับปรุงภาวะโภชนาการของเด็กด้วย นอกจากนี้ โรงเรียนควร ประสานความรู้ไปถึงผู้ปกครองจากการที่เด็กนำไปพูดคุยที่บ้านให้ผู้ปกครองฟังก็ได้ แล้วยังช่วย สอนเด็กให้รู้จักมารยาทในการรับประทานอาหาร ฝึกระเบียบวินัยไปในตัว เช่น ช่วยให้เด็ก รับประทานอาหารโดยไม่หกหรือเรียกว่า หวานข้าว ไม่ให้กินไปเล่นไป หรือไม่พูดคุยในระหว่าง ทานอาหารอยู่ในปาก เป็นต้น ซึ่งการเรียนรู้นี้อาจเป็นประสบการณ์ใหม่ที่เด็กจะได้รับจากที่ โรงเรียน

จะเห็นได้ว่าการที่โรงเรียนให้ความสำคัญในด้านนี้ไม่เพียงแต่ให้เด็กอิ่มท้องเท่านั้น ยัง ต้องคำนึงถึงพัฒนาการด้านต่าง ๆ ที่เด็กจะได้รับอีกด้วย รวมถึงไม่ละเลยในการเลือกแม่ครัว การ จัดอบรมให้พนักงานในด้านนี้ให้มีความรู้เหมาะสมกับโภชนาการอาหารที่ถูกต้อง เพื่อไม่ให้เด็ก ของเราก่อเกิดภาวะปัญหาในด้านขาดสารอาหารและ โรคอ้วนที่นับวันจะยิ่งเพิ่มมากขึ้นก่อให้เกิด เป็น ปัญหาในอนาคตได้

2.5.4.2 การบริการด้านสุขอนามัย

เด็กในวัยอนุบาลยังเล็กนักไม่สามารถดูแลตนเองได้ดี งานสุขอนามัยจึงเป็นงานด้าน หนึ่งที่มีจำเป็นที่ทางโรงเรียนต้องจัดขึ้น เพื่อให้การดูแลสุขภาพ ป้องกัน ขจัดความเจ็บป่วย เพราะความบกพร่องด้านสุขอนามัยของเด็กจะส่งผลต่อพัฒนาการด้านอารมณ์ สังคม สุขภาพจิต และการเรียนรู้ ซึ่งการบริการด้านสุขภาพสำหรับเด็กอนุบาลควรดำเนินการอย่างเป็นระบบ เพื่อ เป็นการส่งเสริมการรักษาสุขภาพของนักเรียน ดังนี้

1. การตรวจสุขภาพ เป็นการบริการในระยะเริ่มแรกที่เด็กเข้ามาในโรงเรียนจนถึงจบ การศึกษา การตรวจสุขภาพระยะแรกเป็นการตรวจหาข้อบกพร่องหรือความผิดปกติของสุขภาพ เด็ก ซึ่งถ้าพบจะง่ายต่อการรักษาและป้องกัน ยิ่งไปกว่านั้นยังเป็นป้องกันควบคุมมิให้เกิดโรค

การตรวจความสะอาดของร่างกาย การวัดสายตา การชั่งน้ำหนักวัดส่วนสูง การตรวจสุขภาพฟัน พร้อมทั้งกระตุ้นให้เด็กบ่อย ๆ เรียนรู้การดูแลสุขภาพของตนเองให้ที่อยู่เสมอ มีการตรวจสอบหรือการประเมินสุขภาพเด็กจากบุคคลหลาย ๆ ฝ่าย ได้แก่ ผู้ปกครอง ครู แพทย์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่อนามัย โดยอาจใช้การตรวจโรค การทดสอบ การสังเกตซึ่งทำได้ตามโอกาสต่างๆ ทั้งก่อนเข้าเรียน ในชั้นเรียน และการตรวจสุขภาพเป็นครั้งคราว ดังที่ อารมณ สุวรรณपाल (2537:133) ได้กล่าวถึงการบริการตรวจสุขภาพเด็กไว้ดังนี้

การตรวจสุขภาพโดยแพทย์ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาควรต้องรับผิดชอบในการจัดเวลาให้แพทย์ได้เข้ามาตรวจตามความเหมาะสม เช่น เมื่อเด็กเกิดอาการเจ็บป่วย หรือเมื่อเด็กร่วมกิจกรรมทางกีฬา

การตรวจสุขภาพฟันโดยทันตแพทย์ เด็กวัยอนุบาลเป็นวัยที่ฟันผุมากเป็นผลเสียต่อสุขภาพเด็ก โรงเรียนจึงควรจัดให้มีการตรวจฟันปีละ 1 - 2 ครั้ง

การตรวจสุขภาพโดยเจ้าหน้าที่อนามัยหรือพยาบาล โรงเรียนควรจัดเวลาหรือกำหนดเวลาโดยการประสานงานกับเจ้าหน้าที่เพื่อให้ตรวจสุขภาพเด็กเป็นประจำ

การตรวจสุขภาพโดยครู เพราะครูเป็นผู้ใกล้ชิดกับเด็กมากควรสังเกตและตรวจสุขภาพเป็นประจำ

จะเห็นได้ว่าการตรวจสุขภาพเป็นสิ่งจำเป็นที่หลายฝ่ายควรมีการตรวจสอบอยู่เสมอ โดยเสมือนครูเป็นด้านแรกที่มีหน้าที่ตรวจสอบสุขภาพของนักเรียนในโรงเรียน และในการตรวจสอบนั้นครูไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยโรคเพียงแต่ใช้ความสังเกตหรือตรวจสอบแบบง่าย ๆ เพื่อจดบันทึกประวัติสุขภาพของเด็กเป็นรายบุคคล หากพบความผิดปกติจำเป็นต้องส่งให้แพทย์รักษาต่อไป รวมถึงตรวจตราความสะอาดทั้งบริเวณมือ เล็บ ผม ใบบู เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย และการชั่งน้ำหนักวัดส่วนสูงเป็นประจำ ซึ่งส่วนเกี่ยวข้องกับสุขภาพเด็กทั้งสิ้น

2. การจัดห้องพยาบาลและการปฐมพยาบาลสำหรับเด็กที่เจ็บป่วยหรือมีอุบัติเหตุ ที่ห้องพยาบาลควรมีพยาบาล หรือครูที่ได้รับการอบรมหรือมีความรู้ความชำนาญปฏิบัติหน้าที่อยู่เพื่อเป็นการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ที่ห้องพยาบาลจะต้องมีตู้ยา ยา และอุปกรณ์ต่าง ๆ ตามความเหมาะสม พร้อมทั้งมีเตียงอย่างน้อย 2 เตียงหรือให้เพียงพอกับจำนวนเด็ก

3. การจัดบริการน้ำดื่มที่สะอาด ทางโรงเรียนควรจัดบริการน้ำดื่มไว้ตามจุดต่าง ๆ อย่างทั่วถึง และเพียงพอ ภาชนะในการดื่มน้ำควรเป็นภาชนะส่วนตัว ไม่ควรใช้ร่วมกัน รวมถึงน้ำใช้สำหรับการประกอบอาหาร การทำความสะอาดร่างกาย ในห้องน้ำต้องจัดอย่างเป็นสัดส่วน

4. การควบคุมโรคติดต่อ หากมีโรคระบาดติดต่อเกิดขึ้นและเด็กมีเด็กเจ็บป่วยเป็นโรคติดต่อ ทางโรงเรียนต้องแจ้งให้ผู้ปกครองทราบทันทีเพื่อเข้ารับการรักษอย่างถูกต้อง พร้อมทั้งให้เด็กหยุดเรียนจนกว่าจะหายขาด เพื่อไม่ให้โรคแพร่กระจายสู่เด็กคนอื่น ๆ

ดังนั้นสรุปได้ว่า การจัดบริการด้านสุขอนามัยเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งที่โรงเรียนจัดขึ้นในลักษณะการดูแล บริการเด็กเป็นรายบุคคล ตั้งแต่เข้าเรียนจนจบการศึกษาออกไปจากโรงเรียน เพื่อป้องกันมิให้สุขภาพอนามัยเสื่อมโทรม และเพื่อพัฒนาสุขภาพให้สมบูรณ์ตามวัยยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้เด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีสุขภาพกายและจิตใจที่สมบูรณ์

2.5.4.3 การบริการด้านการรักษาความปลอดภัย

เนื่องจากโรงเรียนประกอบด้วยนักเรียน ผู้ปกครอง และบุคคลจำนวนมากที่อยู่รวมกัน และมีผู้คนเข้าออกเป็นประจำ การดูแลรักษาความปลอดภัยที่อาจเกิดขึ้นได้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนจึงเป็นภารกิจอย่างหนึ่งของโรงเรียนที่ค้ำจุนดูแล โดยอาศัยความร่วมมือของทุกคนในโรงเรียนและชุมชนช่วยเป็นหูเป็นตา เฝ้าระวัง อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา และเพื่อเป็นการป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้น โรงเรียนควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ความรู้แก่ผู้ปกครองและฝึกเด็กให้รู้จักช่วยเหลือตนเองในด้านการระวังความปลอดภัย ด้วยเหตุนี้จึงควรจัดบริการส่งเสริมความปลอดภัยในโรงเรียนโดยให้การศึกษาเรื่องความปลอดภัยที่ใช้วิธีการทางบวกเพื่อไม่ทำให้เด็กเกิดความกลัวโดยไม่จำเป็น

สำหรับสถานศึกษาปฐมวัยในต่างประเทศ ความปลอดภัยสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นสิ่งสำคัญสำหรับบุคลากรทุกระดับต้องดูแลรับผิดชอบ การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยจะจัดบริการหรือเปิดสถานศึกษาได้ต้องผ่านการจดทะเบียน ซึ่งการจดทะเบียนขออนุญาตเปิดสถานศึกษาทางรัฐบาลจะต้องตรวจสอบในเรื่องความปลอดภัยเป็นหลัก เช่น ความสามารถในการดูแลเด็กของครู 1 คน ควรจะดูแลเด็กได้กี่คน ลักษณะของอาคารเรียน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ปลอดภัยและเหมาะสมกับเด็กหรือไม่ การอนุญาตพาเด็กไปศึกษานอกสถานที่ การติดเครื่องสัญญาณไฟ เครื่องดับไฟ การฝึกเด็กหนีไฟอย่างถูกต้อง (อารมณี สุวรรณपाल 2537:133-140)

โรงเรียนในประเทศไทยก็เช่นเดียวกันที่มีความตระหนักและวางแผนงานในด้านนี้อย่างเต็มที่และครอบคลุม ดังนี้

1. การจัดบริการความปลอดภัยในสนามเด็กเล่นและภายในอาคารเรียน ควรปฏิบัติดังนี้

1.1 จัดครูเวรคอยดูแลการเล่นของเด็กให้เป็นระเบียบเรียบร้อยเพื่อป้องกันการพลัด หกล้ม ดูแลในเรื่องการแบ่งเขตการเล่นที่จัดแบ่งส่วนเป็นสนามหญ้า บ่อทราย ซีเมนต์ และจัด เวลา กฎกติกาการเล่นให้เหมาะสม

1.2 หมั่นตรวจตรา สังเกตสภาพอุปกรณ์ และสภาพสนามอยู่เสมอ หากเครื่องเล่น ชำรุดควรรีบส่งซ่อมหรือนำไปเก็บก่อนเพื่อให้เด็กเล่นแล้วเกิดอันตราย และถ้าสภาพสนามมีน้ำ ช้างหรือเป็นหลุมเป็นบ่อควรรีบแก้ไขทันที

1.3 ภายในอาคารเรียนต้องตรวจสอบความแข็งแรง มีการบำรุงรักษาให้พร้อมใช้งานได้ปกติ พร้อมทั้งกำหนดกฎระเบียบการใช้อาคารเรียน เช่น สอนให้เด็กใช้บันไดขึ้นลงให้ถูก ทาง ตลอดจนดูแลพื้นอาคารเรียนให้ไม่ลื่นและสะอาดอยู่เสมอ

2. การจัดบริการป้องกันอัคคีภัยและฝึกหนีไฟ เพราะภัยจากเพลิงไหม้จะเป็นอันตราย ทั้งชีวิตและทรัพย์สิน ทางโรงเรียนจึงควรจัดให้มีมาตรการขจัดสิ่งทีอาจเป็นต้นเพลิง เช่น เศษ กระดาษ หลุมแห้งบริเวณรอบโรงเรียนควรวางให้โล่ง สายไฟที่เก่าหรือชำรุดควรเปลี่ยนใหม่ เป็นต้น มีการติดตั้งเครื่องดับเพลิงไว้ให้พร้อมอยู่เสมอ นอกจากนี้ควรติดตั้งสัญญาณเตือนภัยไว้ด้วย พร้อมทั้งให้ความรู้ทั่วไปแก่ครูใน โรงเรียนเกี่ยวกับวิธีการต่อสู้เพลิงชนิดต่าง ๆ เพราะในยามคับขัน เมื่อเกิดเพลิงไหม้ขึ้นขณะครูจะสามารรถแก้ไขได้ทันท่วงที และสำหรับอาคารเรียนที่สูงตั้งแต่ 2 ชั้นขึ้นไปต้องมีบันไดหนีไฟ โดยฝึกหัดหนีเพลิงไหม้อย่างน้อยปีละ 1 ครั้งเพื่อให้รู้ว่าเมื่อเกิดเพลิง ไหม้ควรปฏิบัติอย่างไรเพื่อความปลอดภัย

3. การจัดบริการรถรับ-ส่งนักเรียน เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้ผู้ปกครอง ความปลอดภัยของนักเรียนและนักเรียนจะได้เดินทางมาโรงเรียนตรงเวลา โดยลักษณะของการ บริการในด้านนี้โรงเรียนหลายแห่งสามารถเลือกจัดได้ตามลักษณะของการจัดตั้งรถของโรงเรียน โรงเรียนเช่ามาใช้เพื่อให้บริการ และรถของเอกชนร่วม ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบไหนสิ่งที่สำคัญคือ ความปลอดภัย ดังนั้นจึงต้องมีการดูแลควบคุมพนักงานขับรถอย่างใกล้ชิด จัดอบรมอย่าง สมบูรณ์เสมอ ตรวจสอบเสสภาพเครื่องยนต์เป็นประจำ และควรมีครูประจำรถทำหน้าที่ดูแลเด็กในขณะที่ เดินทางอยู่ในรถ รับส่งให้ถึงมือผู้ปกครองอย่างปลอดภัย

ในการจัดดำเนินการอำนวยความสะดวกและบริการอื่น ๆ ดังที่กล่าวมาทั้งหมด ส่วน ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กทั้งสิ้น โรงเรียนควรจัดบริการอย่างเป็นระบบ รอบคอบโดย คำนึงถึงเด็กเป็นหลัก เพื่อเป็นการสนับสนุนในการดำเนินชีวิตที่ดีต่อไป

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.6.1 งานวิจัยในประเทศ

รังสิมา ทวีศรี (2545) ได้ศึกษาการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดนนทบุรี พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีแนวการจัดประสบการณ์ให้แก่นักเรียนโดยเตรียมความพร้อมทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ควบคู่กับวิชาการ มีการส่งบุคลากรเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา มีการจัดทำบัญชีการเงินและทะเบียนรับ-ส่งเอกสารอย่างถูกต้องและเป็นปัจจุบัน จัดให้มีบริการรถรับ-ส่งนักเรียน มีสนามเด็กเล่นที่สมบูรณ์ และจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองรวมทั้งเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน ส่วนปัญหาการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คือ นโยบายการจัดการศึกษาไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง ครูที่จบการศึกษาทางด้านปฐมวัยมีไม่เพียงพอ การตรวจสอบบัญชีไม่ต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ นิศามณี ผลชัยญา (2539) พบว่า มีปัญหาในงานปรัชญาและแนวนโยบาย ที่ยังขาดความสอดคล้องกับความเข้าใจในเรื่องของงานปรัชญาและแนวนโยบายของโรงเรียน และยังขาดการวิเคราะห์ในด้านการเรียนการสอน หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์ที่เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง คือ เพิ่มการอ่านเขียนให้กับนักเรียน สำหรับการจัดประสบการณ์ มีบางส่วนไม่ตรงตามแผนการจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อม ในเรื่องวัสดุการเรียนการสอนยังมีไม่เพียงพอ ครูยังขาดความรู้และทักษะการผลิตสื่อ ในด้านกิจการนักเรียน ครูยังขาดความร่วมมือให้ความสำคัญของการจัดกิจกรรมต่าง ๆ น้อย ในด้านบุคลากร ยังขาดบุคลากรด้านปฐมวัย บุคลากรยังขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ในด้านธุรการ-การเงิน ขาดเจ้าหน้าที่เฉพาะงานด้านนี้ สิ่งที่คุณปกครองต้องการ คือ นักเรียนต้องสามารถอ่านออกเขียนได้มากกว่าการเตรียมความพร้อม ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนน้อย

ปิยะนันท์ หิรัณย์ชโลทร (2545) ได้ศึกษาสภาพการจัดการศึกษาและความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา จังหวัดกระบี่ พบว่า สภาพการจัดการศึกษาที่อยู่ในระดับปานกลางถึงมาก คือ มีปรัชญาที่เน้นการเล่นเป็นกิจกรรมพื้นฐานให้เด็กเกิดการเรียนรู้ จัดหลักสูตรการเรียนการสอนในลักษณะการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา สื่อการเรียนการสอนที่ใช้มีความปลอดภัย ครูมีความรู้ ความเข้าใจในพัฒนาการของเด็ก การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน มีการจัดบรรยากาศให้อบอุ่นเหมือนบ้าน มีการประเมินพัฒนาการของเด็กโดยใช้การสังเกตพฤติกรรมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ในการบริการด้านอื่น ๆ มีการฝึกสุขนิสัยและมารยาทในการรับประทานอาหาร มีการตรวจความสะอาดร่างกายเด็กทุกวัน

สภาพการจัดการศึกษาที่อยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง คือ การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน และการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน สภาพการจัดการศึกษาที่อยู่ในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด คือ การรักษาความปลอดภัย ในส่วนของความคาดหวังต้องการให้โรงเรียนมีปรัชญาในการจัดการศึกษาที่ฝึกประสาทสัมผัสทั้ง 5 จัดหลักสูตรที่มุ่งเน้นเตรียมความพร้อม ครูต้องมีความเข้าใจในหลักจิตวิทยา สภาพแวดล้อมมีการจัดเป็นมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ น่าสนใจ ใช้การประเมินแบบสังเกตโดยไม่ลำเอียง การจัดบริการด้านอาหารต้องคำนึงถึงความสะอาด ปลอดภัย และมีการให้ทุนแก่เด็กที่ยากจน

พรพิมล สิริเจริญพร (2546) ได้ศึกษาการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่ 8 จังหวัดเชียงใหม่ พรพิมล สิริเจริญพร (2546) พบว่า ในการจัดการศึกษาผู้บริหารและครูทั้งหมดได้ปฏิบัติทุกกิจกรรมในด้านหลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน ปัญหาที่พบ คือ โรงเรียนจัดกิจกรรมไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง ครูไม่เข้าใจเนื้อหาและหลักสูตร ขาดงบประมาณในการดำเนินการ สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ ครูไม่เข้าใจในการจัดสภาพแวดล้อม ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่มีเวลา ไม่ได้อยู่กับเด็ก ไม่สนใจให้ความร่วมมือกับโรงเรียน และขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนการสอน

วิชชุดา งามปลอด (2540) ศึกษาถึงความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ผู้ปกครองมีความคาดหวังต่อการจัดการการศึกษาในระดับอนุบาล โดย (1) ด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอน คาดหวังให้เน้นการเตรียมความพร้อมเพื่อการเรียนต่อในระดับประถมศึกษา โดยเสริมให้กล้าแสดงออกและมีทักษะในการติดต่อกับผู้อื่น ด้านครูผู้สอนคาดหวังให้ครูเอาใจใส่ต่อเด็ก มีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการเด็ก กรณีเด็กมีปัญหา ครูควรเชิญผู้ปกครองมาพบเพื่อหาแนวทางช่วยเหลือเด็ก ระดับการศึกษาของครูไม่จำเป็นต้องจบสาขาอนุบาล แต่มีความสามารถสอนได้หรือผ่านการอบรมด้านอนุบาล (3) ด้านสื่อการเรียนการสอน คาดหวังให้ใช้สื่อประเภทความพร้อมทางคณิตศาสตร์และกิจกรรมอื่น (4) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม คาดหวังให้มีห้องเรียนสะอาด ถูกสุขลักษณะ อากาศถ่ายเทสะดวก มีเครื่องเล่นสนามไว้ในที่ที่เหมาะสม (5) ด้านการอำนวยความสะดวกและบริการอื่น ๆ คาดหวังให้มีการจัดบริการอาหารว่างและอาหารกลางวันที่ถูกหลักโภชนาการ อาคารเรียนอนุบาลควรเป็นเอกเทศแยกจากอาคารอื่น โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน (6) ด้านการประเมินผล คาดหวังให้ทำการประเมินผลเดือนละหนึ่งครั้ง โดยใช้วิธีการตรวจผลงานเด็กและการสังเกตและนำเอาผลการประเมินไปพัฒนาเด็กให้ดีขึ้น

ส่วนศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาในระดับอนุบาลของโรงเรียนเอกชน ในเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร วรสิทธิ์ สฤกษ์คือภิกษณ์ (2541) พบว่า ผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนในเขตนี้ เพราะเป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ไม่ห่างจากชุมชน มีการคมนาคมสะดวก โรงเรียนจะเน้นการอ่านออกเขียนได้ มีการประกันอุบัติเหตุให้นักเรียน การเก็บค่าธรรมเนียมน่าจะเหมาะสมกับคุณภาพของโรงเรียน และมีบุคลากรเอาใจใส่ต่อนักเรียน ในด้านความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษา ผู้ปกครองมีความเห็นว่าด้านการเรียนการสอนควรจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เด็กมีคุณธรรม จริยธรรม มีการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และเน้นให้อ่านออกเขียนได้ เน้นวิชาการเพื่อเตรียมเข้าเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ด้านบุคลากร ครูควรมีประสบการณ์มีวุฒิทางด้านอนุบาลโดยตรง ด้านอาคารสถานที่ควรมีสถานเล่นกลางแจ้งเพียงพอมีอุปกรณ์และห้องที่จำเป็นต่อการจัดกิจกรรมครบถ้วน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ควรจัดให้มีการประชุมและให้ผู้ปกครองมาเยี่ยมโรงเรียนให้มากขึ้น

ในการศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ศศิธร เวียงเหล็ก (2542) พบว่า 1) หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา การวัดและการประเมินผลใช้วิธีสอบด้วยข้อทดสอบและแจ้งผลการสอบให้ผู้ปกครองรับทราบภาคเรียนละ 1 ครั้ง 2) บุคลากร ผู้บริหาร ครู และพี่เลี้ยง มีคุณลักษณะพึงประสงค์ คือ มนุษย์สัมพันธ์กับผู้ปกครองเป็นอย่างดี ให้ความรักและเอาใจใส่นักเรียนในทุกด้าน 3) ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน มีการจัดอาคารเรียนที่มั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย มีพื้นที่สำหรับนักเรียนวิ่งเล่นหรือออกกำลังกาย จัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนเหมาะสม บุคลากรพิเศษเป็นครูภาษาอังกฤษและพลศึกษา สร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับบ้าน โดยให้ผู้ปกครองเยี่ยมชมโรงเรียนและจัดทำจดหมายข่าว 4) การจัดการ โรงเรียนจัดบริการสถานที่สำหรับผู้ปกครองนั่งพักระหว่างรอรับนักเรียน 5) กิจกรรมนักเรียน มีการจัดบริการอาหารกลางวันที่ถูกหลักโภชนาการ จัดอาหารเสริม การจัดกิจกรรมนักเรียนส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในวันสำคัญทางศาสนา 6) ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ผู้ปกครองรับทราบพัฒนาการของนักเรียนจากสมุดรายงานประจำตัว

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนสำหรับให้บุตรหลานเข้าเรียน อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ สุวิมล เพ็ชรสุข (2538) ได้ศึกษาไว้ 5 ด้าน พบว่า 1) ปัจจัยเกี่ยวกับครู ได้แก่ ครูให้การบ้านสม่ำเสมอ และสามารถฝึกให้เด็กสามารถช่วยเหลือตนเองได้ 2) ปัจจัยเกี่ยวกับที่ตั้ง ได้แก่ การรับส่งสะดวกและอยู่ใกล้บ้าน 3) ปัจจัยเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลพัฒนาการของนักเรียน ให้ผู้ปกครองทราบอย่างสม่ำเสมอ 4)

ปัจจัยเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การเน้นการเตรียมความพร้อมและส่งเสริมให้เด็กอ่าน เขียน คำนวณได้ ปัจจัยเกี่ยวกับการบริการความปลอดภัย ได้แก่ การมีรถรับ-ส่งอย่างปลอดภัยและมีครูดูแลระหว่างเดินทาง ส่วนปัจจัยเกี่ยวกับการบริการอื่น ๆ ห้องนอนปรับอากาศและสระว่ายน้ำ มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองน้อยกว่าปัจจัยอื่น ๆ

2.6.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

Higgins, 2000 (อ้างอิงใน เมธินี เจริญชัยชिरากุล, 2547:46) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและความเข้าใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับความสำเร็จในการเรียนของเด็กตั้งแต่อนุบาลจนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ด้านความคาดหวังผู้ปกครองต้องการสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับเด็ก และผู้ปกครองต้องการให้เด็กประสบความสำเร็จทั้งในโรงเรียนและตลอดชีวิต และการที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจะทำให้ระดับความสำเร็จในการเรียนของเด็กสูงขึ้น

Liang , 2001 ได้ศึกษาการรับรู้และความพึงพอใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอนุบาล : กรณีศึกษาเด็กอนุบาลได้หวนในโรงเรียนอนุบาล พบว่าการศึกษาของผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัว มีอิทธิพลต่อการรับรู้เกี่ยวกับคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอนุบาลของผู้ปกครอง ผู้ปกครองที่มีการศึกษาแตกต่างกันมีความพอใจในคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอนุบาลแตกต่างกัน การรับรู้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับอนุบาลของผู้ปกครอง และความพอใจในคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอนุบาลของผู้ปกครองเป็นความสัมพันธ์ในเชิงบวก พบว่า สิ่งอำนวยความสะดวกและพื้นที่ว่าง สถานที่ตั้งและความสะดวก หลักสูตรและปรัชญาการศึกษา คุณสมบัติของครู และค่าใช้จ่าย เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ปกครองใช้ในการเลือกโรงเรียนอนุบาล (<http://www.lib.umi.com>)

Wennstrom, 2005 ได้ศึกษาการเปรียบเทียบการรับรู้ของนักเรียนที่เรียน โปรแกรมระดับอนุบาลเต็มวันและเรียนโปรแกรมครึ่งวัน การจัดการเรียนแบบนี้มีผลกระทบต่อการเรียนรู้ของเด็ก ความสามารถ การเข้าสู่สังคม และผู้ปกครองเด็กในแต่ละแบบ พบว่าความสามารถในการอ่านของเด็ก 2 กลุ่มนี้มีความแตกต่างกันมาก กลุ่มที่เรียนอนุบาลเต็มวันจะมีอัตราความเข้าใจในการอ่านมากกว่ากลุ่มครึ่งวันอย่างเห็นได้ชัด แต่ความแตกต่างด้านความพร้อมด้านการเข้าเรียน การเข้าสู่สังคม และด้านผู้ปกครอง ไม่แตกต่างกันมากนัก สำหรับความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ปกครองมีความต้องการให้ลูกได้เรียนเต็มวันมากกว่า (<http://proquest.umi.com>)

จะเห็นได้ว่าความสำคัญของการจัดการศึกษาของ โรงเรียนเป็นไปเพื่อพัฒนาคุณภาพ
ทรัพยากรมนุษย์ของชาติ จึงเป็นหน้าที่ของทุกคนที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาเด็กให้เกิดคุณภาพ
รวมถึงการนำผลการศึกษามาใช้ในโรงเรียน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้เกิดประสิทธิผลสูงขึ้น
และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง



บทที่ 3

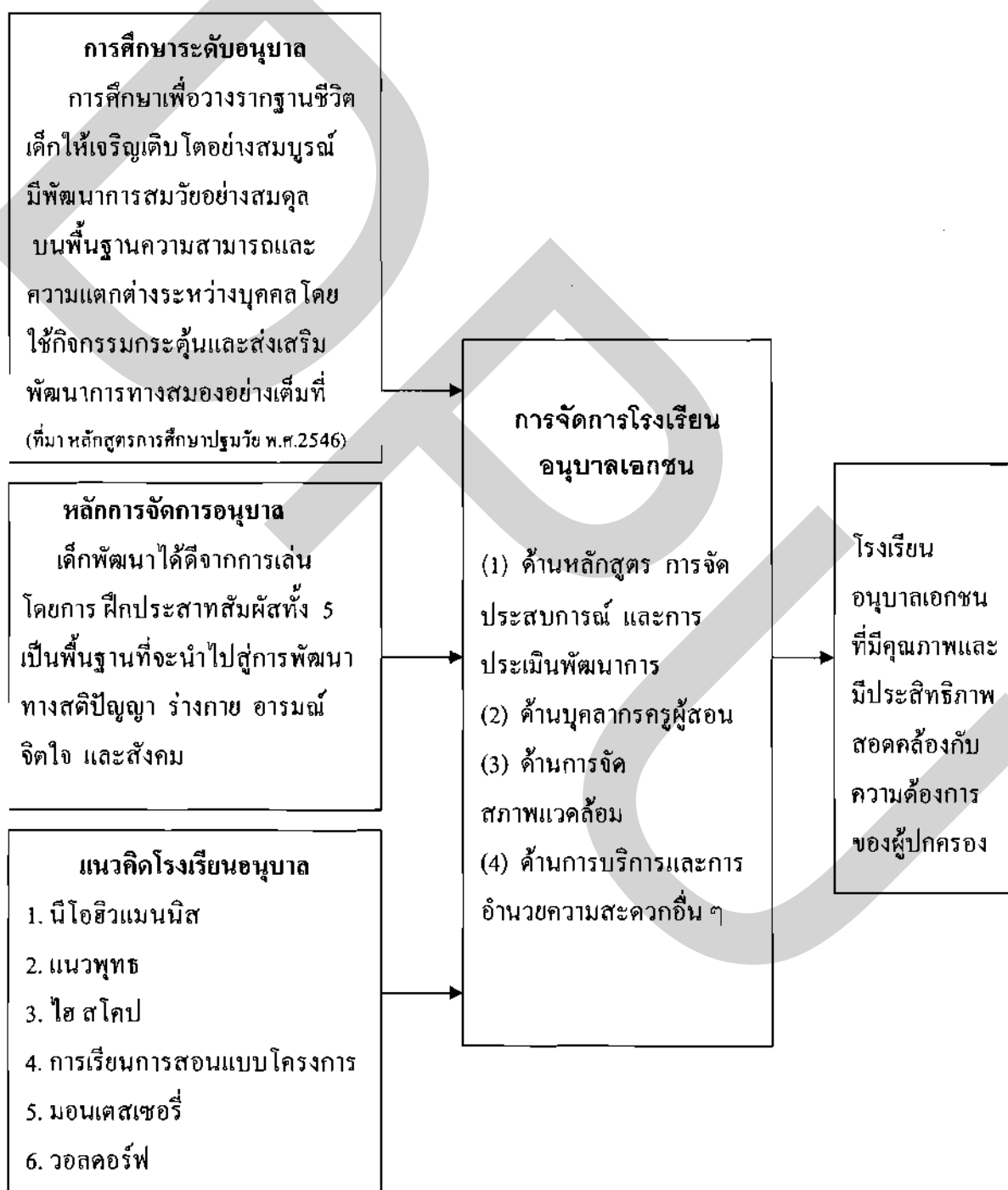
ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองกับผู้บริหารต่อสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนและความสอดคล้องระหว่างความคิดเห็นของผู้ปกครองกับผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษาและความต้องการของผู้ปกครองโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านหลักสูตร การจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการ ด้านบุคลากร ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านการบริการและการอำนวยความสะดวกอื่น ๆ โดยกำหนดวิธีดำเนินการและกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

- 3.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในบทที่ 2 ทำให้ได้กรอบแนวคิดในการศึกษา ดังนี้



3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยผู้บริหารจำนวน 41 คน และผู้ปกครองเด็กที่กำลังเรียนในระดับอนุบาล 1 ถึง อนุบาล 3 จำนวน 3,786 คน ของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2548 จำนวน 41 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 3,827 คน

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

3.2.2.1 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารจำนวน 21 คน และผู้ปกครองจำนวน 320 คน ของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2548 รวมทั้งสิ้น 341 คน แบ่งประเภทของโรงเรียนตามขนาด โดยยึดหลักโรงเรียนประเภทสามัญศึกษา ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 มาตรา 15(1) และใช้เกณฑ์การแบ่งขนาดโรงเรียนของกองนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้คือ

- 1) ขนาดเล็ก มีนักเรียนตั้งแต่ 120 คน ลงมา
- 2) ขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ 121 – 300 คน
- 3) ขนาดใหญ่ มีนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

3.2.2.2 การสุ่มตัวอย่างจากประชากรตามขนาดของแต่ละโรงเรียนทั้งจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 41 โรงเรียน โดยสุ่มแบบง่ายร้อยละ 50 ด้วยวิธีจับสลากได้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 21 โรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 15 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 5 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่ 1 โรงเรียน (ดูภาคผนวกรายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง)

3.2.2.3 กำหนดกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารได้มาจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนละ 1 คน รวม 21 คน ผู้ปกครองจำนวน 1,893 คน สุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2532 : 40) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 320 คน จากนั้นใช้วิธีการเทียบบัญชีไตรยางศ์กระจายตามขนาดของโรงเรียน ได้ตามตารางดังนี้

ขนาด	จำนวนโรงเรียน		ผู้บริหาร	ผู้ปกครอง	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
เล็ก	30	15	15	855	144
กลาง	9	5	5	697	118
ใหญ่	2	1	1	341	58
รวม	41	21	21	1,893	320

3.2.2.4 เลือกผู้บริหารจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 21 คน และผู้ปกครองตามขนาดของแต่ละโรงเรียนได้กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนละ 9-10 คน รวม 144 คน โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนละ 23-24 คน รวม 118 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 58 คน รวมทั้งสิ้น 320 คน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน เก็บแบบสอบถามจากผู้ปกครองและผู้บริหาร คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลทั่วไป เป็นแบบให้เลือกตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหา 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร การจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการ ด้านบุคลากรครูผู้สอน ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านการอำนวยความสะดวกและบริการอื่นๆ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าแบ่งเป็น 5 ระดับ ของ Likert's Rating Scale คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ระดับการให้คะแนนดังนี้

ระดับความคิดเห็น	มากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
ระดับความคิดเห็น	มาก	ให้ 4 คะแนน
ระดับความคิดเห็น	ปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
ระดับความคิดเห็น	น้อย	ให้ 2 คะแนน
ระดับความคิดเห็น	น้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

การแปลความหมายค่าเฉลี่ยในตารางข้อมูลเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน จึงใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2532 : 100) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 – 5.00	หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับ มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.50	หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับ มาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.50	หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับ ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 – 2.50	หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับ น้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.50	หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการและข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษา
โรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ เป็นแบบเลือกตอบและคำถามปลายเปิดเพื่อให้
ผู้ตอบแบบสอบถามระบุความต้องการและข้อเสนอแนะ

3.4 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.4.2 นำตัวอย่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาพัฒนาเป็นเครื่องมือตามกรอบที่ได้กำหนด โดย
ขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษา

3.4.3 ตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา โดยนำแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5
ท่าน ตรวจสอบเพื่อปรับปรุง แก้ไข ให้ได้ตรงตามเนื้อหา ดังนี้

(1) ดร. วิลเลียม วิมุคตายน ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตเวชเด็ก โรงพยาบาลราชวิถี

(2) นางวัฒนา รวยสำราญศึกษานิเทศก์ชำนาญการ 9 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
สมุทรปราการ เขต 1

(3) นางจริธร แหวนทอง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ 9 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
สมุทรปราการ เขต 1

(4) นางสาวถิ มะกล้าทอง ผู้อำนวยการโรงเรียนสวนอักษร จังหวัดปทุมธานี

(5) นายบุญระวี นิมมา ครูใหญ่โรงเรียนเทพกระศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ

3.4.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และนำไปทดลองใช้กับ
ผู้บริหารจำนวน 15 คน และผู้ปกครองจำนวน 15 คน ของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัด
สมุทรปราการ ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาความเที่ยงตรง (ดูภาคผนวกรายชื่อโรงเรียนที่มีใช้กลุ่ม
ตัวอย่าง)

3.4.5 นำแบบสอบถามจากการทดลองมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของ Cronbach โดยวิธีหาค่า
ของสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2532 :96) ด้วยโปรแกรม
SPSS version 11.0 ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.9438

3.4.6 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จด้วยดี ผู้วิจัยจึงดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามวิธีและขั้นตอน ดังนี้

3.5.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 และ เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการส่งแบบสอบถามให้ผู้บริหารและผู้ปกครอง

3.5.2 นำแบบสอบถามไปให้ผู้บริหารโรงเรียนด้วยตนเอง และขอความอนุเคราะห์ผู้บริหารส่งแบบสอบถามให้ผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และนัดวันไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง รวบรวมแบบสอบถามผู้ปกครองทั้งสิ้น 320 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามตอบกลับ จำนวน 275 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.93 และแบบสอบถามผู้บริหารทั้งสิ้น 21 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามตอบกลับ จำนวน 21 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์

3.6.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS for Windows เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.7.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลทั่วไป เป็นแบบให้เลือกตอบ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง โดยการหาค่าร้อยละ

3.7.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ใช้การวิเคราะห์ความคิดเห็นการจัดการศึกษาโรงเรียนอนุบาลเอกชน โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการจัดลำดับ

3.7.3 แบบสอบถามตอนที่ 3 เกี่ยวกับความต้องการและข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ใช้การวิเคราะห์ความต้องการและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการศึกษาโรงเรียนอนุบาลเอกชน โดยการหาค่าร้อยละ วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการจัดลำดับ

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความสอดคล้องระหว่างความคิดเห็นของผู้ปกครองกับผู้บริหารต่อการจัดการศึกษาและความต้องการของผู้ปกครอง โรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองกับผู้บริหารต่อสภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนอนุบาลเอกชน (2) ศึกษาความสอดคล้องระหว่างความคิดเห็นของผู้ปกครองกับผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษาและความต้องการของผู้ปกครอง โรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและผู้ปกครอง โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลทั่วไป (ตารางที่ 4.1-4.2)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ (ตารางที่ 4.3-4.6)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการและข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ (ตารางที่ 4.7-4.11)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่เป็นผู้ปกครองทั้งหมด 275 คน และผู้บริหารจำนวน 21 คน รายละเอียด ดังตารางที่ 4.1 และตารางที่ 4.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง

รายการ	ผู้ปกครอง n=275	
	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	77	28.0
หญิง	198	72.0
อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	22	8.0
25 – 30 ปี	68	24.7
31 – 35 ปี	87	31.6
36 – 40 ปี	67	24.4
มากกว่า 40 ปี	31	11.3
ระดับการศึกษา		
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือต่ำกว่า	59	21.5
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	76	27.6
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	140	50.9
อาชีพ		
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	44	16.0
ธุรกิจส่วนตัว	40	14.5
พนักงานบริษัท	82	29.8
รับจ้าง	78	28.4
อื่น ๆ	31	11.3

จากตารางที่ 4.1 ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 72.0 รองลงมาเป็นเพศชาย ร้อยละ 28.0 มีระหว่างอายุ 31-35 ปี ร้อยละ 31.6 รองลงมาคืออายุ ระหว่าง 25-30 ปี ร้อยละ 24.7 และน้อยที่สุดมากกว่า 40 ปี ร้อยละ 11.3

ส่วนใหญ่ผู้ปกครองสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า ร้อยละ 50.9 รองลงมา ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า ร้อยละ 27.6 และน้อยที่สุดสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมตอนปลาย หรือต่ำกว่า ร้อยละ 21.5 ด้านอาชีพส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัทร้อยละ 29.8 รองลงมา มีอาชีพ รับจ้าง ร้อยละ 29.8 น้อยที่สุดอาชีพอื่นๆ ร้อยละ 11.3

ตารางที่ 4.2 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร

รายการ	ผู้บริหาร n=21	
	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	4	19.0
หญิง	17	81.0
อายุ		
ต่ำกว่า 31 ปี	1	4.8
31 – 40 ปี	8	38.1
41 – 50 ปี	10	47.6
มากกว่า 50 ปี	2	9.5
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	12	57.1
ปริญญาโท	8	38.1
ปริญญาเอก	1	4.8
ตำแหน่ง		
ผู้รับใบอนุญาต	3	14.2
ผู้จัดการ	5	23.8
ครูใหญ่	13	61.9
ประสบการณ์ด้านการบริหารโรงเรียน		
ต่ำกว่า 5 ปี	2	9.5
5- 10 ปี	4	19.0
11 – 15 ปี	6	28.6
16 – 20 ปี	4	19.0
มากกว่า 20 ปี	5	23.8

ตารางที่ 4.2 ผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 81.0 เพศชายร้อยละ 19.0 เมื่อจำแนกตามอายุพบว่า อันดับหนึ่งมีอายุระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 47.6 รองลงมาอายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 38.1 และน้อยที่สุด ต่ำกว่า 31 ปี ร้อยละ 4.8

การศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 57.1 รองลงมาเป็น ปริญญาโท ร้อยละ 38.1 และน้อยที่สุดคือ ระดับปริญญาเอก ร้อยละ 4.8

ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครูใหญ่ ร้อยละ 61.9 รองลงมาเป็นผู้จัดการ ร้อยละ 23.8 และอันดับสุดท้าย คือผู้รับใบอนุญาต ร้อยละ 14.2

ประสบการณ์ในด้านการบริหารโรงเรียน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ 11-15 ปี ร้อยละ 28.6 รองลงมา มากกว่า 20 ปี ร้อยละ 23.8 และต่ำกว่า 5 ปี น้อยที่สุด ร้อยละ 9.5

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการการศึกษาใน 4 ด้านคือ ด้านหลักสูตร การจัดประสบการณ์และการประเมินพัฒนาการ ด้านบุคลากรครูผู้สอน ด้านการจัดสภาพแวดล้อม และด้านการบริการอำนวยความสะดวกอื่น ๆ โดยผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ปกครองจำนวน 275 คน และผู้บริหารจำนวน 21 คน รายละเอียดดังตารางที่ 4.3-4.6

ตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นด้านหลักสูตรการจัดประสบการณ์และการประเมินพัฒนาการ

รายการ	ผู้ปกครอง n=275				ผู้บริหาร n=21			
	\bar{X}	S.D	เกณฑ์	ลำดับ	\bar{X}	S.D	เกณฑ์	ลำดับ
ด้านหลักสูตรการจัดประสบการณ์และการประเมินพัฒนาการ								
1. ส่งเสริมการจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อมให้เด็กเกิดพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญา	4.00	.710	มาก	1	4.38	.699	มาก	1
2. การเตรียมความพร้อมให้เด็กอ่านออกเขียนได้ คิดคำนวณคล่อง	3.72	.729	มาก	10	3.86	.655	มาก	9
3. ให้ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน	3.32	.773	ปานกลาง	14	3.43	.978	ปานกลาง	14
4. แนวการจัดการกิจกรรมเน้นให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่น การร้องเพลง และเกมต่างๆ	3.85	.747	มาก	7	4.24	.625	มาก	5
5. จัดกิจกรรมเพื่อให้เด็กมีจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์	3.88	.764	มาก	5	4.24	.700	มาก	6
6. จัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม เช่น การไหว้ สวดมนต์ การรู้จักประหยัด มีวินัย มารยาทที่เหมาะสม	3.93	.658	มาก	3	4.24	.539	มาก	4
7. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กสามารถปรับตัวเข้ากับสังคม และผู้อื่นได้	3.93	.709	มาก	4	4.10	.436	มาก	8
8. ใช้สื่อและเทคโนโลยีช่วยพัฒนาในการเรียนการสอน	3.63	1.94	มาก	12	3.48	.512	มาก	13
9. จัดกิจกรรมโดยการให้เด็กลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้	3.65	.765	มาก	11	3.67	.577	มาก	11
10. จัดกิจกรรมให้เด็กเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและของจริง	3.59	.760	มาก	13	3.81	.602	มาก	10

(ต่อ) ตารางที่ 4.3

11. จัดการประเมินพัฒนาการด้วยเครื่องมือ และวิธีการที่หลากหลายอย่างต่อเนื่อง เช่น รายงานด้วยวาจา สมุครายงาน	3.75	.743	มาก	8	4.33	.658	มาก	2
12. แจ้งผลการประเมินพัฒนาการเด็กให้ ผู้ปกครองทราบเป็นระยะ ๆ	3.98	.742	มาก	2	4.29	.561	มาก	3
13. ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการสนับสนุน กิจกรรมการเรียนการสอน	3.75	3.123	มาก	9	3.57	.676	มาก	12
14. มีการพัฒนาให้เด็กแสดงอารมณ์อย่าง เหมาะสมกับวัย	3.85	.714	มาก	6	4.14	.655	มาก	7
รวมเฉลี่ย	3.77	.991	มาก		3.98	.631	มาก	

จากตารางที่ 4.3 พบว่าผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าการจัดการศึกษาด้านหลักสูตร การ
จัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) และเมื่อแยกเป็นรายข้อ
พบว่า อันดับ 1 คือ โรงเรียนส่งเสริมการจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อมให้เด็กเกิดพัฒนาการ
ด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญา ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมาคือการแจ้งผลการประเมิน
พัฒนาการเด็กให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะ ๆ อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ($\bar{X} = 3.98$) และสุดท้าย
คือการให้ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X} = 3.32$)

ในส่วนความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อในด้านนี้ พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ
มาก ($\bar{X} = 3.98$) และเมื่อแยกเป็นรายข้อ พบว่า อันดับ 1 คือ โรงเรียนมีการจัดการด้านหลักสูตร
โดยส่งเสริมการจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อมให้เด็กเกิดพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ
สังคม สติปัญญา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) รองลงมา คือ แจ้งผลการประเมินพัฒนาการเด็ก
ให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะ ๆ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) และน้อยที่สุด คือ การให้ผู้ปกครอง
ชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$)

ถึงแม้ค่าเฉลี่ยโดยรวมจะอยู่ในระดับมากเท่ากัน แต่บางรายการผู้ปกครองและ
ผู้บริหารมีลำดับความคิดเห็นที่ไม่สอดคล้อง 2 ประเด็น คือ การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็ก
สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมและผู้อื่น ผู้ปกครองมีความคิดเห็นอยู่ในลำดับที่ 4 ส่วนความคิดเห็น
ของผู้บริหารมีความคิดเห็นอยู่ในลำดับที่ 8 และการจัดการประเมินพัฒนาการด้วยเครื่องมือวิธีการ
ที่หลากหลายอย่างต่อเนื่อง โดยผู้ปกครองมีความคิดเห็นที่โรงเรียนมีการจัดการในด้านนี้อยู่ใน

ลำดับที่ 8 ส่วนผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนมีการจัดการอยู่ในลำดับที่ 2 ส่วนในข้ออื่น ๆ มีความคิดเห็นอยู่ในลำดับที่ใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 4.4 ความคิดเห็นด้านบุคลากรครูผู้สอน

รายการ	ผู้ปกครอง				ผู้บริหาร			
	\bar{X}	S.D	เกณฑ์	ลำดับ	\bar{X}	S.D	เกณฑ์	ลำดับ
บุคลากรครูผู้สอน								
1. ครูจัดกิจกรรมเพื่อให้เด็กได้พัฒนาในด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา	3.97	.675	มาก	7	4.14	.655	มาก	8
2. ครูมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้ปกครองเป็นอย่างดี	4.09	.694	มาก	4	4.33	.483	มาก	2
3. ครูได้แสดงพฤติกรรมว่ารักและเข้าใจเด็ก	4.00	.720	มาก	6	4.24	.539	มาก	4
4. ครูมีกิริยา มารยาทเรียบร้อย แต่งกายสุภาพ	4.10	.635	มาก	3	4.19	.512	มาก	6
5. ครูดูแลเอาใจใส่เมื่อเด็กเจ็บป่วย และให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี	4.13	.690	มาก	2	4.33	.483	มาก	2
6. ครูติดต่อกับผู้ปกครองเป็นประจำเพื่อร่วมมือกันพัฒนา และแก้ปัญหาของเด็ก	3.87	.755	มาก	8	4.24	.539	มาก	4
7. ครูแก้ไขการพูด การอ่านของเด็กให้ชัดเจน	.379	.749	มาก	9	4.14	.478	มาก	9
8. ครูเป็นแบบอย่างที่ดีของเด็กในการพูดและการกระทำ	4.04	.680	มาก	5	4.10	.700	มาก	7
9. ครูดูแลความปลอดภัยของเด็กเมื่ออยู่ในโรงเรียน	4.15	.695	มาก	1	4.62	.590	มากที่สุด	1
รวมเฉลี่ย	4.01	.699	มาก		4.25	.553	มาก	

จากตาราง 4.4 พบว่าความคิดเห็นของผู้ปกครองในด้านการจัดการด้านบุคลากร ครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) เมื่อแยกเป็นรายข้อพบว่าอันดับ 1 คือ ครูดูแลความปลอดภัยของเด็กเมื่ออยู่ใน โรงเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) รองลงมาคือ ครูดูแลเอาใจใส่เมื่อเด็กเจ็บป่วย และให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) และน้อยที่สุด คือ ครูแก้ไขการพูด การอ่านของเด็กอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$)

ในส่วนความคิดเห็นผู้บริหารในด้านดังกล่าว มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อแยกเป็นรายข้อพบว่า อันดับแรก คือ ครูมีการดูแลความปลอดภัยของเด็กเมื่ออยู่ในโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) รองลงมา คือ ครูดูแลเอาใจใส่เมื่อเด็กเจ็บป่วยโดยให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี และครูแสดงพฤติกรรมว่ารักและเข้าใจเด็ก ซึ่งมีความคิดเห็นที่เท่ากัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) ลำดับสุดท้าย คือ การที่ครูได้แก้ไขการพูด การอ่านของเด็กให้ชัดเจนขึ้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$)

โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมากและมีลำดับที่ใกล้เคียงกัน แต่มีความคิดเห็นที่ไม่สอดคล้องกัน 1 ประเด็น คือ ครูมีการติดต่อกับผู้ปกครองเป็นประจำ เพื่อร่วมมือกันพัฒนาและแก้ไขปัญหาของเด็ก ผู้ปกครองมีความคิดเห็นอยู่ในลำดับที่ 8 ส่วนผู้บริหารมีความคิดเห็นอยู่ในลำดับที่ 4

ตารางที่ 4.5 ความคิดเห็นด้านการจัดสภาพแวดล้อม

รายการ	ผู้ปกครอง				ผู้บริหาร			
	\bar{X}	S.D	เกณฑ์	ลำดับ	\bar{X}	S.D	เกณฑ์	ลำดับ
การจัดสภาพแวดล้อม								
1. จัดสภาพห้องเรียนและบรรยากาศให้มีความอบอุ่นเหมือนบ้าน	4.07	2.522	มาก	1	4.43	.598	มาก	2
2. โต๊ะ เก้าอี้ ตู้ชั้น ในห้องเรียนมีขนาดเหมาะสมและเพียงพอกับจำนวนเด็ก	3.92	.793	มาก	5	4.33	.577	มาก	3
3. ห้องเรียนสะอาด เรียบร้อย สวยงาม	3.96	.724	มาก	3	4.33	.577	มาก	3
4. ห้องน้ำ ห้องส้วม สะอาดถูกสุขลักษณะ อาคารเรียนและบริเวณโดยรอบมีความมั่นคงแข็งแรง และปลอดภัย	3.97	1.927	มาก	2	4.33	.577	มาก	3
5. จัดมุมต่างๆ และมีอุปกรณ์ที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กเช่น มุมหนังสือ มุมบ้าน มุมศิลปะ เป็นต้น	3.80	.796	มาก	7	4.10	.625	มาก	7
6. ภายในห้องเรียนมีอุปกรณ์การเรียนการสอนเช่น ไม้บล็อก เกมการศึกษา	3.73	.768	มาก	9	4.10	.625	มาก	7
7. บริเวณโรงเรียนสะอาด ร่มรื่น สวยงาม ทั้งสวนหย่อม สนามหญ้า	3.78	.835	มาก	8	4.43	.507	มาก	1
8. มีเครื่องเล่นสนามช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านกล้ามเนื้ออย่างเพียงพอ ได้มาตรฐาน คุณภาพอย่างเหมาะสม	3.95	4.023	มาก	4	4.10	.625	มาก	3
9. มีพื้นที่สำหรับเด็กวิ่งเล่น หรือออกกำลังกาย	3.83	2.573	มาก	6	3.90	.831	มาก	9
10. มีการจัดป้ายข่าวประชาสัมพันธ์แก่ผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ	3.53	.794	มาก	10	3.90	.831	มาก	9
11. จัดแหล่งเรียนรู้บริเวณรอบๆ โรงเรียน เช่น มุมนิทรรศการ แปลงเกษตรสาธิต สัตว์เลี้ยง เป็นต้น	3.19	.899	ปานกลาง	11	3.33	.966	ปานกลาง	11
รวมเฉลี่ย	3.79	1.514	มาก		4.11	.655	มาก	

จากตาราง 4.5 พบว่าความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการด้านการจัดสภาพแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$) เมื่อแยกเป็นรายชื่อจะพบว่าอันดับ 1 คือ การจัดสภาพห้องเรียนและบรรยากาศให้มีความอบอุ่นเหมือนบ้าน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) อันดับ 2 คือ ห้องน้ำ ห้องส้วมสะอาดถูกสุขลักษณะ มีอาคารเรียนและบริเวณ โดยรอบมีความมั่นคงแข็งแรง และปลอดภัย อยู่ในระดับ ($\bar{X} = 3.97$) และอันดับสุดท้ายเป็นการจัดแหล่งเรียนรู้บริเวณรอบๆ โรงเรียน เช่น มุมนิทรรศการ แปลงเกษตรสาธิต สัตว์เลี้ยง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.19$)

ในส่วนความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อด้านดังกล่าวข้างต้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) เมื่อแยกเป็นรายชื่อจะพบว่า อันดับแรกบริเวณโรงเรียนสะอาด ร่มรื่น สวยงาม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) รองลงมามีการจัดสภาพห้องเรียนและบรรยากาศให้มีความอบอุ่นเหมือนบ้านค่าเฉลี่ยที่ใกล้เคียงกัน คือ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) ลำดับสุดท้าย คือ โรงเรียนมีการจัดแหล่งเรียนรู้รอบๆ โรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$)

ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ลำดับที่ใกล้เคียงกันแต่มีลำดับที่มีความแตกต่างในด้านความคิดเห็นที่ไม่สอดคล้องกัน 1 ประเด็น คือ บริเวณโรงเรียนสะอาด ร่มรื่น สวยงามทั้งสวนหย่อม สนามหญ้า ซึ่งผู้ปกครองมีความคิดเห็นอยู่ในลำดับที่ 8 ส่วนผู้บริหารมีความคิดเห็นอยู่ในลำดับที่ 1

ตารางที่ 4.6 ความคิดเห็นด้านการบริการและการอำนวยความสะดวกอื่นๆ

รายการ	ผู้ปกครอง				ผู้บริหาร			
	\bar{X}	S.D	เกณฑ์	ลำดับ	\bar{X}	S.D	เกณฑ์	ลำดับ
การบริหารและการอำนวยความสะดวกอื่นๆ							มาก ที่สุด	1
1. มีการจัดบริการอาหารกลางวันที่ถูกหลักโภชนาการ	3.99	.725	มาก	3	4.67	.483		
2. จัดอาหารเสริม เช่น นม ของว่าง ให้แก่เด็ก	3.95	.736	มาก	5	4.35	.577	มาก	6
3. จัดน้ำดื่มและภาชนะที่สะอาด และมีปริมาณเพียงพอ	3.98	.792	มาก	4	4.38	.669	มาก	5
4. มีห้องหรือบริเวณเฉพาะสำหรับการจัดเตรียมอาหารที่สะอาด	3.93	.731	มาก	6	4.43	.598	มาก	4
5. มีการจัดบริการตรวจสุขภาพเด็ก	3.80	.772	มาก	9	4.14	.573	มาก	9
6. มีห้องพยาบาล และยาสามัญประจำบ้าน เต็มขนอน พร้อมทั้งการปฐมพยาบาลให้แก่เด็กที่เจ็บป่วย	3.49	.785	ปาน กลาง	10	3.48	.928	ปาน กลาง	10
7. มีบริการรถรับ-ส่งที่ดี พร้อมครูดูแลความปลอดภัยของเด็กขณะอยู่ในรถ ขึ้นและลง	4.04	.696	มาก	2	4.48	.602	มาก	3
8. รับฟังปัญหาและแก้ไขปัญหเกี่ยวกับบริการของโรงเรียน	3.87	.690	มาก	7	4.33	.577	มาก	6
9. มีการฝึกสุขนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหาร เช่น ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร การแปรงฟัน หลังรับประทานอาหาร	4.04	.690	มาก	1	4.52	.512	มาก ที่สุด	2
10. จัดครูหรือเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ตรวจตราบุคคลที่มาติดต่อ หรือเข้า-ออกโรงเรียน	3.81	.858	มาก	8	4.24	.625	มาก	8
รวมเฉลี่ย	3.89	.748	มาก		4.30	.614	มาก	

ตารางที่ 4.6 พบว่าความคิดเห็นของผู้ปกครองในด้านการจัดการด้านการบริการและการอำนวยความสะดวกอื่นๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) เมื่อแยกเป็นรายข้อจะพบว่าอันดับแรก คือมีการฝึกสุนัขที่ตีในการรับประทานอาหาร เช่น ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร การแปรงฟันหลังรับประทานอาหาร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) รองลงมา มีบริการรถรับ-ส่งที่ดี พร้อมครูดูแลความปลอดภัยของเด็กขณะอยู่ในรถ ขึ้นและลง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) และอันดับสุดท้าย คือ มีห้องพยาบาล และยาสามัญประจำบ้าน เต็มจนพร้อมทั้งการปฐมพยาบาลให้แก่เด็กที่เจ็บป่วย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$)

ในส่วนความคิดเห็นของผู้บริหารในด้านดังกล่าวข้างต้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) เมื่อแยกเป็นรายข้อพบว่า อันดับแรก โรงเรียนมีการจัดบริการอาหารกลางวันที่ถูกหลักโภชนาการ คือ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$) รองลงมา มีการฝึกสุนัขที่ตีในการรับประทานอาหาร เช่น ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร การแปรงฟันหลังรับประทานอาหาร ($\bar{X} = 4.52$) และอันดับสุดท้าย คือ มีการจัดบริการห้องพยาบาล ยาสามัญประจำบ้าน การดูแลพยาบาลเด็กที่เจ็บป่วย อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$)

สำหรับในด้านนี้ผู้ปกครองและผู้บริหารมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน มีลำดับที่ใกล้เคียงกันทุกข้อ

ตอนที่ 3 ความต้องการและข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาโรงเรียนอนุบาลเอกชน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการในการจัดการศึกษา โดยผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ปกครองจำนวน 275 คน และผู้บริหารจำนวน 21 คน รายละเอียดดังตารางที่ 4.7 - 4.10

ตารางที่ 4.7 ความต้องการด้านหลักสูตร การจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการ

รายการ	ผู้ปกครอง			ผู้บริหาร		
	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับ	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับ
การจัดหลักสูตรของโรงเรียน						
1. เน้นวิชาการให้เด็กอ่านออกเขียนได้ คิดคำนวณ	71	25.8	3	2	9.5	3
2. เน้นการจัดประสบการณ์เพื่อเตรียมความพร้อมใน ลักษณะการเรียนปนเล่น	100	36.4	2	7	33.4	2
3. เน้นทั้งการเตรียมความพร้อม การอ่าน เขียน และคิดเลข	102	37.1	1	12	57.1	1
4. อื่น ๆ (โปรดระบุ.....)	2	.8	4	0	0	4
การส่งเสริมพัฒนาการเด็ก เด่นในด้าน						
1. ด้านร่างกาย	8	2.9	5	1	4.8	5
2. ด้านอารมณ์ - จิตใจ	54	19.6	3	3	14.3	2
3. ด้านสังคม	9	3.3	4	2	9.5	4
4. ด้านสติปัญญา	72	26.2	2	3	14.3	2
5. ทุกด้านควบคู่กันไป	132	48.0	1	12	57.1	1
ความต้องการให้โรงเรียนมีลักษณะเด่นในด้าน						
1. เน้นเรื่องการพัฒนาจริยธรรม ศิล สมาธิ ปัญญา	7.4	26.9	5	6	28.6	2
2. เน้นความสามารถทางศิลปะ	4	1.5	6	1	4.8	6
3. เน้นความสามารถทางดนตรี และ กีฬา	8	2.9	4	2	9.5	3
4. เน้นพัฒนาด้านสติปัญญาวิชาการ	62	22.5	2	2	9.5	3
5. เน้นการเป็นอิสระของเด็กตามธรรมชาติ	34	12.4	3	2	9.5	3
6. เน้นด้านร่างกาย จิตใจ ความมีน้ำใจและวิชาการ	93	33.8	1	8	38.1	1
การรายงานผลพัฒนาการให้ผู้ปกครองทราบ						
1. ทุกครั้งที่มีการวัดและประเมินพัฒนาการ	109	39.6	1	8	38.1	1
2. เป็นรายเดือน	69	25.1	2	6	28.6	2
3. เป็นรายสัปดาห์	49	16.7	4	1	4.8	4
4. เป็นรายภาค	51	18.5	3	6	28.6	2

จากตารางที่ 4.7 พบว่าการจัดหลักสูตรของโรงเรียนผู้ปกครองมีความต้องการให้โรงเรียนเน้นทั้งการเตรียมความพร้อม การอ่าน เขียน และคิดเลข ร้อยละ 37.1 รองลงมา คือ เน้นการจัดประสบการณ์เพื่อเตรียมความพร้อม ในลักษณะเรียนปนเล่น ร้อยละ 36.4 และน้อยที่สุด คือ ในด้านอื่นๆ คือ เน้นวิชาการเพื่อทดสอบ เข้าเรียนต่อระดับประถมศึกษา ร้อยละ 0.8 สำหรับความต้องการของผู้บริหารอันดับแรก คือ การจัดหลักสูตรที่เน้นทั้งการเตรียมความพร้อม การอ่าน การเขียน และ คิดเลข ร้อยละ 57.1 รองลงมา คือ เน้นการจัดประสบการณ์เพื่อเตรียมความพร้อม ในลักษณะการเรียนปนเล่น ร้อยละ 33.4 ที่น้อยที่สุด คือ ด้านอื่น ๆ ร้อยละ 0

การส่งเสริมพัฒนาการเด็กผู้ปกครองต้องการให้เน้นทุกด้านควบคู่กันไป ร้อยละ 48.0 รองลงมาด้านสติปัญญา ร้อยละ 26.2 และที่น้อยที่สุดคือ ด้านร่างกาย ร้อยละ 2.9 สำหรับผู้บริหารต้องการให้เด่นทุกด้านควบคู่กันไปเช่นเดียวกัน ร้อยละ 57.1 รองลงมาด้านสติปัญญากับด้านอารมณ์-จิตใจ ร้อยละ 14.3 และน้อยที่สุด คือ ด้านร่างกาย ร้อยละ 4.8

ส่วนใหญ่ผู้ปกครองต้องการให้โรงเรียนมีลักษณะเด่น คือ ด้านร่างกาย จิตใจ ความมีน้ำใจและวิชาการ ร้อยละ 33.8 รองลงมาเรื่องการพัฒนาจริยธรรม ศิล สมาธิ ปัญญา ร้อยละ 26.9 และด้านความสามารถทางศิลปะเป็นลำดับสุดท้าย ร้อยละ 1.5 ในส่วนของผู้บริหารพบว่าส่วนใหญ่คือด้านร่างกาย จิตใจ ความมีน้ำใจ และวิชาการ ร้อยละ 38.1 รองลงมาเรื่องการพัฒนาจริยธรรม ศิล สมาธิ ปัญญา ร้อยละ 28.6 และน้อยที่สุดเป็นความสามารถด้านศิลปะ ร้อยละ 4.8 เช่นเดียวกับความต้องการของผู้ปกครอง

การรายงานผลพัฒนาการเด็กผู้ปกครองต้องการให้แจ้งผู้ปกครองทราบทุกครั้งที่มีการวัดและประเมินพัฒนาการ ร้อยละ 39.6 รองลงมาเป็นรายเดือน ร้อยละ 25.1 และน้อยที่สุดเป็นรายสัปดาห์ ร้อยละ 16.7 ส่วนผู้บริหารโรงเรียน พบว่าส่วนใหญ่ต้องการให้แจ้งผู้ปกครองทุกครั้งที่มีการวัดและประเมินพัฒนาการ ร้อยละ 38.1 รองลงมาเป็นการรายงานรายเดือนหรือสัปดาห์ ร้อยละ 28.6 และรายสัปดาห์น้อยที่สุด ร้อยละ 4.8

สำหรับความต้องการด้านหลักสูตร การจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการพบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการที่สอดคล้องกับผู้บริหาร คือ มีลำดับที่ใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 4.8 ความต้องการบุคลากรครูผู้สอน

รายการ	ผู้ปกครอง			ผู้บริหาร		
	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับ	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับ
ประสบการณ์ของครูผู้สอน ระดับชั้น อนุบาล						
1. จบการศึกษาอย่างน้อยระดับปริญญาตรีด้านอนุบาลโดยตรง	119	43.3	1	7	33.3	2
2. ไม่จำเป็นต้องจบการศึกษาด้านอนุบาลโดยตรง แต่มีประสบการณ์เป็นครูอนุบาลมาแล้ว	90	32.7	2	8	38.1	1
3. ผ่านการอบรมด้านอนุบาล	59	21.4	3	5	23.8	3
4. อื่นๆ (โปรระบุ).....	7	2.5	4	1	4.8	4
อายุของครูอนุบาลที่เหมาะสม						
1. 20-30 ปี	96	34.9	1	2	9.5	4
2. 31-40 ปี	89	32.1	2	8	38.1	1
3. 41-50 ปี	18	5.8	4	8	38.1	1
4. ไม่จำกัดอายุ	72	26.4	3	3	14.3	3

จากตารางที่ 4.8 พบว่าประสบการณ์ของครูสอนระดับอนุบาลที่ผู้ปกครองต้องการมากที่สุด คือ จบการศึกษาอย่างน้อยระดับปริญญาตรี ด้านอนุบาลโดยตรง ร้อยละ 43.3 รองลงมา ครูไม่จำเป็นต้องจบการศึกษาด้านอนุบาลโดยตรง แต่มีประสบการณ์เป็นครูอนุบาลมาแล้ว ร้อยละ 32.7 และอื่นๆ คือ ไม่จำกัดประสบการณ์ และวุฒิการศึกษา ร้อยละ 2.5 ส่วนผู้บริหารส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่าครูไม่จำเป็นต้องจบการศึกษาด้านอนุบาล โดยตรงแต่มีประสบการณ์เป็นครูอนุบาลมาแล้ว ร้อยละ 38.1 รองลงมา คือ จบการศึกษาอย่างน้อยระดับปริญญาตรี ด้านอนุบาลโดยตรง ร้อยละ 33.3 และน้อยที่สุดอื่นๆ คือ อย่างไรก็ได้ ขอให้มีความรู้ของความเป็นครู ร้อยละ 2.5

อายุของครูอนุบาลที่ผู้ปกครองคิดว่าเหมาะสมอยู่ในช่วงระหว่าง 20-30 ปี ร้อยละ 34.9 อันดับต่อมาไม่จำกัดอายุ ร้อยละ 26.4 ส่วนอายุระหว่าง 41-50 ร้อยละ 5.8 ผู้บริหารมีความคิดเห็นอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 31-40 ปี และ 41-50 ปี ร้อยละ 38.1 ส่วนที่น้อยที่สุดอยู่ในช่วงระหว่าง 20-30 ปี ร้อยละ 9.5 สำหรับความต้องการด้านบุคลากรครูผู้สอน พบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการที่สอดคล้องกับผู้บริหาร คือมีลำดับที่ใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 4.9 ความต้องการในการจัดสภาพแวดล้อม

รายการ	ผู้ปกครอง			ผู้บริหาร		
	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับ	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับ
การจัดสภาพแวดล้อมเพิ่มเติม						
1. จัดประชาสัมพันธ์แจ้งข่าวสารความรู้ถึงผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ	171	27.7	2	11	19.0	3
2. จัดสถานที่สำหรับนั่งพักผ่อน และมุมหนังสือสำหรับผู้ปกครอง	94	15.2	3	13	22.4	2
3. จัดห้องรับแขกเมื่อผู้ปกครองมาติดต่อครูประจำชั้น	60	9.7	5	6	10.3	5
4. จัดให้มีป้ายนิเทศ บอร์ดแสดงผลงานของเด็กทั้งภายใน ภายนอกห้องเรียน	201	32.5	1	18	31.0	1
5. จัดผู้แสดงความคิดเห็น	92	14.9	4	10	17.2	4

จากตารางที่ 4.9 ผู้ปกครองต้องการให้มีป้ายนิเทศ บอร์ดแสดงผลงานของเด็กทั้งภายใน ภายนอกห้องเรียน ร้อยละ 32.5 รองลงมาจัดประชาสัมพันธ์แจ้งข่าวสารความรู้ถึงผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ ร้อยละ 27.7 และน้อยที่สุดคือการจัดห้องรับแขกเมื่อผู้ปกครองมาติดต่อครูประจำชั้น ร้อยละ 9.7 สำหรับผู้บริหารส่วนใหญ่จัดให้มีป้ายนิเทศ บอร์ดแสดงผลงานของเด็กทั้งภายใน ภายนอกห้องเรียน ร้อยละ 31.0 ลำดับต่อมาจัดสถานที่สำหรับนั่งพักผ่อน และมุมหนังสือสำหรับผู้ปกครอง ร้อยละ 22.4 และลำดับสุดท้าย คือการจัดห้องรับแขกเมื่อผู้ปกครองมาติดต่อครูประจำชั้น ร้อยละ 10.3

สำหรับความต้องการด้านนี้ พบว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความต้องการที่สอดคล้องกับผู้บริหาร คือมีลำดับที่ที่ใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 4.10 ความต้องการการบริการและการอำนวยความสะดวกอื่น ๆ

รายการ	ผู้ปกครอง			ผู้บริหาร		
	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับ	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับ
กิจกรรมเสริมพิเศษที่โรงเรียนควรจัดเพิ่มเติม						
1. การว่ายน้ำ	119	11.5	5	9	10.1	6
2. คอมพิวเตอร์	172	16.7	2	15	16.9	1
3. นาฏศิลป์	62	6.0	8	10	11.2	7
4. ดนตรี	146	14.2	3	13	14.6	3
5. ภาษาอังกฤษ	188	18.2	1	14	15.7	2
6. ภาษาจีน	85	8.2	7	11	12.4	4
7. กีฬา	136	13.2	4	6	6.7	8
8. ทักษะศึกษา	111	10.7	6	11	12.4	4
9. อื่นๆ	0	0	9	0	0	9

จากตารางที่ 4.10 การจัดบริการเสริมพิเศษที่โรงเรียนควรจัดเพิ่มเติม ผู้ปกครองมีความต้องการให้เพิ่มการเรียนภาษาอังกฤษ ร้อยละ 18.2 รองลงมาคอมพิวเตอร์ ร้อยละ 16.7 และน้อยที่สุดคือ ภาษาจีน ร้อยละ 6.0 ผู้บริหารมีความต้องการที่จะจัดเพิ่มเติมในด้านคอมพิวเตอร์ ร้อยละ 16.9 มากที่สุด รองลงมาเป็นการสอนดนตรี ร้อยละ 15.7 และลำดับสุดท้ายเป็นด้านอื่น ๆ ร้อยละ 2.2

สำหรับความต้องการด้านนี้ พบว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความต้องการที่สอดคล้องกับผู้บริหาร คือมีลำดับที่ใกล้เคียงกัน

ผลการวิเคราะห์การเลือกเข้าโรงเรียนอนุบาลตามความต้องการของผู้ปกครองซึ่งเป็นแบบสอบถามเฉพาะผู้ปกครองจำนวน 275 คน โดยสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 รายละเอียดดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 การตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาล

รายการ	ผู้ปกครอง	
	จำนวน	ร้อยละ
เหตุผลที่ใช้เลือกเข้าโรงเรียน		
1. ใกล้บ้าน	214	27.5
2. มีบุตรหลานเคยศึกษา	107	13.8
3. ความมีชื่อเสียง ความศรัทธา	113	14.5
4. ผู้บริหาร โรงเรียน	78	10.0
5. โรงเรียนตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี	134	17.2
6. ค่าเล่าเรียนเหมาะสม	115	14.8
7. อื่นๆ (โปรดระบุ).....	17	2.2

จากตารางที่ 4.11 เหตุผลที่ผู้ปกครองใช้เลือกโรงเรียนให้บุตรหลาน เหตุผลแรกคือ ใกล้บ้าน ร้อยละ 27.5 โรงเรียนตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี ร้อยละ 17.2 และลำดับสุดท้าย เหตุผลอื่นๆ คือ จำนวนครูต่อนักเรียนเหมาะสม และโรงเรียนมีการให้ผู้ปกครองสามารถแบ่งชำระค่าเล่าเรียนได้ ร้อยละ 2.2

ตอนที่ 3 สรุปความต้องการและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ปกครองและผู้บริหารโรงเรียน

ข้อเสนอแนะของผู้ปกครองและผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาล เอกชนในจังหวัดสมุทรปราการทั้ง 4 ด้านคือ ด้านหลักสูตรการจัดประสบการณ์ ด้านบุคลากร ครูผู้สอน ด้านการจัดสภาพแวดล้อม และด้านการบริการการอำนวยความสะดวกอื่น ๆ สรุป ประเด็นได้ดังนี้

3.1 หลักสูตรการจัดประสบการณ์และการประเมินพัฒนาการ

- (1) ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียน (ความถี่ 17)
- (2) การจัดการเรียนการสอนควรเพิ่มเติมในด้านวิชาการให้มากขึ้น เพื่อให้เด็ก สามารถสอบ เข้าเรียนต่อในระดับประถมศึกษาในโรงเรียนที่มีชื่อเสียงได้ (ความถี่ 14)
- (3) ควรฝึกให้เด็กกล้าแสดงออกทางความคิดให้มากขึ้น (ความถี่ 9)
- (4) ใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยให้มากขึ้น (ความถี่ 6)
- (5) ต้องชี้แจงหลักสูตรการเรียนการสอนให้ผู้ปกครองได้รับรู้และมีส่วนร่วมให้มากขึ้น (ความถี่ 5)
- (6) ปลุกฝังคุณธรรมให้เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่นและประเพณีไทย (ความถี่ 3)
- (7) สอนให้รู้จักการเก็บรักษาสมบัติของตนเอง และรักของไม่ทิ้งขว้าง หรือทำสูญหาย (ความถี่ 3)

3.2 บุคลากรครูผู้สอน

- (1) การดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด รักและเอาใจใส่อย่างเท่าเทียมกัน (ความถี่ 8)
- (2) ภายในห้องควรมีครู 2 ท่าน คือ ครูประจำชั้นที่จบปริญญาตรีด้านปฐมวัย และครูพี่เลี้ยง ที่คอยช่วยเหลือเด็ก (ความถี่ 5)
- (3) ครูควรพูดคุยกับผู้ปกครองถึงพฤติกรรมเด็กในโรงเรียนให้ผู้ปกครองทราบอย่างสม่ำเสมอ (ความถี่ 4)
- (4) มีความกระตือรือร้นใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ (ความถี่ 4)
- (5) ไม่ต้องการเปลี่ยนครูประจำชั้นบ่อยๆ (ความถี่ 3)
- (6) รักในอาชีพครูและมีความเสียสละให้นักเรียน (ความถี่ 3)
- (7) มีการแต่งกายที่เหมาะสมกับความเป็นครู และเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่นักเรียน (ความถี่ 2)

3.3 การจัดสภาพแวดล้อม

- (1) ดูแลรักษาความสะอาด ตกแต่งให้สวยงามอยู่เสมอ ปลูกไม้ดอกไม้ประดับเพื่อความสวยงาม น่าอยู่ (ความถี่ 5)
- (2) ภายในห้องเรียนควรปราศจากยุง และฝุ่น (ความถี่ 3)
- (3) จัดให้มีหนังสือและห้องสมุดสำหรับเด็ก (ความถี่ 3)
- (4) จัดของภายในและภายนอกห้องเรียนให้เป็นระเบียบ สะอาดไม่รก (ความถี่ 2)

3.4 การอำนวยความสะดวกและบริการอื่น ๆ

- (1) ดูแลเครื่องเล่นให้คงสภาพดีอยู่เสมอ มีปรับเปลี่ยนอยู่บ่อย ๆ และมีให้มากขึ้นเพื่อให้เด็กเกิดความสนใจและอยากมาเล่นที่โรงเรียน (ความถี่ 6)
- (2) ต้องการให้มีการจัดบริการดูแลนักเรียนในวันเสาร์-อาทิตย์ (ความถี่ 4)
- (3) ไม่อยากให้โรงเรียนมีการขายขนมหรือน้ำอัดลมที่ไม่มีประโยชน์ต่อเด็ก (ความถี่ 3)
- (4) เปิดสอนในระดับประถมศึกษาด้วย เพื่อนักเรียนไม่ต้องมีการย้ายโรงเรียน (ความถี่ 2)
- (5) ต้องการให้มีการบริการอาหารเช้าสำหรับนักเรียน (ความถี่ 2)

3.5 อื่น ๆ

- (1) ลดค่าใช้จ่าย ค่าธรรมเนียมการเรียนให้เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจ (ความถี่ 4)
- (2) ต้องการให้รัฐบาลมีการสนับสนุนให้มากขึ้นในด้านงบประมาณเงินอุดหนุนที่จัดสรรให้โรงเรียนเอกชนควรเพิ่มในระดับอนุบาลปีที่ 1 เพื่อเป็นการช่วยเหลือการจัดการศึกษาในระดับอนุบาล และจัดฝึกอบรมให้ครูเชิงปฏิบัติการโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (ความถี่ 3)
- (3) ต้องการให้ครูมีความอดทนสูง มีใจรักในการทำงานเป็นครูอย่างจริงจัง ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมให้ตนเองอยู่เสมอ เพื่อนำมาใช้พัฒนาการเรียนการสอน (ความถี่ 2)
- (4) ควรมีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ระหว่างโรงเรียนด้วยกัน เช่น การศึกษาดูงาน อบรมสัมมนา ส่งเด็กเข้าร่วมแข่งขันวิชาการ และกีฬา (ความถี่ 2)
- (5) ต้องการให้โรงเรียนมีการจัดทำเว็บไซต์ (ความถี่ 2)

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองกับผู้บริหารต่อสภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนอนุบาลเอกชน และศึกษาความสอดคล้องระหว่างความคิดเห็นของผู้ปกครองกับผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษาและความต้องการของผู้ปกครองโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

5.1 วิธีกรดำเนินการวิจัย

5.1.1 กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นอนุบาล จำนวน 275 คน ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 21 คน

5.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองและผู้บริหารแบบตรวจสอบรายการ และแบบมาตราส่วนประเมินค่า ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นและนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและแก้ไข จากนั้นจึงให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน พิจารณา เมื่อได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วจึงนำไปทดสอบใช้กับโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9438

5.1.3 การส่งแบบสอบถามและการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการส่งและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง แบบสอบถามของผู้ปกครองจำนวน 320 ฉบับ และของผู้บริหาร จำนวน 21 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนนำตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบแล้วคัดเลือกเฉพาะที่สมบูรณ์ ปรากฏว่าแบบสอบถามของผู้ปกครองที่สมบูรณ์ จำนวน 275 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.93 และของผู้บริหาร จำนวน 21 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล และแปรผล ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรม SPSS ในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งใช้ค่าสถิติโดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และการจัดลำดับ นำข้อมูลที่วิเคราะห์ได้ นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

5.2 สรุปผลการศึกษา

ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับอนุบาลประกอบด้วย ผู้ปกครองและผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ

ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามพบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ ระหว่าง 31-35 ปี มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า มีอาชีพพนักงานบริษัท ส่วนผู้บริหารที่ตอบแบบสอบถามพบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 41-50 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรีอยู่ในตำแหน่งครูใหญ่ ประสบการณ์การทำงาน 11-15 ปี

5.2.1 ความคิดเห็นของผู้ปกครองกับผู้บริหารต่อสภาพการจัดการศึกษา

1) สภาพการจัดการด้านหลักสูตร การจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการ

ผู้ปกครองและผู้บริหารเห็นตรงกันว่า สภาพการจัดการศึกษาด้านหลักสูตร การจัดประสบการณ์และการประเมินพัฒนาการ ส่วนใหญ่โรงเรียนส่งเสริมการจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อมให้เด็กเกิดพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา รองลงมา มีการแจ้งผลการประเมินพัฒนาการเด็กให้ผู้ปกครองทราบอย่างสม่ำเสมอ แต่การให้ผู้ปกครอง ชุมชน ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน ยังปฏิบัติกันน้อย

สรุปสภาพการจัดการศึกษาด้านหลักสูตร การจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการ โรงเรียนอนุบาลส่วนใหญ่จัดหลักสูตรตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง จัดประสบการณ์เตรียมความพร้อมให้เด็กเกิดพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา รวมถึงการสอดแทรกเนื้อหาด้านวิชาการ เพื่อให้เด็กอ่าน เขียน คิดเลขได้ เพื่อเตรียมความพร้อมในการศึกษาต่อระดับประถมศึกษา พร้อมทั้งจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรม การปรับตัวเข้ากับสังคม แสดงอารมณ์เหมาะสมกับวัย การเรียนรู้ในลักษณะเรียนปนเล่น การร้องเพลง การทำงานด้านศิลปะ วาดภาพ ระบายสี เพื่อให้เด็กมีจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ ส่วนการประเมินพัฒนาการ จะมีการประเมินเป็นระยะ ๆ และแจ้งให้ผู้ปกครองทราบอย่างสม่ำเสมอ แต่โรงเรียนยังไม่ค่อยได้ให้ผู้ปกครอง หรือชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดหลักสูตร

2) สภาพการจัดการด้านบุคลากรครูผู้สอน

ผู้ปกครองและผู้บริหารมีความเห็นตรงกันว่า สภาพการจัดการศึกษาด้านบุคลากรครูผู้สอน มีการดูแลความปลอดภัยของเด็กเมื่ออยู่ในโรงเรียน รองลงมา ครูดูแลเอาใจใส่เมื่อเด็ก

เจ็บป่วย และให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี ส่วนการแก้ไขการพูด การอ่านของเด็กให้ชัดเจนขึ้นยังทำในระดับน้อย

สรุปสภาพการจัดการด้านบุคลากร บุคลากรควรจบการศึกษาปฐมวัยหรือผ่านการอบรม และมีประสบการณ์ด้านปฐมวัย กิริยามารยาทเรียบร้อย แต่งกายสุภาพ มีพฤติกรรมที่แสดงว่ารักและเข้าใจเด็ก เป็นแบบอย่างที่ดี มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เด็กได้เกิดพัฒนาในด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตลอดจนมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้ปกครอง และครูจะต้องดูแลความปลอดภัย การเจ็บป่วยของเด็กเป็นอย่างดี และเพิ่มเติมในเรื่องการช่วยแก้ไขพูด การอ่านของเด็กให้ชัดเจนขึ้น

3) สภาพการจัดการด้านสภาพแวดล้อม

การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ผู้ปกครองและผู้บริหารมีความคิดเห็นตรงกันว่าโรงเรียนจัดสภาพห้องเรียนและบรรยากาศให้มีความอบอุ่นเหมือนบ้าน รองลงมา คือ ห้องน้ำสะอาดถูกสุขลักษณะ อาคารเรียนมีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย บริเวณโดยรอบสะอาดสวยงาม แต่การที่โรงเรียนจัดแหล่งเรียนรู้บริเวณรอบ ๆ โรงเรียนยังทำอยู่น้อย

สรุปสภาพการจัดการสภาพแวดล้อม โรงเรียนจัดสภาพห้องเรียนและบรรยากาศให้มีความอบอุ่นเหมือนบ้าน ห้องเรียนสะอาดสวยงาม โต๊ะเก้าอี้ ผู้ชั้นมีขนาดเหมาะสม เพียงพอ มีอุปกรณ์เกมการศึกษา และมุมต่างๆ เช่น มุมบ้าน มุมหนังสือที่让孩子ได้เกิดพัฒนาการ บริเวณโดยรอบปลอดภัย อาคารเรียนแข็งแรง มีเครื่องเล่นสนามให้เด็กได้ออกกำลังกาย และวิ่งเล่น ห้องน้ำสะอาดถูกสุขลักษณะ แต่การจัดแหล่งเรียนรู้บริเวณรอบ ๆ โรงเรียน เช่น มุมนิทรรศการ แปลงเกษตรสาริต และสัตว์เลี้ยงต่าง ๆ ยังจัดอยู่ไม่มากนัก

4) สภาพการบริการและอำนวยความสะดวกอื่น ๆ

ผู้ปกครองและผู้บริหารมีความคิดเห็นที่ตรงกันเป็นส่วนใหญ่ว่า สภาพการบริการและอำนวยความสะดวกอื่น ๆ โรงเรียนมีการฝึกสุขนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหาร มีการจัดบริการอาหารกลางวันที่ถูกสุขลักษณะ รองลงมา มีบริการรถรับส่งที่ดี พร้อมครูดูแลความปลอดภัยของเด็ก แต่โรงเรียนจัดห้องพยาบาล ยาสามัญประจำบ้าน เตียงนอนพร้อมทั้งการปฐมพยาบาลเบื้องต้นจัดน้อยที่สุด

สรุปสภาพการบริการและการอำนวยความสะดวกอื่น ๆ โรงเรียนมีการจัดการที่ตรงกับความคิดเห็นของผู้ปกครองทุกข้อ โดยมีการฝึกสุขนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหาร จัดอาหารกลางวันที่มีประโยชน์ถูกหลักโภชนาการ อาหารเสริม นม ของว่าง น้ำดื่ม มีห้องเฉพาะสำหรับเตรียมอาหารที่สะอาด มีบริการตรวจสุขภาพเด็ก จัดบุคลากรดูแลความปลอดภัย พร้อมรับฟัง

ปัญหาด้านการบริการ และมีบริการรับส่งพร้อมทั้งมีครูช่วยดูแลความปลอดภัย แต่การจัดบริการห้องพยาบาล เติงนอน ยาสามัญประจำบ้าน ยังทำอยู่น้อย

5.2.2 ความสอดคล้องระหว่างความคิดเห็นของผู้ปกครองกับผู้บริหารและความต้องการของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษา

1) ด้านหลักสูตร การจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการ

ความคิดเห็นในด้านหลักสูตร การจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการ ผู้ปกครองและผู้บริหารมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่ แต่มีประเด็นที่ไม่สอดคล้องกัน 2 ประเด็น ประเด็นแรก คือ การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมและผู้อื่น ประเด็นที่สอง คือ การจัดการประเมินพัฒนาการด้วยเครื่องมือวิธีการที่หลากหลายอย่างต่อเนื่อง

2) ด้านบุคลากรครูผู้สอน

ความคิดเห็นของผู้ปกครองและผู้บริหารที่ไม่สอดคล้องกัน 1 ประเด็น คือ ครูมีการติดต่อกับผู้ปกครองเป็นประจำ เพื่อร่วมมือกันพัฒนาและแก้ไขปัญหาของเด็ก

3) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม

ความคิดเห็นของผู้ปกครองและผู้บริหารที่ไม่สอดคล้องกันมี 1 ประเด็น คือ บริเวณโรงเรียนสะอาด ร่มรื่น สวยงามทั้งสวนหย่อม สนามหญ้า โดยผู้บริหารเห็นว่า โรงเรียนได้จัดการด้านนี้ดีในระดับสูง

4) ด้านการบริการและอำนวยความสะดวกอื่น ๆ

ความคิดเห็นของผู้ปกครองและผู้บริหารมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่

5.2.2.1 ความต้องการของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษา

1) ด้านหลักสูตร การจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการ

ผู้ปกครองส่วนใหญ่ต้องการให้โรงเรียนเน้นการจัดหลักสูตรที่มีทั้งการเตรียมความพร้อมด้านพัฒนาการของเด็ก และทางวิชาการที่ประกอบด้วยการอ่าน การเขียน และการคิดเลข ร่องมาเป็นการจัดประสบการณ์เพื่อเตรียมความพร้อม ในลักษณะเรียนปนเล่น ส่วนการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก โรงเรียนต้องจัดประสบการณ์ที่เน้นพัฒนาการในทุกด้านควบคู่กันไป ร่องลงมา คือ เน้นด้านสติปัญญา ส่วนหลักสูตรการจัดประสบการณ์ต้องมีลักษณะเด่นที่เน้นการพัฒนาแบบองค์รวมทั้งร่างกาย จิตใจ ความมีน้ำใจและวิชาการ ร่องลงมาเน้นพัฒนาด้านสติปัญญา ผู้ปกครองไม่

ต้องการให้โรงเรียนเน้นการพัฒนาเพียงด้านเดียว สำหรับการรายงานพัฒนาการของเด็ก พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ต้องการให้แจ้งให้ทราบทุกครั้งที่มีการวัดประเมินผล รองลงมาแจ้งเป็นรายเดือน และแจ้งเป็นรายสัปดาห์น้อยที่สุด

สรุปความต้องการของผู้ปกครองมีความสอดคล้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่ โดยจัดการศึกษาแบบที่เน้นทั้งเตรียมความพร้อม การอ่าน การเขียนและคิดเลข ส่งเสริมให้เด็กเกิดพัฒนาการในทุก ๆ ด้านแบบองค์รวมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ ความมีน้ำใจ และวิชาการ โดยมีการรายงานการประเมินพัฒนาการให้ผู้ปกครองทราบทุกครั้ง

2) ด้านบุคลากรครูผู้สอน

ประสบการณ์และวุฒิการศึกษาของครู พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ปกครองต้องการให้ครูจบการศึกษาอย่างน้อยระดับปริญญาตรี ด้านปฐมวัยโดยตรง รองลงมา ไม่จำเป็นต้องจบครูด้านปฐมวัยโดยตรง แต่มีประสบการณ์เป็นครูนุบาลมาแล้ว โดยอายุของครูส่วนใหญ่ให้มีอายุอยู่ในช่วง 20-30 ปี รองลงมาเป็นช่วงอายุ 31-40 ปี และอันดับสุดท้ายอยู่ในช่วงอายุ 41-50 ปี

สรุปความต้องการของผู้ปกครองมีความสอดคล้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่ ผู้ปกครองต้องการให้ครูจบการศึกษาในระดับปริญญาตรีด้านปฐมวัย อายุระหว่าง 20-30 ปี และเป็นที่น่าสังเกตว่า โรงเรียนมีการจัดวุฒิการศึกษาของครูที่ไม่จบการศึกษาครูด้านอนุบาลโดยตรง แต่มีประสบการณ์เป็นครูนุบาลมาแล้ว และมีอายุระหว่าง 31- 50 ปี

3) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม

การจัดสภาพแวดล้อมผู้ปกครองต้องการให้โรงเรียนจัดป้ายนิเทศแสดงผลงานของเด็กทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน รองลงมา ประชาสัมพันธ์แจ้งข่าวสารความรู้ถึงผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ อันดับสุดท้ายต้องการให้จัดผู้แสดงความคิดเห็น

สรุปความต้องการของผู้ปกครองมีความสอดคล้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่

4) ด้านบริการและอำนวยความสะดวกอื่น ๆ

กิจกรรมเสริมพิเศษที่ผู้ปกครองต้องการให้มีการจัดบริการเพิ่มเติม ส่วนใหญ่ต้องการให้เรียนเสริมภาษาอังกฤษ รองลงมา คอมพิวเตอร์ และอื่น ๆ น้อยที่สุด

สรุปความต้องการของผู้ปกครองมีความสอดคล้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่

5) การเลือกเข้าโรงเรียนของผู้ปกครอง

เหตุผลที่ผู้ปกครองใช้เลือกโรงเรียน ส่วนใหญ่เลือกที่ใกล้บ้าน รองลงมาคือ โรงเรียนตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี และเหตุผลอื่น ๆ เช่น การดูแลเด็ก และจำนวนเด็กต่อครู เป็นอันดับสุดท้าย

5.3 สรุปผลข้อเสนอแนะจากคำถามปลายเปิด

1) ด้านหลักสูตร การจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการ

ความต้องการและข้อเสนอแนะของผู้ปกครองต้องการให้โรงเรียนสอนเพิ่มเติมในด้านวิชาการให้มากขึ้นเพื่อให้เด็กสามารถสอบเข้าโรงเรียนที่มีชื่อเสียงได้ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งภายในและภายนอกสถานที่ โดยใช้เทคโนโลยีสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย ปลุกฝังคุณธรรมให้เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น ประเพณีไทย ฝึกให้เด็กกล้าแสดงออกมีสัมมาคาราวะ ประหยัดอดออม และให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน

2) ด้านบุคลากรครูผู้สอน

ความต้องการและข้อเสนอแนะของผู้ปกครองต้องการให้ภายในห้องเรียนมีครู 2 ท่าน ที่จบการศึกษาด้านปฐมวัยและครูที่เลี้ยงช่วยดูแลอย่างใกล้ชิด มีความรักและความเอาใจใส่เด็กทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน พุดคุยกับผู้ปกครองถึงพฤติกรรมของเด็กที่อยู่ในโรงเรียนให้ผู้ปกครองทราบรักในอาชีพครู เสียสละ การแต่งกายเหมาะสมและเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็ก

3) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม

ตามความต้องการและข้อเสนอแนะของผู้ปกครองต้องการให้เน้นในเรื่องความสะอาดทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน จัดให้เป็นระเบียบสวยงาม น่าอยู่ ปราศจากยุงและฝุ่นละออง มีการประดับตกแต่งด้วยผลงานของนักเรียน

4) ด้านการบริการและการอำนวยความสะดวกอื่น ๆ

ตามความต้องการและข้อเสนอแนะของผู้ปกครองต้องการให้มีการจัดบริการดูแลนักเรียนในวันเสาร์ อาทิตย์ ดูแลเครื่องเล่นให้อยู่ในสภาพดี เปลี่ยนแปลงให้ทันสมัยและมีจำนวนที่เพียงพอ มีการบริการอาหารเช้า ไม่ควรขายขนมที่ไม่มีประโยชน์ และเปิดสอนเพิ่มเติมในระดับประถมศึกษาต่อไป

5) ด้านอื่น ๆ

ตามความต้องการและข้อเสนอแนะของผู้ปกครองต้องการให้มีรัฐบาลเข้าช่วยเหลือในด้านงบประมาณเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง การส่งครูไปอบรมโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ครูต้องมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้ทันสมัย มีการ

แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนด้วยกันเพื่อให้เกิดการพัฒนา และสร้างเว็บไซต์ของโรงเรียนขึ้น เพื่อการประชาสัมพันธ์

5.4 การอภิปรายผล

5.4.1 ด้านหลักสูตร การจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการ

จากการศึกษาความสอดคล้องระหว่างความคิดเห็นของผู้ปกครองกับผู้บริหารต่อการจัดการศึกษาและความต้องการของผู้ปกครองโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ 4 ด้าน มีข้อค้นพบ คือ โดยภาพรวมสภาพการจัดการศึกษา ด้านหลักสูตร การจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการ ผู้ปกครองและผู้บริหารมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก อันดับแรก คือ โรงเรียนส่งเสริมการจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อมให้เด็กเกิดพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ซึ่งสอดคล้องกับอุดมการณ์และหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับแรกเพื่อวางรากฐานชีวิตของเด็กไทยให้เจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ มีพัฒนาการสมวัยอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา บนพื้นฐานความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยใช้กิจกรรมกระตุ้นและส่งเสริมพัฒนาการของสมองอย่างเต็มที่ (มาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์พิจารณา เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่ 2,2549:59) เช่นเดียวกับ (ราศี ทองสวัสดิ์,2542:1) ที่กล่าวว่า เด็กอนุบาลเป็นวัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะสิ่งที่เด็กได้รับในวัยนี้ ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา จะเป็นพื้นฐานสำหรับชีวิตในอนาคต นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรันดร์ เลาะวิธิ (2543:บทคัดย่อ) ที่พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นว่า โรงเรียนควรจัดหลักสูตรในลักษณะการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาแก่นักเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายในการส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ดังนั้น การศึกษาในระดับอนุบาลจึงเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการศึกษาในระดับต่อไป

การแจ้งผลการประเมินพัฒนาการเด็กให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะๆ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากรองลงมา พบว่าผู้ปกครองและผู้บริหารมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน โดยมีลำดับที่ที่ใกล้เคียงกัน อาจเป็นเพราะว่าการทราบถึงพัฒนาการของเด็กนั้นมีส่วนสำคัญในการประเมินคุณภาพของเด็กเพื่อสามารถแก้ไขปัญหิต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ทันที่ทั้งที่เนื่องจากเด็กแต่ละคนมีพัฒนาการเร็วช้าต่างกัน ดังที่ (กรมวิชาการ, 2540:35) กล่าวว่า การประเมินพัฒนาการเป็นกระบวนการที่ต้องทำอย่างต่อเนื่องเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติที่จัดให้เด็กในแต่ละวัน เพื่อนำข้อมูลการประเมินมาพิจารณาปรับปรุงวางแผนการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนได้

พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ และการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม เช่น การไหว้ สวดมนต์ การรู้จักประหยัด มีวินัย มีมารยาทที่เหมาะสม ผู้ปกครองก็ให้ความสำคัญเช่นเดียวกัน เนื่องจากสภาวะการณ์ในปัจจุบันที่เปลี่ยนไปคนในสังคมมีคุณธรรมจริยธรรมน้อยลงทำให้มีปัญหาเกิดขึ้นมากมาย เพราะเช่นนี้จึงทำให้โรงเรียนและผู้ปกครองตระหนักถึงความสำคัญที่ต้องปลูกฝังตั้งแต่เยาว์วัย เพื่อให้เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตและอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข Jean Jacques Rousseau ที่กล่าวไว้ใน กุลยา ตันติผลาชีวะ (2543:219) กล่าวว่า เด็กเป็นสิ่งบริสุทธิ์โดยธรรมชาติ มีการเรียนรู้จากผู้ใหญ่ เด็กสามารถนำตนให้ประสบความสำเร็จตามศักยภาพของตนได้เป็นอย่างดี และมีคุณธรรมตามธรรมชาติ ถ้าผู้ใหญ่สร้างเสริมสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดี และมีความสุขให้แก่เด็ก

ส่วนการให้ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน พบว่า ผู้ปกครองและผู้บริหารมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันในลำดับที่ที่น้อยที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารยังไม่ได้เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรมากนัก และนอกจากนี้อาจเพราะผู้ปกครองไม่มีเวลาพอที่จะให้ความร่วมมือกับโรงเรียน ประกอบกับภาวะทางเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันสูง ผู้ปกครองต้องการหารายได้เพิ่มมากขึ้น และมีความเชื่อว่าการจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ของโรงเรียนและครูที่ต้องดูแลรับผิดชอบ รวมถึงผู้บริหารก็ได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้อย่างจริงจังเช่นเดียวกัน ดังที่ เมธินี เชิญชัยวชิรากุล (2547:บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการในการจัดอนุบาลศึกษาตามการรับรู้ของผู้ปกครอง โรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร พบว่าด้านความรู้เกี่ยวกับการจัดอนุบาลศึกษามีความสัมพันธ์ในระดับต่ำกับความต้องการในการจัดอนุบาลศึกษาตามการรับรู้ของผู้ปกครอง ดังนั้นโรงเรียนจึงควรกระตุ้นให้ผู้ปกครองให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนให้มากยิ่งขึ้น โดยโรงเรียนต้องสร้างความเข้าใจระหว่างบ้าน โรงเรียน และชุมชนให้มากยิ่งขึ้น มีการจัดประชุมชี้แจงให้เห็นถึงความสำคัญและเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมให้มากขึ้นซึ่งจะช่วยให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2544:30-37) กล่าวว่า ควรฝึกอบรมให้ความรู้กับผู้ปกครอง การร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน การให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และวินิจฉัยสั่งการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม เช่น การวางแผนนโยบายโรงเรียน การสรรหาบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนาการเรียนการสอน การจัดหลักสูตร และให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 24 ที่กล่าวว่า จัดการเรียนรู้อให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสาน

ความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตาม ศักยภาพ

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองและมีผู้บริหารมีความคิดเห็นในด้านการจัดการด้าน หลักสูตร การจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการที่ไม่สอดคล้องกัน 2 ประเด็น ประเด็นแรก คือ การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมและผู้อื่น ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะว่าความคิดเห็นของผู้ปกครองนั้นมองว่าโรงเรียนมีการจัดการในประเด็นนี้อยู่ลำดับต้น ๆ เพราะผู้เป็นพ่อแม่คาดหวังจะให้โรงเรียนจัดการเรียนการสอนที่จะช่วยให้เด็กได้รู้จักปรับตัวเข้ากับ สังคม มีความฉลาดทางอารมณ์ มิใช่เพียงแต่จัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาสติปัญญาของเด็ก เพียงเท่านั้น เพื่อให้สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้อย่างปกติสุข มีสภาพจิตใจที่มั่นคง ดังงานวิจัย ของ ปิยะนันท์ หิรัณย์ชโลทร (2546:100) พบว่า ผู้ปกครองคาดหวังอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ให้โรงเรียนจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมและผู้อื่นได้ ในส่วนของ ผู้บริหารนั้นมองว่าโรงเรียนนั้นยังมีสภาพการจัดการในด้านนี้น้อย ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารไม่ได้สัมผัสกับเด็กโดยตรงและยังมองว่าครูได้มีการจัดกิจกรรมที่มุ่งให้เด็กสามารถ ปรับตัวเข้ากับสังคมและผู้อื่นอยู่น้อย ประเด็นที่สอง คือ การจัดการประเมินพัฒนาการด้วย เครื่องมือวิธีการที่หลากหลายอย่างต่อเนื่อง พบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นที่โรงเรียนได้จัดการ อยู่ในลำดับที่แปด ส่วนผู้บริหารนั้นมีความคิดเห็นที่โรงเรียนมีการจัดการอยู่ในลำดับที่สอง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีความตระหนักในเรื่องนี้เป็นอย่างดีแต่การปฏิบัตินั้นผู้ปกครองยังไม่ ทราบกันอย่างทั่วถึง ไม่มีเป็นแบบลายลักษณ์อักษรให้ผู้ปกครองได้เห็น และยังขาดการ ประชาสัมพันธ์

สรุปความสอดคล้องระหว่างสภาพการจัดการศึกษากับความต้องการของผู้ปกครอง พบว่า โรงเรียนมีการจัดการในด้านนี้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองเป็นส่วนใหญ่ โดย ผู้ปกครองต้องการให้โรงเรียนได้มีการเพิ่มเติมการจัดหลักสูตรที่เน้นทั้งการเตรียมความพร้อม การ อ่าน เขียนและคิดเลข ส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านควบคู่กันไปทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยโรงเรียนต้องมีหลักสูตรที่เน้นด้านร่างกาย จิตใจ ความมีน้ำใจ และ วิชาการ ซึ่งจะเน้นลักษณะแนวทางการศึกษาแบบนีโอฮิวแมนนิส และสำหรับการประเมิน พัฒนาการต้องรายงานให้ผู้ปกครองทราบทุกครั้งทั้งโรงเรียนมีการวัดและประเมินพัฒนาการ

5.4.2 ด้านบุคลากรครูผู้สอน

จากผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมสภาพการจัดการศึกษาด้านบุคลากรครูผู้สอนของโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ผู้ปกครองและผู้บริหารมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ ครูดูแลความปลอดภัยของเด็กเมื่ออยู่ในโรงเรียน และดูแลเอาใจใส่เมื่อเด็กเจ็บป่วยพร้อมให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี อาจเป็นเพราะครูเปรียบเสมือนพ่อแม่คนที่สองโดยเฉพาะในโรงเรียนระดับอนุบาลที่ครูมีบทบาทมากในด้านการดูแลช่วยเหลือและให้การศึกษาเพื่อส่งเสริมพัฒนาการ สุขภาพและความเป็นอยู่อย่างปกติสุขของเด็ก ดังที่ Hilderbrand (อ้างอิงใน นิภารัตน์ รื่นสุข, 2546:43) กล่าวว่าความปลอดภัยในสถานศึกษาปฐมวัยต้องพิจารณาถึงอันตราย ส่วนครูต้องให้การดูแลอย่างใกล้ชิด ซึ่งสอดคล้องกับ Robertson (2003:3) ภาระในหน้าที่ของครูอนุบาลด้านการดูแล ทำให้ครูปฐมวัยต้องทำหน้าที่เป็นทั้งครูและผู้ดูแลเด็ก กิจกรรมที่ครูปฐมวัยจัดต้องสนองตอบทั้งด้านการเรียนรู้ การส่งเสริมพัฒนาการ ความปลอดภัย และสุขภาพเด็ก ส่วนสุโขทัยธรรมมาธิราช (2529:134) กล่าวว่า ประเทศอังกฤษ สหรัฐอเมริกา นิวซีแลนด์ ญี่ปุ่น ฟิลิปปินส์ จัดให้การจัดการด้านความปลอดภัยเป็นความสำคัญลำดับแรกของการบริหารการศึกษา สิ่งสำคัญที่กำหนดจัดให้กับเด็ก คือ การให้เด็กเรียนรู้ถึงภัยอันตรายต่าง ๆ วิธีการรักษาความปลอดภัย รวมถึงการลดอุบัติเหตุต่าง ๆ ในโรงเรียน เพราะอุบัติเหตุเกิดได้ทุกขณะโดยเฉพาะกับเด็กเล็ก ๆ ในสถานศึกษา ดังนั้นการให้บริการความปลอดภัยจึงมีความสำคัญต่อตัวเด็ก ผู้ปกครอง ครู และสถานศึกษาโดยตรง ส่วนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2535:25) กล่าวว่า โรงเรียนอนุบาลที่มีคุณภาพต้องมุ่งป้องกันการเจ็บป่วย หรืออุบัติเหตุ และเตรียมการสำหรับเหตุฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอด

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองและมีผู้บริหารมีความคิดเห็นในด้านบุคลากรครูผู้สอนที่ไม่สอดคล้องกัน 1 ประเด็น คือ ครูมีการติดต่อกับผู้ปกครองเป็นประจำ เพื่อร่วมมือกันพัฒนาและแก้ไขปัญหของเด็ก ซึ่งผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าครูนั้นมีการติดต่อกับผู้ปกครองอยู่ในลำดับที่น้อยกว่าความคิดเห็นของผู้บริหาร ที่คิดว่าครูในโรงเรียนได้มีการติดต่อกับผู้ปกครองในลำดับที่ดีกว่า ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนยังขาดการจัดการในเรื่องนี้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ปกครองนั้นต้องการให้โรงเรียนเพิ่มในเรื่องนี้ให้มากขึ้น เพราะการติดต่อสื่อสารถึงผู้ปกครองมีความสำคัญมาก ซึ่งถือเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันระหว่างผู้ปกครองกับครู ดังที่ ธิดา พิทักษ์สินสุข (2542: 79) กล่าวว่า เด็กเรียนรู้และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกันบนพื้นฐานความเชื่อ ความรู้ ความเข้าใจของแต่ละครอบครัว ความแตกต่างระหว่างบุคคลจึงเป็นสิ่งที่ครูอนุบาลต้องตระหนักให้มาก เมื่อเด็กเข้ามาอยู่ในโรงเรียน ครูจึงต้องรับทราบและเรียนรู้เด็กจากข้อมูลที่พ่อแม่แจ้งให้

ทราบให้ความเคารพต่อความคิดเห็นและมุมมองในส่วนของผู้ปกครอง และเด็กต้องได้รับการพัฒนาต่อเนื่องสานต่อกับบ้าน ดังนั้น โรงเรียนจึงต้องตระหนักและเพิ่มความใกล้ชิดแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หาแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาเด็ก ป้องกันปัญหา ตลอดจนร่วมกันนำพฤติกรรมของเด็กให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสม

สรุปความสอดคล้องระหว่างสภาพการจัดการศึกษากับความต้องการของผู้ปกครอง พบว่า โรงเรียนมีการจัดการในด้านนี้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองเป็นส่วนใหญ่ โดยผู้ปกครองต้องการให้โรงเรียนจัดครูที่จบการศึกษาอย่างน้อยในระดับปริญญาตรีด้านโดยตรง มีช่วงอายุระหว่าง 20-30 ปี

5.4.3 ด้านการจัดสภาพแวดล้อม

จากผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมสภาพการจัดการศึกษาด้านการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ผู้ปกครองมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกับผู้บริหารว่า โรงเรียนมีการจัดสภาพห้องเรียนและบรรยากาศให้มีความอบอุ่นเหมือนบ้าน ทั้งนี้เพราะโรงเรียนเปรียบเสมือนบ้านหลังที่สองและห้องเรียนเป็นห้องที่เด็กใช้เวลาอยู่นานที่สุดในโรงเรียน สอดคล้องกับ เขียวพา เดชะคุปต์ (2542:133) ได้กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนควรให้มีชีวิตชีวา มีสภาพคล้ายบ้าน และมีความยืดหยุ่น ส่วนพิทยาภรณ์ มานะจตุ (2542: 34) กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีความสำคัญต่อเด็ก เนื่องจากธรรมชาติของเด็กในวัยนี้สนใจที่จะเรียนรู้ ค้นคว้าทดลองและต้องการสัมผัสกับสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว ดังนั้นการจัดเตรียมสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมกับเด็ก จึงมีความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กเป็นอย่างยิ่ง

ส่วนการจัดแหล่งเรียนรู้บริเวณรอบ ๆ โรงเรียน เช่น มุมนิทรรศการ แปลงเกษตร สาธิต สัตว์เลี้ยง เป็นต้น พบว่าโรงเรียนมีการจัดการในด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นสิ่งที่มีประโยชน์สำหรับเด็กในการเรียนรู้นอกห้องเรียนที่สำคัญต่อการจัดการศึกษายุคใหม่ เพราะสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ล้วนมีผลต่อการเรียนรู้และช่วยส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะยังขาดอุปกรณ์ ยังไม่มีความพร้อมหรือมีข้อจำกัดต่าง ๆ สอดคล้องกับพรพิมล สิริเจริญพร (2545: 56) พบว่า ปัญหาด้านการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ โรงเรียนมีสถานที่คับแคบไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ยังขาดอุปกรณ์และงบประมาณในการดำเนินการ สิ่งแวดล้อมไม่น่าสนใจสำหรับเด็ก

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองและมีผู้บริหารมีความคิดเห็นในด้านบุคลากรครูผู้สอนที่ไม่สอดคล้องกัน 1 ประเด็น คือ คือ บริเวณโรงเรียนสะอาด ร่มรื่น สวยงามทั้งสวนหย่อม สนามหญ้า โดยผู้ปกครองมีความคิดเห็นที่โรงเรียนยังจัดการในเรื่องนี้อยู่ในลำดับที่ไม่ดีนัก ส่วนผู้บริหารคิดว่าโรงเรียนได้จัดการดีแล้ว แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารต้องเพิ่มการจัดการในเรื่องนี้ให้มากยิ่งขึ้น เพราะบริเวณรอบ ๆ โรงเรียนเป็นด้านแรกของผู้ปกครองและเด็กสัมผัสเห็นอย่างชัดเจน ดึงดูดใจ สิ่งแวดล้อมที่ดี ร่มรื่น สวยงาม การดูแลรักษาความสะอาด ปูหญ้าไม่ให้ร่มรื่นรอบ ๆ บริเวณ โรงเรียน เหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็กได้เช่นกัน ดังที่ นิภารัตน์ รื่นสุข (2546: 48) กล่าวว่า โรงเรียนที่เปิดสอนระดับก่อนประถมศึกษาควรจัดสนามหญ้าที่เป็นที่วิ่งเล่นและใช้เสมือนเป็นห้องเรียน เพื่อสนองความต้องการของเด็กได้เคลื่อนไหวตามใจชอบ เด็กจะเป็นสุขที่ได้วิ่งเล่น กระโดดดูธรรมชาติรอบ ๆ ตัว เด็กจะมีอารมณ์แจ่มใสและมีสุขภาพจิตที่ดี ส่วนยุพิน จันทรสุขสถิตย์ (บทคัดย่อ:2545) พบว่า ผู้ปกครองจะตัดสินใจเลือกโรงเรียนที่บริเวณโรงเรียนและห้องเรียนสะอาด ร่มรื่น สวยงาม น่ายุ่มากที่สุด

สรุปความสอดคล้องระหว่างสภาพการจัดการศึกษากับความต้องการของผู้ปกครองพบว่า โรงเรียนมีการจัดการในด้านนี้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองเป็นส่วนใหญ่ โดยผู้ปกครองต้องการให้โรงเรียนจัดเพิ่มเติมป้ายนิเทศ บอร์ดแสดงผลงานของเด็กทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน จัดประชาสัมพันธ์แจ้งข่าวสารถึงผู้ปกครอง

5.4.4 ด้านการบริการและอำนวยความสะดวกอื่น ๆ

จากผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมสภาพการจัดการศึกษาด้านการบริการและอำนวยความสะดวกอื่น ผู้ปกครองและผู้บริหารมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันทุกประเด็นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือ โรงเรียนมีการฝึกสุขนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหาร เช่น การล้างมือก่อนรับประทานอาหาร การแปรงฟันหลังรับประทานอาหาร และการจัดบริการอาหารกลางวันที่ถูกหลักโภชนาการ เพราะเด็กวัยอนุบาลเป็นช่วงอายุที่ร่างกายมีการเจริญเติบโตและพัฒนาอย่างรวดเร็ว จึงทำให้การจัดการด้านโภชนาการมีความสำคัญต่อการพัฒนาของเด็กในวัยนี้เป็นอย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับ วิชชุดา งามปลอด (2540:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ด้านการบริการความสะดวกและบริการอื่น ๆ ผู้ปกครองคาดหวังให้โรงเรียนจัดบริการอาหารว่างและอาหารกลางวันให้ถูกหลักโภชนาการ และ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2535:29) กล่าวว่า อาหารที่มีประโยชน์และคุณค่าจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการของร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา

ให้แก่เด็กและผู้ใหญ่ เด็กต้องได้รับอาหารที่เพียงพอและได้รับการเรียนรู้เกี่ยวกับนิสัยในการกินอาหารที่ถูกต้อง ส่วนนิภารัตน์ รื่นสุข (2546:33) กล่าวว่า การรับประทานอาหารเป็นคุณลักษณะนิสัยที่ครูควรส่งเสริมอย่างยิ่งทั้งมารยาทในการรับประทานอาหาร พฤติกรรมอนามัยที่เหมาะสม ตลอดจนการรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ รับประทานอาหารอย่างรู้คุณค่า

ส่วนการจัดบริการห้องพยาบาล เดียงนอน ยาสามัญประจำบ้าน ผู้ปกครองและผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนได้มีการจัดการอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะบางโรงเรียนระดับอนุบาลขนาดเล็กไม่มีห้องพยาบาล เดียงนอนให้เด็กได้รับการปฐมพยาบาลที่เป็นสัดส่วนชัดเจน ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2535:25) โรงเรียนต้องมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องการปฐมพยาบาลเหตุฉุกเฉินอย่างน้อย 1 คน ประจำการอยู่ตลอดเวลา มีวัสดุในการปฐมพยาบาลอย่างครบถ้วนและเพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับ อารมย์ สุวรรณपाल (2537: 133) กล่าวว่า การบริการสุขภาพที่สถานศึกษาควรจัด ได้แก่ ห้องพยาบาล การตรวจสุขภาพ การบริการน้ำสะอาด เป็นต้น

สรุปความสอดคล้องระหว่างสภาพการจัดการศึกษากับความต้องการของผู้ปกครอง พบว่า โรงเรียนมีการจัดการในด้านนี้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองเป็นส่วนใหญ่ โดยผู้ปกครองต้องการให้โรงเรียนจัดสอนเพิ่มเติมในวิชาภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์และดนตรี

สำหรับเหตุผลการเลือกโรงเรียนของผู้ปกครอง ผลการวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่เหตุผลที่เลือกเพราะโรงเรียนอยู่ใกล้บ้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัญหาการจราจร และเด็กในวัยอนุบาลยังเป็นวัยที่ต้องการการพักผ่อนอย่างเพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับ วรสิทธิ์ สฤษดิ์อิทธิภักดิ์ (2541:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการการศึกษาในระดับอนุบาลของโรงเรียนเอกชน ในเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ปกครองส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับอนุบาลของโรงเรียนเอกชน ในเขตบางกอกน้อยจะเป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ไม่ไกลจากชุมชน มีการคมนาคมสะดวก

5.5 ข้อเสนอแนะ

5.5.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลความสอดคล้องระหว่างการจัดการศึกษาโรงเรียนอนุบาลเอกชนกับความต้องการของผู้ปกครองในจังหวัดสมุทรปราการ ตามความคิดเห็นและความต้องการของผู้ปกครองและผู้บริหาร โรงเรียน จากการจัดการศึกษา 4 ด้าน มีข้อเสนอแนะเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษา ดังนี้

(1) ด้านหลักสูตรการจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการ โรงเรียนต้องจัดเนื้อหาที่เพิ่มด้านวิชาการควบคู่ไปด้วย ในรูปการเรียนการสอนแบบบูรณาการ เรียนปนเล่น ให้ได้ลงมือปฏิบัติจริงเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติ ใช้สื่อและเทคโนโลยีให้มากขึ้นเพื่อให้เด็กได้พัฒนาแบบองค์รวมที่ไม่เน้นหนักด้านวิชาการมากเกินไปจนเด็กเกิดความเครียดไม่มีความสุขในการมาโรงเรียน และควรจัดประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบถึงหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยที่ถูกต้อง มีการให้ผู้ปกครอง ชุมชน โรงเรียนควรจัดให้มีการประชุมผู้ปกครอง และผู้แทนชุมชน เพื่อให้มีส่วนร่วมในการจัดการด้านหลักสูตรของโรงเรียนให้มากยิ่งขึ้น

(2) ด้านบุคลากรครูผู้สอน เนื่องจากผู้ปกครองมีความต้องการให้ครูจบการศึกษาระดับปริญญาตรีด้านการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนจึงควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้ศึกษาต่อในด้านการศึกษาปฐมวัย เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ โดยการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน หรือมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างโรงเรียน ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาตนเองอยู่เสมอในทุกด้าน ครูควรเพิ่มการติดต่อกับผู้ปกครองเป็นประจำเพื่อร่วมมือกันพัฒนาเด็ก และแก้ไขการพูด การอ่านของเด็กให้ชัดเจนขึ้น นอกจากนี้โรงเรียนควรจัดประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองและครูมีโอกาสได้พบปะ พูดคุยถึงปัญหาของเด็ก อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อร่วมมือแก้ไขปัญหาลักษณะดังกล่าวเป็นสิ่งที่ผู้บริหารต้องให้ความสนใจดูแลเป็นอย่างยิ่งเพราะครูเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับเด็กในโรงเรียนมากที่สุด

(3) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม โรงเรียนต้องจัดให้มีการปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อมทั้งภายในภายนอกห้องเรียนตามเทศกาลต่าง ๆ อยู่เสมอ เพิ่มการตกแต่งสวน สนามหญ้าให้ร่มรื่น สวยงาม และเพิ่มแหล่งเรียนรู้ เช่น มุมนิทรรศการ แพลงเกษตรสาธิต เป็นต้น มีป้ายนิเทศแสดงผลงานเด็กรอบ ๆ บริเวณโรงเรียนเพื่อดึงดูดความสนใจ บอร์ดประชาสัมพันธ์ข้อมูลต่าง ๆ เพิ่มที่นั่งพักผ่อน มุมรับแขก มุมอ่านหนังสือ และห้องสมุดสำหรับเด็ก พร้อมทั้งจัดผู้แสดงความคิดเห็นให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

(4) ด้านการบริการและการอำนวยความสะดวกอื่น ๆ จัดให้มีการเรียนเสริมในวิชาภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์ ดนตรี พร้อมทั้งควรเพิ่มการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยจัดการแข่งขัน หรือส่งเด็กเข้าร่วมแข่งขันทักษะทางวิชาการ กีฬา ระหว่างโรงเรียน สร้างเว็บไซต์ของโรงเรียน เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลสื่อสาร และโรงเรียนควรเพิ่มการบริการห้องพยาบาล เพียงสำหรับผู้ป่วยที่แยกเป็นสัดส่วน ขาสามัญประจำบ้านในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น สิ่งดังกล่าวผู้บริหารควรตระหนักและให้ความสนใจเพื่อการพัฒนาโรงเรียนต่อไป

5.5.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้มีการศึกษาคำเนิการวิจัย ดังนี้

(1) ควรใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ความสอดคล้อง เนื่องจากการใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ได้ผลการวิเคราะห์ที่ไม่ละเอียดพอจึงควรมีการใช้สถิติในการวิเคราะห์ความสอดคล้องเพิ่มขึ้น

(2) ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนอนุบาล เอกชนเพื่อพัฒนาโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง



บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2540). **หลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540**. กรุงเทพฯ : ศูรสภาลาดพร้าว.
- _____. (2546). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546**. กรุงเทพฯ : ศูรสภาลาดพร้าว.
- กฤษยา ดันดีผลาชีวะ. (2543). **การสอนแบบจิตปัญญา:แนวการใช้ในการสร้างแผนการสอนระดับอนุบาลศึกษา**. กรุงเทพฯ : เอดิสัน เพรสโปรดักส์ จำกัด.
- _____. (2545). **รูปแบบการเรียนการสอนปฐมวัยศึกษา**. กรุงเทพฯ : เอดิสัน เพรสโปรดักส์.
- คณะกรรมการงานวิจัย และพัฒนาอนุบาลศึกษาฝ่ายการศึกษาในโรงเรียนของอัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ. (2543). **อนุบาลแห่งความรัก**. กรุงเทพฯ : สุชาติการพิมพ์.
- ริดา พัทธ์สินสุข. (2542). **การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้าน โรงเรียน และชุมชน**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ.
- ธีรภูมิ ประทุมนพรัตน์. (2534). **การบริหารกิจการนักเรียน**. กรุงเทพฯ : โอเคียนสโตร์.
- นภเนตร ธรรมบวร. (2546). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัชรี สวนแก้ว. (2536). **การแนะแนวผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ : ดวงกมล.
- พิทยาภรณ์ มานะจुติ. (2542). **เอกสารประกอบการสัมมนาผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับอนุบาล**. เชียงใหม่ : สถาบันราชภัฏเชียงใหม่.
- เขาวพา เดชะคุปต์. (2542). **การบริหารและการนิเทศ การศึกษาปฐมวัย**. กรุงเทพฯ : แม็ก
- _____. (2542). **การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ : เอพี กราฟฟิกส์ ดีไซน์.
- รุ่ง แก้วแดง. (2543). **ปฏิวัติการศึกษาไทย**. กรุงเทพฯ : มติชน.
- ราศี ทองสวัสดิ์. (2542). **“หลักการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา.” เอกสารประกอบการอบรมครูโรงเรียนเอกชนระดับก่อนประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ : ศูรสภาลาดพร้าว.
- วสินี อิศรเสนา. (2547). **การจัดโปรแกรมสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน (ปฐมวัย)**. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์. (2545). **ศักยภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในประเทศไทย** (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). **คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546**. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน). (2547). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- _____. (2549). **มาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การพิจารณา เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่ 2 (พ.ศ.2549-2553)**. กรุงเทพฯ: จุฑทอง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2536). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2533**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- _____. (2544). **นโยบายและแผนการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย (0-5 ปี) พ.ศ. 2545-2549**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- _____. (2546). **ข้อมูลการศึกษาของประเทศไทย ปีการศึกษา 2544**. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2533). **หลักสูตรจัดอนุบาลศึกษา**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2535). **หลักสูตรจัดอนุบาลศึกษา**. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- _____. (2541). **แนวดำเนินการเพื่อการประกันคุณภาพและรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนเอกชน**. กรุงเทพฯ: การศาสนา.
- อมรชัย ตันติเมธ. (2536). “แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย.” เอกสารการสอนชุดวิชาการ **บริหารสถานศึกษาปฐมวัย หน่วยที่ 1-4**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- อารมณ สุวรรณपाल. (2537). “การบริหารกิจการนักเรียนในสถานศึกษาปฐมวัย.” **ประมวลสาระชุดวิชาบริหารสถานศึกษาปฐมวัยหน่วยที่ 13**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- _____. (2537). “การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาปฐมวัย.” **ประมวลสาระชุดวิชาหลักสูตร และแนวคิดทางการศึกษาปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 9-13**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

- อารี รังสินันท์. (2524). “พระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ฉบับแรกกับการอนุบาลศึกษา.” เอกสาร
การสอนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชชุดวิชาพฤติกรรมกรรมการสอน หน่วยที่ 3.
นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- อำภิกา ภูเดช. (2542). “การจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เชิงปฏิบัติการ.” เอกสารประกอบการ
อบรมครูโรงเรียนเอกชนระดับก่อนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษา.

บทความ

- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2544,ตุลาคม). “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับโรงเรียน”. การศึกษา
ปฐมวัย, 5, 4. หน้า 30-37
- ผกา โวหาร. (2543,ตุลาคม). “สัมฤทธิ์ผลของการสอนแบบโครงการ”. การศึกษาปฐมวัย, 4, 41.
หน้า 5-7.
- รพีพรรณ เอกสุภาพันธุ์. (2540, พฤศจิกายน). “การประกันคุณภาพการศึกษาเอกชน.” กองทุน
สงเคราะห์การศึกษาเอกชน, 7, 70. หน้า 11.
- วีรนุช ปิณฑวณิช. (2544, ตุลาคม). “กระทาะร่างหลักสูตรขั้นพื้นฐาน.” สารปฏิรูป, 4, 43. หน้า
19.
- ศิริพรรณ ยิ้มย่อง. (2544, เมษายน). “การจัดประสบการณ์ระดับอนุบาลศึกษา.” การศึกษาปฐมวัย,
5, 2. หน้า 45-53.

วิทยานิพนธ์

- ปิยะนันท์ หิรัณย์ชโลทร. (2545). สภาพการจัดการศึกษาและความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อ
การจัดการศึกษา ในระดับก่อนประถมศึกษา จังหวัดกระบี่. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาเกษตรศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นิภารัตน์ รื่นสุข. (2546). ความพึงพอใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและการ
จัดสวัสดิภาพของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประทีป. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- นิรันดร์ เลาะวิชิ. (2543). ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการจัดโรงเรียนอนุบาลเอกชนที่เห็น
นักเรียนเป็นศูนย์กลางในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขา
การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นิสามณี ผลธัญญา. (2539). การวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของ
โรงเรียนเอกชน จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาการบริหารการศึกษา.
เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พรพิมล สิริเจริญพร. (2546). การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนเอกชนเขต
พื้นที่ 8 จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาการบริหารการศึกษา. เชียงใหม่:
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เมธินี เชิญชัยวชิรากุล. (2547). การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการในการจัดอนุบาลศึกษา
ตามการรับรู้ของผู้ปกครองโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- ภาวิณี บุญทา. (2545). การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) : กรณีศึกษา
โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขานิเทศการศึกษาและ
พัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยุพิน จันทร์สุขสถิตย์. (2545). เหนือในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนเอกชนระดับอนุบาลของ
ผู้ปกครองในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ ศีษาสาตรมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รังสิมา ทวีศรี. (2545). การบริหารงานโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วรสิทธิ์ สฤษดิ์อิทธิรักษ์. (2541). ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาในระดับอนุบาล
ของโรงเรียนเอกชน ในเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิชชุดา งามปลอด. (2540). ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียน
อนุบาลเอกชน จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาการ
บริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศศิธร เวียงเหล็ก. (2542). ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน
อนุบาลเอกชน ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาการบริหาร
การศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สมพร ทิตาทร. (2538). การจัดการศึกษาระดับอนุบาลศึกษาของโรงเรียนเอกชนใน
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุนันทา จุลชาติ. (2546). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนระดับก่อน
ประถมศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.

สุวิมล เพ็ชรสุข. (2538). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนอนุบาล
เอกชน สำหรับบุตรหลานเข้าเรียนอำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สารสนเทศจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์

เกียรติวรรณ อมาตยกุล, (2547). การศึกษาแบบนีโอฮิวแมนนิส. สืบค้นเมื่อ 30 มีนาคม 2549,
จาก <http://www.tataya.com/school/neo-humanist.htm-55k>.

นโยบายด้านการศึกษา, (2549). นโยบายด้านการศึกษา 12 ข้อ. สืบค้นเมื่อ 30 มีนาคม 2549, จาก
<http://evaluation.obec.go.th/policy/govpol/edugovpol.htm>.

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต), (2546, 16 กุมภาพันธ์). สู่การศึกษาแนวพุทธ. สืบค้นเมื่อ 30 มีนาคม
2549, จาก http://www.watphraphutthachai.com/watphrabuddhachay/school_put/school_put_23.htm.

ภาษาต่างประเทศ

BOOK

Robertson, C. (2003). **Safety Nutrition and Health in Early Education.** (2nd ed.).
Canada: Delmar Learning.

ELECTRONIC SOURCES

Liang, Pi-Ming. (2001). Parents' perceived quality of and satisfaction with early childhood programs: A study of Taiwanese parents who have a child enrolled in kindergarten. Thesis (Ph.D) The Pennsylvania State University Available.
Retrieved November 10, 2006, from <http://www.lib.umi.com>.

Wennstrom, Heidi A. (2005). Preparation for first grade: A comparative investigation of student readiness and parent and teacher opinions across full-day and half-day kindergarten programs. Thesis (Ph.D) Loyola University of Chicago. Retrieved November 10, 2006, from <http://proquest.umi.com>.

ด

พ

ภาคผนวก

๕

ภาคผนวก ก.

รายชื่อโรงเรียนที่ผู้ปกครองและผู้บริหารมีใช้กลุ่มตัวอย่าง (Try out)

1. นพคุณศึกษา
2. ราชประชาสมาสัย ฯ
3. สุขเจริญผล
4. อนุบาลเข้้นดาณี
5. เยาวนารีคริสเตียน
6. ณีฎฐเวศม์
7. อนุบาลสวนปากน้ำ
8. อนุบาลสวนแพรกษา
9. อนุบาลจันทนา
10. อนุบาลเพชรงาม
11. อนุบาลพัฒนาสุข
12. อนุบาลมิตรอุดม
13. กาญจนวิทยา
14. สำราญวิทยา
15. ทอรั๊ก

ภาคผนวก ข.

รายชื่อโรงเรียนที่ผู้ปกครองและผู้บริหารเป็นกลุ่มตัวอย่าง

1. ฉัตรสุตา
2. ภรวิษณุ
3. อนุบาลกิติมา
4. อนุบาลจิตอาทร
5. อนุบาลตันติภักดิ์
6. อนุบาลเทพตรุณ
7. อนุบาลบ้านไทรงาม
8. อนุบาลบ้านหนู
9. อนุบาลอนงค์เวท
10. อนุบาลเจริญวัย
11. อนุบาลบัวขาว
12. อนุบาลนุชขมาส ปู่เจ้า
13. อนุบาลมงคลทิพย์
14. อนุบาลสวนตรุณ
15. อนุบาลนนนที
16. อนุบาลนุชขมาส
17. อนุบาลสุวิชา
18. อนุศาสน์วิทยา
19. อนุบาลมารดา
20. อนุบาลเทพกร
21. อนุบาลศิริวิทย์

ภาคผนวก ก.

เลขที่แบบสอบถาม □□□

แบบสอบถาม

เรื่อง การศึกษาความสอดคล้องระหว่างความคิดเห็นของผู้ปกครองกับผู้บริหารต่อการจัดการศึกษา
และความต้องการของผู้ปกครอง โรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิทยานิพนธ์ในระดับมหาบัณฑิต
ทางการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
2. แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาล
เอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ
 - ตอนที่ 3 แบบสอบถามความต้องการ และข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษา
3. คำตอบของท่านมีคุณค่ายิ่งต่องานวิจัย โดยผู้ทำวิจัยจะนำข้อมูลที่ได้นี้ไปใช้เพื่อ
สรุปผลการวิจัยในภาพรวม เพื่อเป็นประโยชน์ในด้านการจัดการศึกษาเท่านั้น มิได้มีผลกระทบต่อ
ท่านหรือโรงเรียนของท่านแต่ประการใด

แบบสอบถามสำหรับผู้ปกครอง

แบบสอบถามงานวิจัยเรื่อง “ การศึกษาความสอดคล้องระหว่างความคิดเห็นของผู้ปกครองกับผู้บริหารต่อการจัดการศึกษาและความต้องการของผู้ปกครอง โรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ ” จำแนกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับคุณสมบัติของท่านตามความเป็นจริง

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 25 ปี

25 – 30 ปี

31 – 35 ปี

36 - 40 ปี

มากกว่า 40 ปี

3. ระดับการศึกษา

มัธยมศึกษาตอนปลายหรือต่ำกว่า

อนุปริญญาหรือเทียบเท่า

ปริญญาตรีหรือสูงกว่า

4. อาชีพ

รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

ธุรกิจส่วนตัว

พนักงานบริษัท

รับจ้าง

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชน
ในจังหวัดสมุทรปราการ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
ผู้ปกครอง เกี่ยวกับการจัดการโรงเรียนอนุบาลว่ามีสภาพการดำเนินการตามด้านต่าง ๆ มากน้อย
เพียงใด

ข้อ ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1	หลักสูตร การจัดประสบการณ์ และ การประเมินพัฒนาการของโรงเรียน ส่งเสริมการจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อมให้ เด็กเกิดพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญา					
2	การเตรียมความพร้อมให้เด็กอ่านออก เขียนได้ คิดคำนวณคล่อง					
3	ให้ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนา หลักสูตรของ โรงเรียน					
4	แนวการจัดกิจกรรมเน้นให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่น การร้องเพลง และเกมต่าง ๆ					
5	จัดกิจกรรมเพื่อให้เด็กมีจินตนาการ และความคิด สร้างสรรค์					
6	จัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม เช่น การไหว้ สวดมนต์ การรู้จักประหยัด มีวินัย มารยาทที่เหมาะสม					
7	จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กสามารถปรับตัวเข้ากับ สังคม และผู้อื่นได้					

ข้อ ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
8	ใช้สื่อและเทคโนโลยีช่วยพัฒนาในการเรียนการสอน					
9	จัดกิจกรรมโดยการให้เด็กลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้					
10	จัดกิจกรรมให้เด็กเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและของจริง					
11	จัดการประเมินพัฒนาการด้วยเครื่องมือ และวิธีการที่หลากหลายอย่างต่อเนื่อง เช่น รายงานด้วยวาจา สมุดรายนาม เป็นต้น					
12	แจ้งผลการประเมินพัฒนาการเด็กให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะ ๆ					
13	ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอน					
14	มีการพัฒนาให้เด็กแสดงอารมณ์อย่างเหมาะสมกับวัย					
	บุคลากรครูผู้สอน					
15	ครูจัดกิจกรรมเพื่อให้เด็กได้พัฒนาในด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญา					
16	ครูมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้ปกครองเป็นอย่างดี					
17	ครูได้แสดงพฤติกรรมว่ารักและเข้าใจเด็ก					
18	ครูมีกิริยา มารยาทเรียบร้อย แต่งกายสุภาพ					
19	ครูดูแลเอาใจใส่เมื่อเด็กเจ็บป่วย และให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี					

ข้อ ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
20	ครูติดต่อกับผู้ปกครองเป็นประจำเพื่อร่วมมือกันพัฒนา และแก้ปัญหาของเด็ก					
21	ครูแก้ไขการพูด การอ่านของเด็กให้ชัดเจน					
22	ครูเป็นแบบอย่างที่ดีของเด็กในการพูดและการกระทำ					
23	ครูดูแลความปลอดภัยของเด็กเมื่ออยู่ในโรงเรียน					
การจัดสภาพแวดล้อม						
24	จัดสภาพห้องเรียนและบรรยากาศให้มีความอบอุ่นเหมือนบ้าน					
25	โต๊ะ เก้าอี้ ตู้ชั้น ในห้องเรียนมีขนาดเหมาะสมและเพียงพอกับจำนวนเด็ก					
26	ห้องเรียนสะอาด เรียบร้อย สวยงาม					
27	ห้องน้ำ ห้องส้วม สะอาดถูกสุขลักษณะ อาคารเรียนและบริเวณโดยรอบมีความมั่นคงแข็งแรง และปลอดภัย					
28	จัดมุมต่าง ๆ และมีอุปกรณ์ที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก เช่น มุมหนังสือ มุมบ้าน มุมศิลปะ เป็นต้น					
29	ภายในห้องเรียนมีอุปกรณ์การเรียนการสอน เช่น ไม้บล็อก เกมการศึกษา อย่างเพียงพอ					
30	บริเวณโรงเรียนสะอาด ร่มรื่น สวยงามทั้งสวนหย่อม สนามหญ้า					

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
31	มีเครื่องเล่นสนามช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อของเด็กอย่างเพียงพอ เป็นสัดส่วนได้มาตรฐาน คุณภาพอย่างเหมาะสม					
32	มีพื้นที่สำหรับเด็กวิ่งเล่น หรือออกกำลังกาย					
33	มีการจัดป้ายข่าวประชาสัมพันธ์แก่ผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ					
34	จัดแหล่งเรียนรู้บริเวณรอบ ๆ โรงเรียน เช่น มุมนิทรรศการ แปลงเกษตรสาธิต สัตว์เลี้ยง เป็นต้น					
	<u>การบริการและการอำนวยความสะดวกอื่น ๆ</u>					
35	มีการจัดบริการอาหารกลางวันที่ถูกหลักโภชนาการ					
36	จัดอาหารเสริม เช่น นม ของว่างให้แก่เด็ก					
37	จัดน้ำดื่มและภาชนะที่สะอาด และมีปริมาณเพียงพอ					
38	มีห้องหรือบริเวณเฉพาะสำหรับการจัดเตรียมอาหารที่สะอาด ปลอดภัย					
39	มีการจัดบริการตรวจสุขภาพเด็ก					
40	มีห้องพยาบาล และยาสามัญประจำบ้าน เต็มขนอน พร้อมทั้งการปฐมพยาบาลให้แก่เด็กที่เจ็บป่วย					

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
41	มีบริการรถรับ-ส่งที่ดี พร้อมครูดูแลความปลอดภัยของเด็กขณะอยู่ในรถ ขึ้นและลงรถ					
42	รับฟังปัญหาและแก้ไขปัญหาลูกเกี่ยวกับการบริการของโรงเรียน					
43	มีการฝึกสุขนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหาร เช่น ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร การแปร่งฟันหลังรับประทานอาหาร					
44	จัดครูหรือเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ตรวจตราบุคคลที่มาติดต่อ หรือเข้า-ออก โรงเรียน					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความต้องการ และข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความต้องการของท่านในการจัดการศึกษา

1. ท่านต้องการให้โรงเรียนจัดหลักสูตรอย่างไร

- เน้นวิชาการให้เด็กอ่านออก เขียนได้ คิดคำนวณคล่อง
- เน้นการจัดประสบการณ์เพื่อเตรียมความพร้อม ในลักษณะการเรียนรู้ปนเล่น
- เน้นทั้งการเตรียมความพร้อม การอ่าน เขียน และคิดเลข
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

2. ท่านต้องการให้โรงเรียนส่งเสริมพัฒนาการเด็ก เน้นด้านใดมากที่สุด

- ด้านร่างกาย
- ด้านสติปัญญา
- ด้านอารมณ์-จิตใจ
- ทุกด้านควบคู่กันไป
- ด้านสังคม
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

3. ท่านต้องการให้โรงเรียนมีลักษณะเด่นในด้านใดมากที่สุด

- เน้นเรื่องการพัฒนาจริยธรรม ศิล สมาธิ ปัญญา
- เน้นความสามารถทางศิลปะ
- เน้นความสามารถทางดนตรี และกีฬา
- เน้นพัฒนาด้านสติปัญญาวิชาการ
- เน้นการเป็นอิสระของเด็กตามธรรมชาติ
- เน้นด้านร่างกาย จิตใจ ความมีน้ำใจและวิชาการ

4. ท่านอยากให้มีการรายงานผลพัฒนาการเด็กให้ผู้ปกครองทราบ อย่างไร

- ทุกครั้งที่มีการวัดและประเมินพัฒนาการ
- เป็นรายสัปดาห์
- เป็นรายเดือน
- เป็นรายภาค

5. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ด้านหลักสูตรการจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการ

.....

.....

.....

6. ครูที่สอนเด็กระดับอนุบาลควรมีประสบการณ์อย่างไร

- จบการศึกษาอย่างน้อยระดับปริญญาตรี ด้านอนุบาลโดยตรง
- ไม่จำเป็นต้องจบการศึกษาด้านอนุบาลโดยตรง แต่มีประสบการณ์เป็นครูอนุบาลมาแล้ว
- ผ่านการอบรมด้านอนุบาลมาแล้ว
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

7. ครูระดับอนุบาลที่เหมาะสมจะสอนเด็กควรมีอายุเท่าไร

- 20 - 30 ปี 31 - 40 ปี
- 41 - 50 ปี ไม่จำกัดอายุ

8. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ด้านบุคลากรครูผู้สอน

.....

.....

.....

9. โรงเรียนควรเพิ่มการจัดสภาพแวดล้อมในด้านใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- จัดประชาสัมพันธ์แจ้งข่าวสารความรู้ถึงผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ
- จัดสถานที่สำหรับนั่งพักผ่อน และมุมหนังสือสำหรับผู้ปกครอง
- จัดห้องรับแขกเมื่อผู้ปกครองมาติดต่อกับครูประจำชั้น
- จัดให้มีป้ายนิเทศ บอร์ดแสดงผลงานของเด็กทั้งภายใน ภายนอกห้องเรียน
- จัดตู้แสดงความคิดเห็น

10. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ด้านการจัดสภาพแวดล้อม

.....

.....

.....

11. กิจกรรมเสริมพิเศษที่โรงเรียนควรจัดเพิ่มเติม คือกิจกรรมใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- | | |
|--------------------------------------|---|
| <input type="checkbox"/> การว่ายน้ำ | <input type="checkbox"/> ภาษาจีน |
| <input type="checkbox"/> คอมพิวเตอร์ | <input type="checkbox"/> กีฬา |
| <input type="checkbox"/> นาฏศิลป์ | <input type="checkbox"/> ทักษะศึกษา |
| <input type="checkbox"/> ดนตรี | <input type="checkbox"/> อื่น ๆ (โปรดระบุ)..... |
| <input type="checkbox"/> ภาษาอังกฤษ | |

12. เหตุผลที่ท่านใช้เลือกในการนำบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียน เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- | | |
|---|---|
| <input type="checkbox"/> ใกล้บ้าน | <input type="checkbox"/> ผู้บริหารโรงเรียน |
| <input type="checkbox"/> มีบุตรหลานเคยศึกษา | <input type="checkbox"/> โรงเรียนตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี |
| <input type="checkbox"/> ความมีชื่อเสียง ความศรัทธา | <input type="checkbox"/> ค่าเล่าเรียนเหมาะสม |
| <input type="checkbox"/> อื่น ๆ (โปรดระบุ)..... | |

13. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ด้านการบริการและการอำนวยความสะดวกอื่น ๆ

.....

.....

.....

14. ท่านมีความต้องการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับอนุบาลในประเด็นอื่น ๆ ดังนี้

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

เลขที่แบบสอบถาม □□□

แบบสอบถาม

เรื่อง การศึกษาความสอดคล้องระหว่างความคิดเห็นของผู้ปกครองกับผู้บริหารต่อการจัดการศึกษา
และความต้องการของผู้ปกครอง โรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิทยานิพนธ์ในระดับมหาบัณฑิต
ทางการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
2. แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาล
เอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ
 - ตอนที่ 3 แบบสอบถามความต้องการ และข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษา
3. คำตอบของท่านมีคุณค่าอย่างยิ่งต่องานวิจัย โดยผู้ทำวิจัยจะนำข้อมูลที่ได้นี้ไปใช้เพื่อ
สรุปผลการวิจัยในภาพรวม เพื่อเป็นประโยชน์ในด้านการจัดการศึกษาเท่านั้น มิได้มีผลกระทบต่อ
ท่านหรือโรงเรียนของท่านแต่ประการใด

แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร

แบบสอบถามงานวิจัยเรื่อง “ การศึกษาความสอดคล้องระหว่างความคิดเห็นของผู้ปกครองกับผู้บริหารต่อการจัดการศึกษาและความต้องการของผู้ปกครองโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ ”

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน ที่ตรงกับคุณสมบัติของท่านตามความเป็นจริง

1. เพศ

- ชาย หญิง

2. อายุ

- ต่ำกว่า 25 ปี
 25 – 35 ปี
 36 – 45 ปี
 46 - 55 ปี
 มากกว่า 55 ปี

3. ระดับการศึกษา

- ปริญญาตรี
 ปริญญาโท
 ปริญญาเอก

4. ตำแหน่งที่ดำรงอยู่หรือรักษาการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ผู้รับใบอนุญาต
 ผู้จัดการ
 ครูใหญ่

5. ประสบการณ์ด้านการบริหารโรงเรียนในระดับอนุบาล

- ต่ำกว่า 5 ปี 16 – 20 ปี
 5 – 10 ปี มากกว่า 20 ปีขึ้นไป
 11 – 15 ปี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชน
ในจังหวัดสมุทรปราการ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน เกี่ยวกับการจัดการโรงเรียนอนุบาลของท่าน ว่ามีสภาพการดำเนินการตามด้านต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด

ข้อ ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	หลักสูตร การจัดประสบการณ์และ การประเมินพัฒนาการของโรงเรียน ส่งเสริมการจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อมให้ เด็กเกิดพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญา					
2	การเตรียมความพร้อมให้เด็กอ่านออก เขียนได้ คิดคำนวณคล่อง					
3	ให้ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนา หลักสูตรของโรงเรียน					
4	แนวการจัดกิจกรรมเน้นให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่น การร้องเพลง และเกมต่าง ๆ					
5	จัดกิจกรรมเพื่อให้เด็กมีจินตนาการ และความคิด สร้างสรรค์					
6	จัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม เช่น การไหว้ สวดมนต์ การรู้จักประหยัด มีวินัย มารยาทที่เหมาะสม					
7	จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กสามารถปรับตัวเข้ากับ สังคม และผู้อื่นได้					

ข้อ ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
8	ใช้สื่อและเทคโนโลยีช่วยพัฒนาในการเรียนการสอน					
9	จัดกิจกรรมโดยการให้เด็กลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้					
10	จัดกิจกรรมให้เด็กเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและของจริง					
11	จัดการประเมินพัฒนาการด้วยเครื่องมือ และวิธีการที่หลากหลายอย่างต่อเนื่อง เช่น รายงานด้วยวาจา สมุดรายงาน เป็นต้น					
12	แจ้งผลการประเมินพัฒนาการเด็กให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะ ๆ					
13	ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอน					
14	มีการพัฒนาให้เด็กแสดงอารมณ์อย่างเหมาะสมกับวัย					
	บุคลากรครูผู้สอน					
15	ครูจัดกิจกรรมเพื่อให้เด็กได้พัฒนาในด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญา					
16	ครูมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้ปกครองเป็นอย่างดี					
17	ครูได้แสดงพฤติกรรมว่ารักและเข้าใจเด็ก					
18	ครูมีกิริยา มารยาทเรียบร้อย แต่งกายสุภาพ					
19	ครูดูแลเอาใจใส่เมื่อเด็กเจ็บป่วย และให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี					

ข้อ ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
20	ครูติดต่อกับผู้ปกครองเป็นประจำเพื่อร่วมมือกันพัฒนา และแก้ปัญหาของเด็ก					
21	ครูแก้ไขการพูด การอ่านของเด็กให้ชัดเจน					
22	ครูเป็นแบบอย่างที่ดีของเด็กในการพูดและการกระทำ					
23	ครูดูแลความปลอดภัยของเด็กเมื่ออยู่ในโรงเรียน					
	การจัดสภาพแวดล้อม					
24	จัดสภาพห้องเรียนและบรรยากาศให้มีความอบอุ่นเหมือนบ้าน					
25	โต๊ะ เก้าอี้ ตู้ชั้น ในห้องเรียนมีขนาดเหมาะสม และเพียงพอกับจำนวนเด็ก					
26	ห้องเรียนสะอาด เรียบร้อย สวยงาม					
27	ห้องน้ำ ห้องส้วม สะอาดถูกสุขลักษณะ อาคารเรียนและบริเวณโดยรอบมีความมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัย					
28	จัดมุมต่าง ๆ และมีอุปกรณ์ที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก เช่น มุมหนังสือ มุมบ้าน มุมศิลปะ เป็นต้น					
29	ภายในห้องเรียนมีอุปกรณ์การเรียนการสอน เช่น ไม้บล็อก เกมการศึกษาอย่างเพียงพอ					
30	บริเวณโรงเรียนสะอาด ร่มรื่น สวยงามทั้งสวนหย่อม สนามหญ้า					

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
31	มีเครื่องเล่นสนามช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อของเด็กอย่างเพียงพอ เป็นสัดส่วน ได้มาตรฐาน คุณภาพอย่างเหมาะสม					
32	มีพื้นที่สำหรับเด็กวิ่งเล่น หรือออกกำลังกาย					
33	มีการจัดป้ายข่าวประชาสัมพันธ์แก่ผู้ปกครอง อย่างสม่ำเสมอ					
34	จัดแหล่งเรียนรู้บริเวณรอบ ๆ โรงเรียน เช่น มุมนิทรรศการ แปลงเกษตรสาธิต สัตว์เลี้ยง เป็นต้น					
	การบริการและการอำนวยความสะดวกอื่น ๆ					
35	มีการจัดบริการอาหารกลางวันที่ถูกหลักโภชนาการ					
36	จัดอาหารเสริม เช่น นม ของว่างให้แก่เด็ก					
37	จัดน้ำดื่มและภาชนะที่สะอาด และมีปริมาณเพียงพอ					
38	มีห้องหรือบริเวณเฉพาะสำหรับการจัดเตรียมอาหารที่สะอาด ปลอดภัย					
39	มีการจัดบริการตรวจสุขภาพเด็ก					
40	มีห้องพยาบาล และยาสามัญประจำบ้าน เต็มขนอน พร้อมทั้งการปฐมพยาบาลให้แก่เด็กที่เจ็บป่วย					

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
41	มีบริการรถรับ-ส่งที่ดี พร้อมครูดูแลความปลอดภัยของเด็กขณะอยู่ในรถ ขึ้นและลงรถ					
42	รับฟังปัญหาและแก้ไขปัญหาลูกเกี่ยวกับการบริการของโรงเรียน					
43	มีการฝึกสุขนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหาร เช่น ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร การแปรงฟันหลังรับประทานอาหาร					
44	จัดครูหรือเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ตรวจตราบุคคลที่มาติดต่อ หรือเข้า-ออกโรงเรียน					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความต้องการ และข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความต้องการของท่านในการจัดการศึกษา

1. หลักสูตรของโรงเรียนจัดอย่างไร

- เน้นวิชาการให้เด็กอ่านออก เขียนได้ คิดคำนวณคล่อง
- เน้นการจัดประสบการณ์เพื่อเตรียมความพร้อม ในลักษณะการเรียนรู้ปนเล่น
- เน้นทั้งการเตรียมความพร้อม การอ่าน เขียน และคิดเลข
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

2. การส่งเสริมพัฒนาการเด็ก เน้นด้านใดมากที่สุด

- ด้านร่างกาย
- ด้านสติปัญญา
- ด้านอารมณ์-จิตใจ
- ทุกด้านควบคู่กันไป
- ด้านสังคม
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

3. ท่านต้องการให้โรงเรียนมีลักษณะเด่นในด้านใดมากที่สุด

- เน้นเรื่องการพัฒนาจริยธรรม คีล สมาธิ ปัญญา
- เน้นความสามารถทางศิลปะ
- เน้นความสามารถทางดนตรี และกีฬา
- เน้นพัฒนาด้านสติปัญญาวิชาการ
- เน้นการเป็นอิสระของเด็กตามธรรมชาติ
- เน้นด้านร่างกาย จิตใจ ความมีน้ำใจและวิชาการ

4. การรายงานผลพัฒนาการเด็กให้ผู้ปกครองทราบ ทำอย่างไร

- ทุกครั้งที่มีการวัดและประเมินพัฒนาการ
- เป็นรายสัปดาห์
- เป็นรายเดือน
- เป็นรายภาค

5. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ด้านหลักสูตรการจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการ

.....

.....

.....

6. ครูที่สอนเด็กระดับอนุบาลควรมีประสบการณ์อย่างไร

- จบการศึกษาอย่างน้อยระดับปริญญาตรี ด้านอนุบาลโดยตรง
- ไม่จำเป็นต้องจบการศึกษาด้านอนุบาลโดยตรง แต่มีประสบการณ์เป็นครูอนุบาลมาแล้ว
- ผ่านการอบรมด้านอนุบาลมาแล้ว
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

7. ครูระดับอนุบาลที่เหมาะสมจะสอนเด็กควรมีอายุเท่าไร

- 20 - 30 ปี 31 - 40 ปี
- 41 - 50 ปี ไม่จำกัดอายุ

8. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ด้านบุคลากรครูผู้สอน

.....

.....

.....

9. โรงเรียนควรเพิ่มการจัดสภาพแวดล้อมในด้านใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- จัดประชาสัมพันธ์แจ้งข่าวสารความรู้ถึงผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ
- จัดสถานที่สำหรับนั่งพักผ่อน และมุมหนังสือสำหรับผู้ปกครอง
- จัดห้องรับแขกเมื่อผู้ปกครองมาติดต่อกับครูประจำชั้น
- จัดให้มีป้ายนิเทศ บอร์ดแสดงผลงานของเด็กทั้งภายใน ภายนอกห้องเรียน
- จัดตู้แสดงความคิดเห็น

10. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ด้านการจัดสภาพแวดล้อม

.....

.....

.....

11. กิจกรรมเสริมพิเศษที่โรงเรียนควรจัดเพิ่มเติม คือกิจกรรมใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- | | |
|--------------------------------------|---|
| <input type="checkbox"/> การว่ายน้ำ | <input type="checkbox"/> ภาษาจีน |
| <input type="checkbox"/> คอมพิวเตอร์ | <input type="checkbox"/> กีฬา |
| <input type="checkbox"/> นาฏศิลป์ | <input type="checkbox"/> ทักษะศึกษา |
| <input type="checkbox"/> ดนตรี | <input type="checkbox"/> อื่น ๆ (โปรดระบุ)..... |
| <input type="checkbox"/> ภาษาอังกฤษ | |

12. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ด้านการบริการและการอำนวยความสะดวกอื่น ๆ

.....

.....

.....

13. ท่านมีความต้องการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับอนุบาลในประเด็นอื่น ๆ ดังนี้

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ภาคผนวก ง.

***** Method 1 (space saver) will be used for this analysis *****

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
CE201	166.4667	267.9816	.5656	.9422
CE202	166.5333	267.0161	.5656	.9422
CE203	166.9667	267.6885	.4644	.9430
CE204	166.6000	272.4552	.3624	.9435
CE205	166.5000	263.2931	.7555	.9409
CE206	166.3667	266.6540	.6152	.9419
CE207	166.5000	264.8103	.6862	.9414
CE208	166.8000	269.1310	.4519	.9430
CE209	166.8000	265.2690	.5762	.9421
CE210	166.8333	270.1437	.4050	.9433
CE211	166.6667	265.3333	.5759	.9421
CE212	166.4333	271.4264	.4258	.9431
CE213	166.8667	268.9471	.5205	.9425
CE214	166.5667	266.2540	.6239	.9418
PER215	166.4333	263.5644	.8106	.9407
PER216	166.2000	272.3034	.4656	.9429
PER217	166.3667	265.8954	.7080	.9414
PER218	166.2667	268.8230	.6259	.9420
PER219	166.1667	267.1782	.6107	.9419
PER220	166.4333	266.1161	.5862	.9420
PER221	166.6000	261.9034	.7463	.9408
PER222	166.3333	266.0230	.6800	.9415
PER223	166.3333	265.2644	.7169	.9413
ENV224	166.5000	267.6379	.6062	.9420

ENV225	166.7667	277.4954	.1363	.9449
ENV226	166.5000	273.7069	.3143	.9438
ENV227	166.6667	268.5057	.6161	.9420
ENV228	166.7667	265.2195	.6710	.9415
ENV229	166.8667	274.2575	.2757	.9441
ENV230	166.8000	272.6483	.3307	.9438
ENV231	166.9667	264.7920	.6104	.9418
ENV232	166.9333	263.7195	.6188	.9417
ENV233	167.0000	264.8276	.6083	.9418
ENV234	167.5333	267.3609	.4577	.9431
SERV235	166.4333	267.7713	.5550	.9423
SERV236	166.3667	267.3437	.5835	.9421
SERV237	166.5000	270.1897	.3861	.9435
SERV238	166.6000	268.3172	.4256	.9433
SERV239	166.7000	265.8034	.5813	.9420
SERV240	167.2667	273.0299	.3014	.9440
SERV241	166.5667	279.2195	.0422	.9459

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale	Scale	Corrected	
	Mean	Variance	Item-	Alpha
	if Item	if Item	Total	if Item
	Deleted	Deleted	Correlation	Deleted
SERV242	166.5667	272.3920	.5534	.9426
SERV243	166.3667	273.8264	.3521	.9435
SERV244	166.8000	274.3034	.2095	.9450

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0 N of Items = 44

Alpha = .9438

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล

นางสาวอัจฉริยา ลิ่มเนียม

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2545

ปริญญาโทศึกษาศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกการโฆษณา
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

ผู้จัดการ

โรงเรียนอนุบาลเทพกร จังหวัดสมุทรปราการ